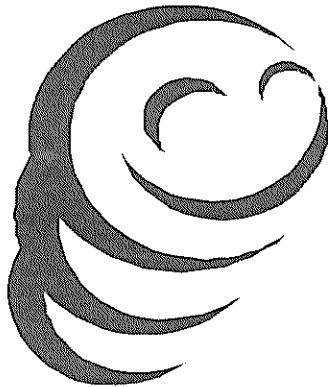

Razlagova 16, 2000 Maribor

**LETNO POROČILO
ZVEZE PRIJATELJEV
MLADINE MARIBOR
ZA LETO 2018**

Pričujoče Letno poročilo Zveze prijateljev mladine Maribor za leto 2018 je revidirano in obravavano na predsedstvu ZPM Maribor.

Sestavljeno je iz:

- **POSLOVNEGA POROČILA ZPM MARIBOR ZA LETO 2018**
- **POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM 2018**
- **PODATKI IZ BILANCE STANJA na dan 31.12.2018**
- **PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA v obdobju od 1.1. do 31.12.2018**
- **POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA**
- **POROČILO NADZORNEGA ODBORA ZPM MARIBOR**
- **DODATKA – ZAKLJUČNI DEL**

Razlagova 16, 2000 Maribor

**POSLOVNO POROČILO
Z P M MARIBOR
ZA LETO 2018**

KAZALO

stran

UVOD	
SPLOŠNI DEL	5
1. OSNOVNO O ZVEZI PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR	5
PREDSTAVITEV	
NASTANEK IN RAZVOJ	
CILJI DELOVANJA	
ORGANIZIRANOST	
VODSTVO	
IZVAJALCI PROGRAMOV	
PREGLED IZVAJANJA DEJAVNOSTI	
DOSEŽENO V LETU 2018 – SPLOŠNI Poudarki	
POSEBNI DEL	9
2. OTROKOVE PRAVICE	9
OTROŠKI PARLAMENT-VZGOJA ZA DEMOKRACIJO	
TOM - TELEFON OTROK IN MLADOSTNIKOV	
OTROŠKA IGRIŠČA	
3. PRIREDITVE	12
PUSTOVANJE	
OTROŠKI IN MLADINSKI LENT	
TEDEN OTROKA	
VESELI DECEMBER	
PROGRAM DEJAVNOSTI ZA VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE	
4. ŠOLA OB SOLI	17
BRALNA ZNAČKA	
MLADI ZA NAPREDEK MARIBORA	
ŠOLA, VRTCI TER DRUGE SKUPINE V NARAVI - ZIMA-POMLAD-JESEN	
5. PROSTI ČAS OTROK	24
LETOVANJA - DEJAVNOSTI V POČITNIŠKIH CENTRIH	
SUBVENCIONIRANO LETOVANJE	
"POMEŽIK SONCU" (HUMANITARNE AKCIJE)	
ZDRAVSTVENO LETOVANJE	
SODELOVANJE S PROSTOVOLJCI – SPREMLJEVALCI NA LETOVANJIH	
VSEBINSKA PREDSTAVITEV LETOVANJ	
PROGRAMI ZA USTVARJALNE V DOMU USTVARJALNOSTI MLADIH	
PROGRAMI DEVETE DEŽELE V SOSESKAH MARIBORA	
USTVARJALNE IN ZANIMIVE POČITNICE	
TEDENSKÉ POČITNICE	
6. PROGRAMI ZA MLADOSTNIKE	35
EVROPSKA PRESTOLNICA MLADIH –tudi po MARIBOR EPM 2013	
LETEČI AVTOBUS	
LETOVANJE ZA MLADOSTNIKE	
INFO DUM	
7. PROSTOVOLJSTVO	40
USPOSABLJANJA PROSTOVOLJCEV	
PROSTOVOLJSKO DEJAVNOSTI	
8. MEDNARODNO SODELOVANJE	41
POČITNICE V MARBURGU	42
NOVI PROGRAMI MENDARODNEGA SODELOVANJA	
9. PROGRAMI ZA ODRASLE IN DRUŽINE	43
JAVNA DELA	
PROGRAMI ZA MENTORJE INTERESNIH DEJAVNOSTI IN NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE	
PRAZNOVANJE ROJSTNIH DNEVOV	
(SKLAD) PROGRAM OMOGOČIMO SANJE	
10. CENTRI DELOVANJA IN ORGANIZACIJA ZPM MARIBOR	46
ORGANI ZPM MARIBOR	
DUM - DOM USTVARJALNOSTI MLADIH MARIBOR	
VIRC POREČ- VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI IN REKREACIJSKI CENTER POREČ	
DOM MILOŠA ZIDANŠKA POHORJE	
DRUŠTVA PRIJATELJEV MLADINE	
65 LET UPM MARIBOR IN 65 LET ZPM SLOVENIJE	
ZAKLJUČNI DEL	52
ORGANIZACIJA DELA STROKOVNE SLUŽBE	
POSLOVANJE IN FINANČNO POSLOVANJE	

SPLOŠNI DEL

I. OSNOVNO O ZVEZI PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR

PREDSTAVITEV

Zveza prijateljev mladine Maribor (v nadaljevanju uporabljamo skrajšano ime ZPM Maribor ali naziv zveza) je samostojna, prostovoljna, nevladna, neprofitna in humanitarna zveza društev, v katero so kot člani vključena društva prijateljev mladine z območja mestne občine Maribor in primestnih občin. Registrirana je po Zakonu o društvih in vpisana v register društev pri UE Maribor. Dejavnosti ZPM Maribor so usmerjene v javno dobro.

ZPM Maribor je članica Zveze prijateljev mladine Slovenije, ene največjih in najštevilnejših organizacij civilne družbe v Sloveniji.

NASTANEK IN RAZVOJ

ZPM Maribor je bila ustanovljena leta 1953, v času od ustanovitve do danes je v skladu z aktualnimi predpisi in lokalnimi vplivi nekajkrat spremenila naziv. Tako je bil njen naziv tudi ZPM občine Maribor, Občinska ZPM Maribor in Mestna ZPM Maribor, od leta 1990 pa deluje zveza pod sedanjim nazivom. Sedež ZPM Maribor je na Razlagovi 16, Maribor.

CILJI DELOVANJA

Temeljni cilj delovanja zveze, njenih članov in članic je skrb za otroke in mladostnike, za družine, v katerih živijo, za dvig kakovosti življenja, za zaščito njihovih pravic, izhajajočih tako iz mednarodnih dokumentov kot Ustave Republike Slovenije in zakonov te države.

ORGANIZIRANOST

Najvišji organ ZPM Maribor je **skupščina zveze**, ki jo sestavljajo predstavniki društev članov zveze. Organi zveze in člani organov so voljeni za mandatno obdobje štirih let, člani organov so lahko ponovno izvoljeni.

V skladu s Statutom ZPM Maribor aktivno delujejo v okviru zveze predsedstvo, nadzorni odbor in častno razsodišče ter pet stalnih komisij, en odbor in en aktiv. V naštetih organih zveze je vključenih 43 predstavnikov društev ter strokovne in splošne javnosti.

VODSTVO

Zakoniti zastopnik ZPM Maribor predstavlja in zastopa zvezo z vsemi pooblastili. Do 10. decembra 2018 je bil predsednik zveze Saša Mikić spec. prof., ki je konec novembra zaradi osebnih in zdravstvenih razlogov poslal organom ZPM Maribor odstopno izjavo od vseh funkcij pri ZPM Maribor.

Predsedstvo ZPM Maribor se je seznanilo z odstopno izjavo in do skupščine ZPM Maribor, katera bo v prvi tretjini leta 2019, za vodenje ZPM Maribor pooblastilo **podpredsednico zveze**, Nino Babič, dipl.psih.

Skupščina ZPM Maribor bo predvidoma izvolila tudi novega člana/članico predsedstva ZPM Maribor

Člani predsedstva ZPM Maribor so v mandatu 2017 do 2021 ob predsedniku Mikiću (odstopil!) in podpredsednici Babičevi, še druga podpredsednica ZPM Maribor mag.Maja Krajnc Ružič, prof., mag. prim. Martin Bigec, dr.med.spec., mag. Gorazd Gumzej, prof., Štefan Muraus, prof., Damir Orehovec, prof., Majda Struc, dipl.nov. in mag. Rosvita Svenšek, dipl.oec..

Predsednica **nadzornega odbora** ZPM Maribor je Erika Jovanovski, član in članica nadzornega odbora pa sta Marija Podhostnik in Tine Šalamon.

IZVAJALCI PROGRAMOV

V večino programov ZPM Maribor se vključujejo tudi občasni ter bolj ali manj stalni **prostovoljci**. Gre za ljudi dobre volje, ki svoje delo opravljajo z namenom pomagati otrokom in mladini in so svojo energijo pripravljene združevati pri doseganju ciljev, ki si jih je kot temeljne cilje delovanja zastavila ZPM Maribor.

Obseg prostovoljnega (pravičen izraz tudi prostovoljskega) dela dosega zelo velike razsežnosti, v letu 2018 ga lahko ponovno ocenjujemo na približno 68.500 ur.

ZPM Maribor je vpisana v register prostovoljskih organizacij in o prostovoljskem delu poroča AJPES-u skladno z zakonom.

Če bi delo prostovoljcev ovrednotili skladno z Zakonom o prostovoljstvu in podrejenim pravilnikom, kjer je tarifa za vsebinsko delo predvidena na 10,00 EUR (minimalna tarifa je 6,00 EUR), bi znašala dodana vrednost prostovoljskega dela za otroke in mladostnike okrog 680.000 EUR.

Prostovoljci so vključeni v večino programov ZPM Maribor, kjer bodisi izvajajo ali koordinirajo delo posameznih programov (Letovanja, Bralna značka, Mladi za napredek Maribora, TOM, Programi za ustvarjalne v DUM in Deveta dežela...) in s svojim prostovoljnim delom dodajajo veliko vrednost.

ZPM Maribor je v skladu z aktualno zakonodajo ustanovila **Delovno skupnost – strokovno službo zveze**, v kateri so skladno z Aktom o sistemizaciji zaposleni strokovni in tehnični delavci ZPM Maribor. V letu 2018 je bilo v strokovni službi skupno naenkrat zaposlenih največ 14 delavcev (od tega ena za določen čas in en za delovni čas krajši od polnega in ob tem, da se ob stari računovodkinji uvajala v delo tudi nova). Konec leta 2018 je odšel v pokoj še drugi delavec, tako da je s 1.1.2019 v strokovni službi zveze zaposlenih 10 delavcev (od planiranih 11 oziroma 12).

V 3 programih **javnih del** namenjenih izvajanju osnovnih dejavnosti zveze pa je bilo v letu 2018 na podlagi posebnih pogodb o zaposlitvi dodatno zaposlenih pri ZPM Maribor mesečno največ še 5 delavcev.

Delo strokovne službe zveze vodi kot **poslovodni delavec sekretar zveze** Božidar Raušl, iur., dipl. oec., njegova **namestnica** je Marina Škrubej, dipl. org. tur., vodja referata za letovanja, **delavka s posebnimi pooblastili** je tudi računovodkinja zveze (do 30. junija Zdenka Kramberger, oec., od 1. julija naprej Alenka Tršavec).

Sekretar zveze je **stalni pooblaščenec** predsednika zveze in je skladno s statutom zveze **odgovoren za zakonitost finančnega, materialnega in tehničnega poslovanja zveze**.

PREGLED IZVAJANJA DEJAVNOSTI

ZPM Maribor izvaja svoje dejavnosti s pomočjo virov dohodkov iz javnih sredstev za programe, ki se izvajajo v javnem interesu; s pomočjo donacij, daril, volil, sponzorskih in drugih sredstev; sredstev pridobljenih na javnih in drugih razpisih ter z dohodki, ki jih ZPM Maribor ustvarja z lastno pridobitno dejavnostjo.

ZPM Maribor opravlja svoje dejavnosti predvsem v **treh centrih** - v domicilnem Domu ustvarjalnosti mladih Maribor (v nadaljevanju DUM), na Domu Miloša Zidanška na Pohorju (v nadaljevanju DMZ Pohorje) in v Vzgojno izobraževalnem in rekreacijskem centru Poreč (v nadaljevanju VIRC Poreč).

DUM je v občinski stavbi (nekdanja šola), namenjen ustvarjalnemu preživljanju prostega časa mladih Mariborčanov. ZPM Maribor je do konca leta 2007 upravljala zgradbo na podlagi ustrezne pogodbe z domicilno občino, od takrat naprej pa ima ZPM Maribor to nepremičnino, skladno s pogodbami, **v brezplačni uporabi**. Aktualna pogodba se izteka s koncem leta 2023.

Centra DMZ Pohorje in VIRC Poreč sta počitniška objekta **v lasti ZPM Maribor**.

Del programov ZPM Maribor izvaja tudi na različnih stalnih lokacijah v Mariboru in okolici, nekateri programi potekajo kot prireditve, nekateri pa potekajo kot dopolnitev programov v šolah in vrtcih. Natančneje so posamezni programi opisani v nadaljevanju tega poslovnega poročila.

Pridobitno dejavnost, ki se veže na lastno dejavnost, izvaja ZPM Maribor skladno s svojim statutom, predvsem na centru DMZ Pohorje in v centru VIRC Poreč, delno tudi v domicilnem centru DUM.

Center **DMZ Pohorje** je mladinski dom v sredogorju, v osnovi namenjen počitnikovanju otrok in mladine in deluje preko celega leta.

Center **VIRC Poreč** je sezonski počitniški obmorski center, ki deluje od aprila do konca septembra. Ker VIRC Poreč deluje na ozemlju druge države (Republika Hrvaška), je za upravljanje s centrom VIRC in za izvajanje operativnega poslovanja ZPM Maribor v Poreču ustanovila **podjetje VIRC d.o.o.**, katerega edini lastnik je

sama ZPM Maribor. **Center VIRC je počitniški dom**, v skladu s hrvaško zakonodajo kategoriziran kot **mladinski hostel**. Neprofesionalni direktor hrvaškega podjetja je sekretar zveze, v podjetju so bili za nedoločen čas od zaposleni 3 delavci (upravnik, receptorka, vodja kuhinje) in kot partnerski s.p. še hišnik-kurjač. Na podlagi ustreznih pogodb je bilo v glavni sezoni poletnega poslovanja v centru oziroma v podjetju zaposlenih mesečno sočasno največ 12 delavcev, z delom preko študentskega servisa pa so pomagale tudi študentke oz. študenti.

II. DOSEŽENO V LETU 2018 – SPLOŠNI POUČENKI

ZPM Maribor je v letu 2018 žal spet beležila negativen rezultat iz poslovanja. Odhodkov je bilo za 33.820,21 EUR več kot prihodkov. Podrobnosti so podane v Podatkih o izkazu poslovnega uspeha, ob koncu tega poročila.

Skupne prihodke in odhodke ter Program dela ZPM Maribor za leto 2018 smo planirali, na podlagi usmeritev predsedstva ZPM Maribor, na osnovi realizacije leta 2017 in ocen kaj lahko dosežemo v posameznih delih programa.

Primerjava prihodkov in odhodkov leta 2017 s planom za leto 2018 izkazuje, da smo planirali za 1,04 % manj prihodkov in 1,09% manj odhodkov, kot je bila realizacija 2017.

Prihodki leta 2018 so nato presegli prihodke leta 2017 za 1,1 % (plan 2018 pa za 2,2%), odhodki leta 2018 v pa presegli odhodke 2017 za 3,5% in planirane odhodke za 4,7%.

Pri ZPM Maribor smo si za leto 2018 zadali uravnotežen rezultat (pozitivna ničla), čeprav je strokovna služba napovedovala, da se bomo težko izognili negativnemu rezultatu.

Organi ZPM Maribor, skupščina, nadzorni odbor in predsedstvo, so podali usmeritev, da se naj negativnega poslovanja izognemo. Tako smo potem, po vsebinski in finančni plati, tem ciljem sledili.

Velikih investicij smo se spet popolnoma izogibali, izvesti smo morali nekaj nujnih nabav in vzdrževalnih del v vseh centrih tudi v povezavi z zahtevami inšpekcijskih služb, kar je povečalo odhodke in vplivalo na končen negativen rezultat. K slabšemu rezultatu so pripomogli še stroški povezani s obeleževanjem 65-letnice ZPM Maribor in ZPM Slovenije, stroški dela redno zaposlenih (povišanje osnovnih koeficientov za plače delavcev, stroški odpravnin ob odhodu v pokoj) in povečanje povračil stroškom prostovoljcev.

Na prihodkovni strani pa smo zabeležili dokaj velik izpad sredstev ZZZS, saj smo za zdravstvena letovanja imeli na razpolago 235 prostih mest manj kot leta 2017.

Obsežnejša gradiva in poročila o posameznih izvedenih programih so na razpolago v strokovni službi ZPM Maribor in so bila po izvedbi, skladno s pogodbami, posredovana posameznim financerjem ali sofinancerjem naših programov.

MO Maribor (v nadaljevanju MOM), ki je temeljni financer dejavnosti ZPM Maribor, je v letu 2017 zagotovila za delovanje in stalne programe 20.000 EUR več sredstev, kot leta 2017. Med stalne programe štejemo večino programov ZPM Maribor, ki se izvajajo na sedežu ZPM Maribor v DUM. Programi letovanj, ki so vezani na počitniška centra VIRC in DMZ, so bili s strani MOM podprti boljše, kot leta 2017, tako, da se izpad prihodkov s strani ZZZS ni tako močno poznal. Kljub temu pa je bilo na letovanjih v obeh centrih točno 100 otrok manj kot leta 2017.

Ponovno smo se srečali s težavami pri zaposlovanju javnih delavcev nasploh. Število delavcev, ki smo jih smeli zaposliti je bilo maksimalno 5.

Večina programov, ki potekajo v Mariboru je bila tako kadrovske podhranjena. Izpad javnih del smo spet poskušali nadomestiti s prostovoljci.

Posebej smo se trudili pripeljati v oba počitniška centra čim več gostov, delno nam je to uspelo v glavni poletni sezoni VIRC Poreč. Žal na DMZ spet nismo bili uspešni.

V DUM- u smo uspeli s prijavo na javni razpis MOM, pridobiti dodatna sredstva v podporo projektu DUM-Mladinski center (MC). V povezavi z delovanjem Večgeneracijskega centra Štajerska (projekt VGC je sofinanciran z državnimi sredstvi) in kadrovske zasedbo na delovnih mestih koordinatorice VGC in koordinatorice dejavnosti na terenu smo ustvarili določene sinergije, ki so ugodno vplivale tako na izvedbo dejavnosti, kot sam rezultat poslovanja.

Ocenimo lahko, da smo **stalne programe**, uvrščene v proračun MOM na področju na področju vzgoje in izobraževanja, sociale in mladine, ki jih izvajamo v Mariboru, **dosegli praktično v celoti. Programi so bili realizirani skladno s pogodbami, sklenjenimi z MOM.** Skupna realizacija je bila višja od predhodnega leta.

O uspešnosti pri pridobivanju sredstev iz javnih razpisov, o poslovanju in predmetni finančni problematiki pišemo v nadaljevanju v posebnem in zaključnem delu tega poročila.

Programe prireditev v Mariboru smo izvedli v celoti v skladu s planom. Vse prireditve so bile izpeljane, obisk pa v glavnem takšen, kot smo želeli in pričakovali. Pri nekaterih prireditvah nam je uspeh in obisk žal krojilo vreme. Poudariti je treba, da prireditev brez podpore sponzorjev ne bi mogli izpeljati v izvedenem obsegu.

Programe, ki jih uvrščamo na **področje otrokovih pravic** (Otroški parlament in TOM-telefon otrok in mladostnikov), smo izvedli v celoti, skladno s planom. Mariborska skupina svetovalcev na TOM-u je po podatkih ZPM Slovenije spet najaktivnejša od vseh skupin.

Programi iz našega programskega področja **Šola ob šoli** so bili izvedeni na planiran način. **Bralna značka** je ponovno beležila velik obseg sodelujočih (podrobneje v nadaljevanju). Program MNM (**Mladi za napredek Maribora**) je bil uspešno izveden.

V primerjavi s preteklimi leti, smo na DMZ Pohorje ponovno beležili manjše število udeležencev **šole v naravi** in oskrbnih dni zanje kot v letu 2017 (ko smo beležili porast). V centru VIRC Poreč je bilo nekaj manj šolarjev v šoli v naravi kot leto prej. Število udeležencev letovanj, že opisano, manjše kot v 2017. O taborih za nadarjene, program Omogočimo sanje, poročamo prav tako v nadaljevanju. Večina teh taborov je potekala v obeh naših centrih.

Dejavnosti za ustvarjalne v DUM in v soseskah Maribora smo združili v DUM. Zaradi kadrovske težave več nismo toliko kot prej v mestnih soseskah, s počitniškimi programi za mladostnike še vztrajamo v soseskah. Dejavnosti za ustvarjalne so bile obiskane v vseh obdobjih, najbolj med poletnimi počitnicami. Program smo izvajali ob skromnem številu mentorjev iz javnih del in večjim številom prostovoljcev ter zunanjih sodelavcev. Delavnice so se skozi celo leto izvajale le v DUM-u. Dnevni obisk v DUM-u je ostal na nivoju lanskega leta, v poletnih počitnicah je presegel obisk leta 2017.

Programi za mladostnike so potekali v okviru mobilnega centra Leteči avtobus, v okviru katerega programi za mladostnike pretežno potekajo. V letu 2018 je program zajemal počitniške dejavnosti in v jesenskih mesecih projekt »100 ljudi 100 čudi«. Avtobus je doživel nujno sanacijo, ob tem smo s pridom koristili dodatne vire MOM. K izvedbi so pomagala tudi projektna sredstva MOM za projekt DUM-Mladinski Center. Tudi o tem več v nadaljevanju.

Program Info DUM namenjen mladostnikom smo v kombinaciji z drugimi programi DUM in delavci iz javnih del v DUM izvajali celo leto.

Letovanje za mladostnike je bilo obiskano boljše kot v letu 2017, upadanje se je ustavilo.

V okviru **mednarodnega sodelovanja mladih** smo, na veliko zadovoljstvo udeležencev, počitnice v Marburg ponovno uspešno izpeljali.

Okoljevarstvene vsebine smo skladno s plani izvajali skladno s prijavo na razpise; skrb za trajnostni razvoj pa vpletali v večino naših programov.

Poudarjali smo **družbeno odgovornost** in s svojimi aktivnostmi pomembno prispevali k izvedbi preventivnih programov, ki so jih izvajale nekatere službe in organi MOM (Medobčinski urad za varstvo okolja in ohranjanje narave, Svet za preventivo in vzgojo v prometu, Komisija za prireditve, Narodni dom) in skupnih programih, ki smo jih organizirali v sodelovanju z drugimi nevladnimi organizacijami.

POSEBNI DEL

2. OTROKOVE PRAVICE

Temelj večine programov, ki jih izvaja ZPM, je skrb za uresničevanje otrokovih pravic. V tem poglavju poročamo o tistih, ki so neposredno vezani na otrokove pravice, v ostalih poglavjih pa je ta skrb vključena v dejavnost posredno.

OTROŠKI PARLAMENT® – VZGOJA ZA DEMOKRACIJO

Otroški parlament® (OP) je javna tribuna otrok na temo, ki jo predlagajo osnovnošolci in jo izberejo na zasedanju Nacionalnega OP. Pomeni obliko sodelovanja otrok in mladostnikov v družbenem dogajanju ter pridobivanje vedenj o človekovih in državljskih pravicah.

Posebnost tega programa je, da je delo vezano na šolsko leto, poročamo pa o dejavnostih, ki so potekale v koledarskem letu. Prvi del vsako leto obsega poročanje o poteku regijskega in nacionalnega OP, drugi del pa priprave na naslednjo temo – usposabljanje in srečanje mentorjev ter priprave na šolske parlamente. Ker je bila v letu 2017 na nacionalnem nivoju sprejeta sprememba, da se o eni temi razpravlja dve leti, so mladi v šolskem letu 2017/18 kot tudi 2018/19 razpravljali na temo ŠOLSTVO IN ŠOLSKI SISTEM. V letu 2018 so potekale naslednje dejavnosti:

REGIJSKI OTROŠKI PARLAMENT® (OP) V MARIBORU

- 15. 2. je regijska koordinatorica sodelovala na medobčinskem zasedanju OP v Slovenski Bistrici.
- *Priprave na izvedbo regijskega OP v Mariboru:*
 - o 12. 3. Je potekalo izobraževanje moderatorjev dela v skupinah "Moderiranje skupinskega dela – tehnike in veščine" – izobraževanje je izvedla koordinatorica programa,
- 14. 3. Smo na sestanku z moderatorji dela po skupinah opravili končne priprave, pregledali terminski načrta dela in pripravili vse potrebne dokumente za nemoten potek parlamenta.
- *Izvedba regijskega OP:*
 - o Potekal je 16. 3. od 8. ure dalje, plenarni del v veliki dvorani Zavarovalnice Sava, delo v skupinah pa v Domu ustvarjalnosti mladih
 - o Vsebina dela:
 - Plenarni del zasedanja je vodila Hana Ledinek, sicer dijakinja, ki je bila zadnji dve leti parlamentarka – predstavnica OŠ Dušana Flisa Hoče. Mlade parlamentarke in parlamentarce je pozdravil Matic Matjašič, predsednik Mestnega mladinskega sveta Maribor.
 - Tokrat ni bilo plenarnega uvoda, saj je Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti Zvezo prijateljev mladine povabilo k sodelovanju pri pripravi "PROGRAMA ZA OTROKE", ki bo strateški dokument za področje otrok in otrokovih pravic. Nastaja na osnovi Strategije Sveta Evrope o otrokovih pravicah. Temelji na 5 poglavjih, in sicer: enake možnosti, sodelovanje otrok, življenje brez nasilja, trokom prijazno pravosodje in otroci v digitalnem okolju. Na razpravi v skupinah smo se posvetili temam sodelovanje otrok (pri katerih stvareh radi sodelujejo, katere oblike sodelovanja si želijo, ali menijo, da so njihovi predlogi slišani in upoštevani...) in otroci v digitalnem okolju (DO) (kaj jim pomeni DO, koliko časa na dan preživijo v DO, kaj jim je v DO najpomembnejše, ali ocenjujejo, da vedo dovolj o pasteh DO). Njihova razmišljanja, ugotovitve in predloge smo poslali Zvezi prijateljev mladine Slovenije, ki je zbir zapisov iz vse Slovenije poslala ministrstvu.
 - Po tej razpravi, so se parlamentarci, razdeljeni v 8 delovnih skupin, posvetili osnovni temi letošnjega leta. Razpravljali so o štirih podtema: "Šola za življenje", "Učne vsebine", "Odnosi v šoli" ter "Metode in načini poučevanja in učenja". Podteme o katerih so razpravljali so bile dogovorjene že na uvodnem usposabljanju mentorjev OP in so bile v vseh regijah in na nacionalnem zasedanju enake, tako, da so delegati lažje prenašali zaključke na nacionalni parlament.
 - Ker bo tekla razprava o tej temi tudi naslednje leto, so oblikovali zaključke, ki jih bomo poskušali uresničiti že v naslednjem šolskem letu – od mikro do makro nivoja. Tako bodo udeleženci OP na vseh nivojih lahko spremljali, kaj se dogaja z njihovimi predlogi in idejami in imeli dovolj časa za poglobljene diskusije o najbolj perečih problematikah, ki jih zaznavajo.
 - V skupinah so izvolili tudi delegate za nacionalni parlament in izpolnili evalvacijske vprašalnike.
 - V času, ko so mladi razpravljali v skupinah, so mentorji ostali v predavalnici. Najprej sta jim dijakinji Srednje oblikovalske šole Maribor, Ester Šumandl Majhenič in Lorena Hamler, predstavili svoj inovacijski predlog "Kaj pa tebe muči", ki sta ga izdelali v okviru programa Mladi za napredek Maribora. Gre za družabno igro, ki je primerna za igranje pri pouku etike, psihologije in tudi drugje. Namen igre je spodbuditi diskusijo o problematiki, kot so diskriminacija, nasilje, homofobija in o težavah, s katerimi se srečujejo današnji mladostniki: social anxiety, iskanje (eksperimentiranje)

spolne usmerjenosti, depresija, ... ter omogočiti soočenje z določenim družbeno nesprejemljivim vedenjem, o katerem mladi težje spregovorijo oz. ga v vsakdanjem življenju pogosto prezrejo.

- Nato so nadaljevali delo v skupinah, kjer so razpravljali o enakih podtemah kot njihovi učenci s ciljem opredeliti in načrtovati delo OP v naslednjem letu.
 - Med pavzo smo poskrbeli za zdravo eko – malico, ki so nam jo pripravili na ekološki kmetiji.
 - Sledil je plenarni del, kjer so parlamentarci predstavili svoje zaključke in izvoljene delegate, ki so jih zastopali na zasedanju nacionalnega OP. Pred tem sta jih pozdravila Saša Mikić, predsednik ZPM Maribor in Damir Orehovec, član Nacionalnega odbora za OP pri ZPM Slovenije in član predsedstva ZPM Maribor.
- Sodelovali so 103 parlamentarci in parlamentarke iz 39 osnovnih šol, mladi novinarji, 39 mentorjev. Sodelujoči so prišli iz 17 občin. Delo v skupinah je vodilo 11 prostovoljcev – srednješolcev, študentov.

NACIONALNI OP

- Priprave na izvedbo nacionalnega OP so potekale na pripravljalnem sestanku predstavnikov regij v Ljubljani, 27. 3., ki sta se ga udeležila dva predstavnika iz mariborske regije.
 - Nacionalni OP je potekal 9. 4. od 9. ure dalje v veliki dvorani DZ RS
- Po pozdravnih nagovorih so mlade parlamentarke in parlamentarci izvolili organe 28. Nacionalnega OP in nato nadaljevali z razpravo v štirih skupinah.
- Na zaključnem plenarnem delu so predstavili rezultate dela v skupinah, sprejeli skupna stališča in oblikovali sklepe.
- Mariborsko regijo je zastopalo 12 delegatov, razpravo je spremljala mlada novinarka, razpravi pa so na balkonu prisluhnili 3 mentorji in koordinatorica projekta pri ZPM Maribor.

NACIONALNI ODBOR ZA OTROŠKE PARLAMENTE PRI ZPMS IN IZOBRAŽEVANJA MENTORJEV:

- 19. 4. 2018 je v Ljubljani potekala razširjena seja Nacionalnega odbora za otroške parlamente, kjer smo člani odbora in regijski koordinatorji evalvirali potek 28. NOP, se dogovorili o korakih v prihodnje, izdelali načrt za jesensko izobraževanje mentorjev in regijskih koordinatorjev ter obravnavali razne predloge in pobude o nadaljnjem razvoju programa.
- Izobraževanje, ki ga organizira Zveza prijateljev mladine Slovenije za mentorje OP na šolah, je potekalo 27.8.2018 v Ljubljani. Pri ZPM Maribor smo organizirali skupen prevoz na izobraževanje. Poslušali smo predavanje dr. Katje Košir o odnosih v šoli in dr. Zore Rutar Ilc o pozitivni klimi in vključenosti učencev v razredu.
- Srečanje mentorjev mariborske regije, ki že tradicionalno poteka na Domu Miloša Zidanška, v okviru dejavnosti v Tednu otroka, je potekalo 1. oktobra. Pregledali smo zaključke lanskega parlamenta in postavili izhodišča za delo v novem šolskem letu.

Vodja programa OP je Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor, ki je hkrati regijski koordinator v mreži ZPM Slovenije.

TOM - TELEFON ZA OTROKE IN MLADOSTNIKE

Telefon za otroke in mladostnike - TOM je ustanovila Komisija za otrokove pravice pri Zvezi prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) leta 1990. Namenjen je otrokom in mladostnikom, ne glede na vrsto problema in starost. Specifičen je le glede na ciljni populaciji, katerima je namenjen (to so otroci in mladostniki do približno 20. leta), ne pa tudi glede na vzrok klica mladih. Telefonski pogovori so zaupni, klicalec pa ima ob klicu možnost, da ostane anonimen. Anonimni ostajajo tudi svetovalci.

Temeljni cilj tega programa je pomagati otrokom in mladostnikom, ki iščejo pomoč preko telefonskega pogovora. Stiske, ki jih doživljajo mnogi so zelo hude, zato je pomoč nujno potrebna in je v primeru TOM telefona za klicalce brezplačna, saj jo sponzorira Telekom Slovenije.

Od 23. marca 2012 uporablja TOM številko 116 111 – rezervirano za telefone namenjene otrokom v stiski, kar je med članicami Evropske unije usklajeno v sistemu telefonskih števil za storitve, ki zagotavljajo posebno družbeno potrebo.

Doseženi cilji programa:

- Brezplačna telefonska številka je bila v Mariboru odprta vsak dan od 12. do 20. ure.
- Omogočeno je bilo sodelovanje s strokovnimi ustanovami, ki lahko otrokom in mladostnikom pomagajo.
- Otrokom in mladostnikom smo omogočili, da se lahko, ko so v težavah, nekemu zaupajo, ta pa jih posluša, se pogovarja z njimi, mu da informacije in ga spodbudi, da sam začne razmišljati, kako rešiti svoje probleme.
- Zagotovljena je bila anonimnost in zaupnost pogovorov.
- V letu 2018 so svetovalci sprejeli 16.146 klicev in opravili 2.136 svetovalnih pogovorov.
- Izvajali smo redno supervizijo in intervizije za svetovalce.
- Poročila o klicih so se sproti vnašala v spletne obrazce, kar omogoča sprotno analizo klicev.

- Spremljali smo katera je tista problematika, zaradi katere otroci in mladostniki najpogosteje pokličejo in ugotovili, da so to ljubezen in spolnost, težave v medvrstniških odnosih, vprašanja vezana na dom in šolo, iskanje najrazličnejših informacij, zasvojenost, nasilje ipd. Mladi so poklicali tudi zato, ker so si želeli samo pogovora, ker so potrebovali idejo, kaj bi počeli (jim je bilo dolgčas) ali pa so preprosto želeli slišati mnenje, odgovor, napotek, nasvet.
- Redno smo se udeleževali sej sveta nacionalne mreže TOM-a.
- Udeleževali smo se izobraževanj, ki so bila organizirana na nivoju nacionalne mreže.
- Svetovalci so se udeleževali izobraževanj, ki smo jih organizirali za prostovoljce ZPM Maribor.
- Svetovalce smo obveščali in spremljali njihovo udeležbo na izobraževanjih, ki so jih organizirale druge organizacije.
- Sodelovali smo pri oblikovanju spletne strani www.e-tom.si, kjer lahko mladi dobijo informacije o temah, ki jih najpogosteje izpostavijo na telefonu, lahko pa svetovalcem tudi postavijo vprašanje preko spletnega obrazca.
- Sodelovali smo z zvezo potrošnikov, kjer dobivamo informacije, kako reševati težavi, ki jih imajo mladi z računalnikom (izsiljevanja, socialne mreže...)
- Informacije o delu TOM-a in aktualnih dogodkih smo objavljali na spletni strani ZPM Maribor in v mesečnem spletnem glasilu e- prijatelj.

Človeški viri:

- V letu 2018 je sodelovalo 25 svetovalk in svetovalcev – prostovoljk in prostovoljcev, ki so opravili 2.887 ur prostovoljnega svetovalnega dela.
- V letu 2018 je v programu sodelovala tudi 1 oseba vključena v program javnih del.
- Supervizije je opravljala enkrat mesečno gospa Nina Babič, univ. dipl. psih, ki se je redno udeleževala srečanj supervizorjev NM TOM. Supervizije se izvajajo zaradi reševanja določenih težav s klicanci in njihovimi problemi ter problemov svetovalcev in njihovih stisk, povezanih z delom na telefonu.

Klicanci:

Najpogostejša problematika, zaradi katere so mladi poklicali, so težave v odnosih med vrstniki, ljubezen in spolnost, vprašanja vezana na dom in šolo, iskanje najrazličnejših informacij, zasvojenost, nasilje ipd. Mladi pokličejo tudi zato, ker si želijo pogovora, ker potrebujejo idejo, kaj bi počeli (jim je dolgčas) ali pa preprosto želijo slišati mnenje, odgovor, napotek, nasvet.

Med klicanci je bilo 50% deklet, 66,4% klicancev je bilo starih od 10 do 17 let (v letu 2018 se je povečalo število starejših klicancev, pa tudi tistih, ki niso želeli povedati koliko so stari – 25%), v povprečju se je podaljšal čas trajanja pogovorov, nekaj več kot 93,4% pogovorov je trajalo do 15 minut, 26 pogovorov pa trajalo več kot 30 minut.

Povezovanje znotraj organizacije:

- Preko programa INFO – DUM se izmenjujejo informacije o možnostih dejavnega preživljanja prostega časa in svetovanja.
- Informacije o delovanju TOM-a so bile dostopne v INFO-DUM-u, naši informacijski točki za mlade in na info stojnice na vseh prireditvah, ki smo jih organizirali oz. smo sodelovali.
- Z ostalimi svetovalnimi skupinami v Sloveniji poteka povezovanje in koordinacija dela preko Sveta nacionalne mreže TOM-a, ki deluje v okviru ZPMS.

Povezovanje in vključevanje drugih organizacij v delovanje:

Povezujemo se z zavodi, centri, društvi in drugimi institucijami, ki se ukvarjajo s svetovanjem, preventivo ali kurativo in je njihovo delo vezano na delo z ali za otroke, mladostnike in mlade družine. Na te institucije smo napotovali klicalce, od institucij, pa smo pridobivali informacije in nasvete v zvezi z možnimi odzivi na klice.

Vodja programa je Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor, ki je hkrati članica sveta NM TOM.

OTROŠKA IGRIŠČA

ZPM Maribor si je v minulih letih prizadevala, da bi bilo v Mariboru otrokom, mladostnikom in družinam na voljo dovolj primernih površin, namenjenih ustvarjalni in varni igri. Do konca leta 2009 smo izvajali akcijo izgradnje Parka generacij, površine na meji MČ Radvanje in MČ Nova vas. S posebno akcijo smo zbirali donatorska sredstva, za postavitve novih igral bodisi na tem področju ali tudi drugod, kjer bi igrala ustrezno služila svojemu namenu. Kasneje smo se odločili, da z delom zbranih sredstev uredimo senzorični poligon na Zidanškovem domu in druge igralne površine. Aktivnosti smo izvajali med leti 2011 in 2016 nadaljevali. V letu 2017 smo predvsem vzdrževali, kar smo v predhodnih letih vzpostavili. Leta 2017 je predsedstvo ZPM Maribor sklenilo, da je naslednja naloga vezana na otroška igrišča vezana na center VIRC. V 2017 smo nabavili več rekvizitov za rekreacijo in igro na pokritem igrišču centra VIRC, zarisali smo nova igrišča, naslikali površine za izvajanje starih gibalnih iger; ob vsem tem pa smo s tartansko oblogo prevlekli tudi zunanje košarkarsko igrišče VIRC. Našteto je bilo izvedeno ob pomoči donatorskih sredstev.

Ob obeležitvi 30.obletnice delovanja centra VIRC pa smo se odločili za večjo prenovu igrišč. Ob sodelovanju z VIRC d.o.o. in tudi ob pomoči MO Maribor (sredstva, ki bi jih MOM delno namenila za nakup igral smo usmerili v mariborske programe ZPM), smo nabavili in montirali večji univerzalni gibalno plezalni poligon, primeren tako za otroke in mladostnike, kot uporabne tudi za odrasle ali športnike. Zamenjali smo dotrajane gugalnice in stare elemente igral ter postavili ravnotežne poligone. Ob tem smo dodatno uredili prostore ob košarkarskem igrišču, zbetonirali tribune asfaltirali novo ploščad, na katero smo postavili montažni šotor dimenzij 10 x 6 metrov.

Na ta način je VIRC bistveno pridobil na rekreativnih uporabnih površinah. Novo igrišče je doživelo svečano otvoritev in krst z obiskom in srečanjem mariborskega žuana dr. Fištravca in poreškega gradonačelnika g.Peršurića.

Tudi na Domu Miloša Zidanška smo pripomogli k boljši športno rekreativno uporabnosti, dokončali smo oder-tribuno ob domu, ki sedaj s pridom služi različnim namenom.

3. PRIREDITVE

V letu 2018 smo izpeljali štiri **MESTNE PRIREDITVE ZA OTROKE IN MLADINO**, ki jih opisujemo v nadaljevanju. O drugih prireditvah, ki smo jih v programu dela napovedali in poimenovali kot "Prireditve ob posebnih priložnostih", pa poročamo v naslednjih poglavjih: Bralni maraton (poglavje 4) in tri prireditve v okviru Počitnic s prijatelji: Maribor – moje mesto, Neresna olimpijada in Dogodek v skate parku (poglavje 5 in 6). O zaključni prireditvi projekta Mladi za napredek Maribora poročamo v poglavju Šola ob šoli.

Mestne in priložnostne prireditve pripravljajo in organizirajo tri koordinatorice dejavnosti pri ZPM Maribor, vsaka je zadolžena za svoj projekt. Seveda pa se pri izvedbi takšnih prireditev angažirajo vsi možni potenciali in kadri, ki jih imamo na razpolago ali so nam dosegljivi.

PUSTOVANJE

Priprave na Pustovanje 2018 so stekle sredi januarja, mesec pred prireditvijo 13. 2. Ker so finančna sredstva za pustno prireditev zelo omejena, se vsako leto trudimo najti sinergije z drugimi organizatorji prireditev in sponzorsko podporo. Tudi tokrat smo za finančno podporo zaprosili Zavod za turizem Maribor – Pohorje ter sponzorje, za praktične nagrade za najboljše pustne maske pa smo nagovorili številne donatorje, za glavne nagrade za posamezno in družinsko masko ter otroško skupinsko in posamezno masko smo poskrbeli sami.

Na dopoldanskem delu prireditve (med 10. in 12. uro) se je zbralo več kot 400 otrok in njihovih spremljevalcev. Čarovnik Grega je zbrane maske razgibal in nasmejaj, za dodatno animacijo so poskrbele tri prostovoljke, nato so se maske predstavile na odru in se ob sestopu posladkale s krofi. Med tem, ko se je animacijska predstava še nadaljevala, je zasedala tri-članska komisija. Podelila je pet skupinskih nagrad in šest posameznih nagrad, ki smo jih prispevali ZPM Maribor in donatorji.

Popoldanski del programa (med 15.30 in 18.00) so popestrili Kurenti Maribor – Pobrežje, Etnografsko društvo Kurent, gledališka skupina Banda Ferdamana, za glasbo so poskrbeli člani glasbene skupine L. A. Band. Prireditve je povezoval Boštjan Klun, priznani moderator prireditev, ki se je odpovedal honorarju in delo opravil prostovoljno. Osrednji del prireditve je predstavljal mimohod mask (okoli 80 posameznih, družinskih in skupinskih mask), ki so jih ocenjevale tri tri-članske komisije v treh kategorijah. Glavne nagrade je prispevala ZPM Maribor (počitniško letovanje v Poreču, 3-dnevni družinski paket v Poreču), ostale nagrade (8 za posamezne, 3 za skupine, 3 za dvojice in 8 za družine) pa smo pridobili od donatorjev, prav vsi pa so si za pogum in pustno ustvarjalnost prislužili pustni krof. Obisk je bil manjši kot smo pričakovali in si želeli - okoli 300 - kar pripisujemo slabemu vremenu.

Pri izvedbi prireditve so sodelovali zaposleni pri ZPM Maribor, zunanji sodelavci in prostovoljci.

Obisk na pustni prireditvi vsako leto kroji vreme, zato bi ob ugodnejših razmerah obisk bil gotovo večji. Nadaljujemo z dolgoletno tradicijo in v mestu ohranjamo edino pustno prireditev na prostem, ki je dostopna vsem meščankam in meščanom, otrokom in odraslim, za leto 2019 in naprej pa moramo razmisliti predvsem o konceptu in morebitni dopovedi popoldanske prireditve.

OTROŠKI IN MLADINSKI LENT

Dejavnosti, ki jih je v ART KAMPU, v Mestnem parku Maribor, v okviru Festivala LENT, organiziral Narodni dom, so v letu 2018 potekale med 22. junijem in 30. julijem, od 10. do 13. in od 16. do 20. ure. Program so izvajali mentorji vključeni v program javnih del, zunanji strokovni sodelavci in prostovoljci.

Kljub nestabilnemu vremenu smo izpeljali 44 delavnic v 157 urah in našli preko 4800 obiskov.

IZPELJALI SMO NASLEDNJE DEJAVNOSTI:

IGRE IN DRUŽENJE V NARAVI

- SPRETNOSTNA HOJA S HODULJAMI ter igre z drugimi rekviziti – obiskovalci so se lahko učili spretnostne hoje s hoduljami, ki smo jih izdelali tekom leta v ustvarjalnih delavnicah v DUM-u, lahko pa so igrali tudi badminton in lovili frizbi.
- OBROČEK NA KOLIČEK – je zabavna igra, pri kateri je potrebno iz določene razdalje vreči obroček okrog količka.
- KOCKE ZA NAJMLAJŠE – igra v travi je za najmlajše lepo doživetje – na razpolago so imeli didaktične igrače.
- UJEMI RIBO – je prikupna igra, ki pritegne veliko otrok, saj vključuje vodo in v DUM-u narejene ribiške palice. Iz majhnega bazenčka je potrebno z ribiško palico uloviti ribice na katere so pritrjeni magneti. V letošnjem letu smo postavili tudi "suho" različico s simbolično postavitvijo reke Drave in lovili ribe iz lesa.
- NAMIZNI LABIRINT – spretnostna igra, ki smo jo izdelali v modelarski delavnici v Domu ustvarjalnosti mladih Maribor, kjer imata dva igralca nalogo da frnikolo pripeljeta "varno" mimo vseh ovir. Igra je pogosto navduševala tudi odrasle obiskovalce in spodbudila starše, da se igrajo s svojimi otroki.
- 4 V VRSTO XXL – klasična igra, ki smo jo tudi naredili sami iz lesa in odpadnih materialov in ki spodbuja male sive celice k razmišljanju, načrtovanju in logičnemu sklepanju.

USTVARJANJE

- ustvarjali smo na temo zmanjševanje količine odpadka s ponovno uporabo: izdelovali smo uporabne predmete iz odpadne embalaže, majic in drugega tekstila
- Poudarek letošnjih delavnic so bile čebele (v letu 2018 smo na pobudo Slovenije prvič praznovali mednarodni dan čebel – skozi ustvarjanje in INFO table s plakati smo ozaveščali naše obiskovalce o pomenu čebel in drugih oprasovalcev.
- VEČEROVE DELAVNICE – otroci so izdelovali klobuke, broške, zapestnice in pripomočke za igro iz odpadnega časopisnega papirja.

SLIKANJE NA SLIKARSKIH STOJALIH

S to delavnico smo spodbudili starejše otroke in mladostnike, da so opazovali naravo okoli sebe in svoj čustven odnos do videnega preliili v slikarsko delo.

SENZORIČNE DELAVNICE: DOŽIVLJAMO NARAVO

Obiskovalci so svoje čute prebujali in ostrili s pomočjo bose poti, po kateri so se sprehajali z zavezanimi očmi. Premagovali so strah pred neznanimi predmeti v čutnih škatlah in se podajali na slepo pot ob vrvi.

Vodja programa je bila Kornelija Kaurin v sodelovanju s sodelavko Mašo Dobrino in tudi koordinatorico VGC Tadejo Dobaj .

TEDEN OTROKA

Pod sloganom "PROSTI ČAS" je potekal od 1. do 5. oktobra, na Glavnem trgu, zaključili pa smo dejavnosti z Veselo pohorsko soboto, v soboto, 13. oktobra, na Domu Miloša Zidanška. Potekale so naslednje dejavnosti:

VESELA POHORSKA SOBOTA, sobota, 13. oktober, od 12. do 17. ure

Program je obsegal: predstavitev počitniških dejavnosti, klepet z gosti, lutkovno predstavo osnovnošolke Neje Jakopanec, ki poleti letuje na DMZ, predstavitev in nastop mladih članov KK Radvanje ter plesni nastop in animacija Plesne dimenzije (obe skupini letujeta v VIRC-u), nastop glasbene skupine PŪP in Čarovnika Grege ter bobnarko delavnico Markota Soršaka – Sokija. Poleg tega je bilo organizirano še iskanje zaklada škrata Mileka, ustvarjalne delavnice in igre, športne dejavnosti ter srečelov, okrepčali smo se tudi z Milekovo enolončnico in pekli Milekove kostanje ter jabolka.

TEDEN OTROKA, od 1. do 5. oktobra na Glavnem trgu – v vseh dejavnostih skupaj smo našli več kot 3400 obiskov.

Izpeljali smo naslednje dejavnosti:

- Predstave za otroke: predstava kamišibaj gledališča Metke Kristan, »Pravljice pod milim nebom«, predstava v izvedbi Gledališča Smejček, »Ovčka, ki je prišla na večerjo«, animacijska predstava v izvedbi Gledališča Pravljíčarna, »Velike skrbi malega petelina« in pravljíčna predstava v izvedbi Miškinega gledališča, »Čarobna Vililandija«.
- Ustvarjalne delavnice so potekale 1. oktobra, od 15. do 18. ure in od 2. do 5. oktobra, od 9. do 13. ure in od 15. do 18. ure. Ustvarjali smo iz naravnega in odpadnega materiala, poiskali staro šaro in jo predelali za ponovno uporabo, izdelovali smo družabne igre, nakit, lutke, stojala za svinčnike in mnogo drugih uporabnih predmetov ter glasbene plakate, kjer so se ustvarjalci naučili kateri podatki so pomembni pri organizaciji prireditev in se urili v sodelovanju pri ustvarjanju skupinskih izdelkov.
- Delavnice ročnih spretnosti:

- o Delavnice predelave in ponovne uporabe tekstila »Šivanje z Nino Rozino« je potekalo 4. in 5. oktobra, od 15. do 18. ure. Otroci so pod mentorskim vodstvom iz odsluženih oblačil izdelali uporabne predmete za vsak dan.
- o Prostovoljcem Centra za pomoč mladim Maribor smo se pridružili 3. oktobra, med 9. in 13. uro, na delavnici »Žebliji, žage in kladiva«, kjer smo obdelovali les.
- Delavnice za razigrane, športne in razmišljujoče so potekale 1. oktobra, od 15. do 18. ure in od 2. do 5. oktobra, od 9. do 13. ure in od 15. do 18. ure. Priključili so se nam tudi zunanji izvajalci:
 - o na razpolago so bile različne miselne igre, s pomočjo katerih smo trenirali sposobnost logičnega razmišljanja in reševanja problemov ter se preizkušali v vztrajnosti,
 - o svoje ravnotežje in spretnost smo preizkusili z žongliranjem, spretnostnimi igrami in na hoduljah,
 - o postavili smo senzorične škatle, za tipanje neznanih predmetov,
 - o iz "reke Drave" smo lovili ribe in tako na zabaven način urili ročne spretnosti, natančnost in potrpežljivost
 - o velika količina kock je otroke spodbujala k sestavljanju različnih domišljjskih skulptur, ob tem pa so razvijali miselne, senzorične in motorične sposobnosti,
- Kulinarične delavnice: 3. in 4. oktobra, od 15. do 18. ure, so potekale KNEDLove kuharske čarovnije - kulinarične delavnice za otroke, mladostnike in družine, na temo »OkusPokus kulinarične delavnice«, kjer so otroci skupaj z Danilom Ivanušem (KNEDL) spoznavali starodavne kuharske modrosti, ustvarjali v njegovi kuhinji in se zabavali ter naposled napolnili želodčke s pripravljeno hrano.
- Glasbeno-animacijski nastopi ter glasbene delavnice:
 - o 3. oktobra je ob 17. uri nastopila otroška vokalna skupina Kantilena, ki je predstavila rusko otroško popularno glasbo.
 - o 4. oktobra ob 10. uri je nastopil Čarovnik Grega, ki nas je očaral s čarovniškimi vragolijami. Ob tem pa smo tudi zaplesali na vesele ritme in rime čarovnikovih pesmi.
 - o 5. Oktobra, s pričetkom ob 17. uri smo uživali v glasbenem popoldnevu z glasbeniki alternativne glasbene šole KUD Coda.
- Za mlade raziskovalce: ves teden smo se, tudi s pomočjo zunanjih izvajalcev, trudili potešiti željo po znanju naših mladih obiskovalcev:
 - o »Zavrtime barve v vetru« so poimenovali svoje delavnice mentorji Centra eksperimentov Maribor, EKTC Maribor, ki so potekale 1. oktobra, od 15. do 18. ure, ter 3. in 5. oktobra, od 9. do 13. ure.
 - o 5. Oktobra je bila od 9. do 18. ure na ogled poučna razstava, ki so jo postavili člani Gobarskega društva Lisička.
 - o Mentorji Društva selezijanski mladinski center so izpeljali delavnice »Od problema do rešitve« 2. oktobra, od 9. do 13. ure in 3. oktobra, od 15. do 18. ure.
- Dan prometne varnosti (v sodelovanju s Svetom za preventivo in vzgojo v cestnem prometu MO Maribor) je bil 4. oktober, od 9. do 13. ure:
 - o JUMICAR – postavljen je bil poligon, na katerem so se lahko otroci preizkusili v varni vožnji in se poučili o varnem vključevanju v cestni promet.
 - o V demonstracijskem šotoru VIDKO so obiskovalci na jasen in preprost način spoznavali in preverjali pomen nošenja odsevnih teles v temi.
 - o Varno na poti v šolo je igra, ki so jo igrali s policisti in je namenjena spoznavanju cestno prometnih predpisov.
- Informacijska stojnica ZPM Maribor – INFO-DUM je bila za obiskovalce postavljena 1. oktobra, od 15. do 18. ure in od 2. do 5. oktobra, od 9. do 13. ure in od 15. do 18. ure:
- Za radovedne ...
 - o ... je bila na Glavnem trgu od 2. do 4. oktobra, od 9. do 13. ure, na voljo info točka Zavoda PIP, na kateri so na zabaven in igriv način posredovali informacije o življenju mladih v Evropski uniji.
 - o S prostovoljci Društva IndiJanez smo 2. in 3. oktobra 2018, med 9. in 13. uro spoznavali eno najstarejših oblik človekovega kreativnega izražanja – senčno gledališče in izdelovali lutke.

Vodja programa Tedna otroka je bila Kornelija Kaurin, organizator Vesele pohorske sobote pa Marina Škrubej.

VESELI DECEMBER

V začetku novembra smo pričeli z intenzivnimi pripravami na sklop prireditev Veseli december 2018. Oblikovali smo program, izdelali finančno konstrukcijo in pridobili sponzorska sredstva, pridobili vsa potrebna soglasja in dovoljenja ter prireditve prijavili na Upravni enoti Maribor. Zbrali smo ponudbe za izvedbo vsebinskega in tehničnega dela prireditev prihod, sprevodi in slovo dedka Mraza. Oblikovali smo plakate in letake, izdelali kulise za oder za prireditve prihod dedka Mraza, mobilno kuliso za predstave v okviru sprevodov dedka Mraza in okrasili kočijo.

V okviru programa Veseli december 2018 smo izpeljali naslednje prireditve:

- "Prihod dedka Mraza"

Prireditev (8. december) se je pričela z glasbeno in animacijsko predstavo v izvedbi Družinskega gledališča Kolenc. Po dvajset minut trajajoči predstavi se je pričelo klicanje dedka Mraza, luči so ugasnile, stekel je kratek laser show. Ko se je na pobočju pojavil Dedek Mraz na kočiji in s pravljničnim spremstvom (dva zajca in dva medveda), je na Snežnem stadionu odmevala svečana pesem. Dedek Mraz se je nato napotil proti odru, nagovoril zbrano množico in ob kitarski spremljavi zapel »Sivo kučmo«, se sprehodil med otroki in se s kočijo odpeljal v mesto, kjer je v naslednjih dneh obiskoval otroke po mestnih soseskah, vrtcih, šolah ... Po končani prireditvi smo s podporo hotela Arena poskrbeli za pogostitev nastopajočih in drugih sodelujočih. Hotel Arena nam je omogočil tudi uporabo prostora za pripravo nastopajočih. Po naših ocenah in oceni podjetja Varnost Maribor je prireditev obiskalo okoli 2500 ljudi.

- "Sprevedi dedka Mraza"

so potekali med 11. in 20. decembrom, pet po mestnih četrtih in eden v občini Miklavž na Dravskem polju. Vse sprevede smo izpeljali kot smo načrtovali. Vsak spreved je vključeval dva postanka, skupno deset (OŠ Kamnica, OŠ Prežihovega Voranca, vrtec Brezje, vrtec Pobrežje – enota Kekec, OŠ Martina Konšaka, vrtec Tezno – enota Mišmaš, vrtec Studenci – enota Limbuš, vrtec Studenci – enota Poljanska, OŠ Tabor I). Na vsakem sprevedu smo izpeljali tudi po en daljši postanek (skupno pet), kjer smo pred prihodom dedka Mraza izpeljali kratko gledališko predstavo (mladinska gledališka skupina Avis), nato je dedek Mraz nagovoril zbrane, se sprehodil med otroki, spremljevalci pa so delili bombone. Sprevedi so bili izjemno dobro obiskani, kar pripisujemo dobremu sodelovanju z vrtci in šolami, ki so se na prihod dedka Mraza pripravljali že nekaj dni prej. Skupno je dedka Mraza na sprevedih pričakalo okoli 2.900 obiskovalcev.

- "Slovo dedka Mraza"

Na dan slovesa dedka Mraza (28. december) smo izpeljali še zadnjo povorko z daljšim postankom v nakupovalnem središču Europark. Spreved je nato stekel po mestnih ulicah in se ustavil najprej pred Vetrinjskim dvorom, kjer je nastopil Čarovnik Grega. Nato se je ob spremstvu množice otrok in zvokih svečanih zvokov zapeljal še na Trg Leona Štuklja, kjer je na velikem odru nastopil Otroški pevski zbor OŠ Martina Konšaka Maribor in zborovodkinja Petra Bežan Kozar. Dedek Mraz je še zadnjič nagovoril otroke in z njimi zapel Sivo kučmo. Po končanem programu v centru mesta, se je dedek Mraz s kočijo popeljal do mariborske bolnice, kjer je obiskal male bolnike, ki v decembru niso mogli obiskati katero od prireditev ali pričakati dedka Mraza v vrtcu ali šoli. Prireditev v Europarku je obiskalo okoli 300 gledalcev, V Vetrinjskem dvoru in Trgu Leona Štuklja pa okoli 1500. Skupno torej okoli 1800.

Sklop prireditev Veseli december 2018 smo izpeljali uspešno, v skladu z načrti in programom. Z obiskom smo bili zadovoljni, saj je prireditve v MOM obiskalo skupno več kot 6.700 obiskovalcev. K omenjeni številki je treba prišteti še več kot 5.300 otrok (skupaj s sosednjimi občinami pa skoraj 6.500), ki jih je dedek Mraz obiskal v vrtcih, šolah, društvih in podjetjih. Pri izvedbi tega dela programa je sodelovalo 8 dedkov Mrazov in 53 otrok – spremljevalcev dedka Mraza, prostovoljke, ki so poskrbele za ličenje in pripravo otrok. Prostovoljkam, otrokom in dedkom Mrazom smo se zahvalili s povabilom na kino predstavo »Mary Poppins se vrača«.

Glavne dogodke Veselega decembra - prihod dedka Mraza s Pohorja, njegovo vrnitev na Pohorje ter obiske v mestnih soseskah je organizirala, in ob pomoči Tadeje Dobaj in Kornelije Kaurin tudi izvedla, koordinatrica dejavnosti na terenu Maša Dobrina. Obiske dedka Mraza v vrtcih in v šolah sta vsebinsko, organizacijsko in tehnično izpeljali Marina Škrubelj in Jožica Dobaj iz referata za letovanja ZPM Maribor.

Žal se je Maša Dobrina odločila, da s koncem leta 2018 prekine delovna razmerje pri ZPM Maribor, tako da bomo v letu 2019 ponovno ubvajali v delo novega koordinatorja te dejavnosti.

PROGRAM DEJAVNOSTI ZA VARSTVO OKOLJA IN OHRANJANJE NARAVE

Program je potekal čez vso leto, podprt s sredstvi, prejetimi na razpisu Medobčinskega urada za varstvo okolja in ohranjanja narave pri MOM.

DOSEŽENI REZULTATI IN KVANTITATIVNI CILJI

Izpeljali smo:

- več kot 60 različnih delavnic, kjer so udeleženci ustvarjali z odpadnim in naravnim materialom s poudarkom na ponovni uporabi odpadnega materiala in napotki, kako zmanjšati količino odpadkov. Vsebinska in zahtevnost delavnic je vedno prilagojena starosti in sposobnosti udeležencev, temu se prilagodi tudi vrsta uporabljenega materiala: predelava in ponovna uporaba tekstila, izdelki iz kartonskih valjčkov, jajčne embalaže, časopisnega papirja, voska, kozarcev za vlaganje... – več kot 2000 udeležencev;

- 2 ekskurziji na temo voda v naravi in tako na neformalen način seznanjali udeležence o pomenu varovanja vode v naravi in spoznavali različne habitate ter izkoriščanje vodnih virov skozi zgodovino: obisk Črnega jezera in učne poti, življenje ob potokih in mlini na Šentanelski reki - 56 udeležencev;
- 9 počitniških dejavnosti "klepet z živalicami": dva sprehoda s kužki iz zavetišča, gnezdilnice v mestnem parku (v sodelovanju z DOPPS), ogled vivarija (fakulteta za naravoslovje in matematiko), spoznavanje pajkov, kač in kuščarjev (Društvo ljubiteljev eksotičnih živali STALGO EXOTIK), spoznavanje kačjih pastirjev (Slovensko odonatološko društvo), srečanje s policijskimi psi – 476 udeležencev;
- 7 počitniških dejavnosti "doživetja v naravi": izleti na Mariborski otok, pohod na Pohorju, obisk doživljajskega igrišča, obisk permakulturnega vrta in botaničnega vrta - 333 udeležencev;
- 7 delavnic na temo informiranje o pomenu uživanja kakovostne lokalno pridelane hrane, uživanje sezonskega sadja in zelenjave in njene priprave: sadni napitki in druge mojstrovine iz sadja (sodelovanje v projektu ŠIPK "zdrava prehrana kot osnova za zdrav življenjski slog mladostnikov" s Fakulteto za kemijo in kemijsko tehnologijo, v izvedbi Danila Ivanuše – Knedlove kuharske čarovnije: dobrote iz medu, kuhanje z bučami, slastno proso - 128 udeležencev
- INFO stojnico z okoljskimi vsebinami smo imeli postavljeno na različnih prireditvah 15 dni
- Degustacijo hrane iz ekološke kmetije smo izpeljali 15. marca na zasedanju Regijskega otroškega parlamenta za več kot 100 mladih in 50 mentorjev .
- Izpeljali smo 7 izmenjevalnic oblačil za mlade s ciljem ozaveščanja o škodljivih vplivih tekstilne industrije na okolje in zdravje ljudi (210 udeležencev)
- Skrbeli smo za vzdrževanje in nadgradnjo senzoričnega poligona na Domu Miloša Zidanška in na njem izpeljali več kot 10 senzoričnih delavnic – 150 udeležencev
- Obeležili smo mednarodni dan Zemlje, na prireditvi 20.4. smo sodelovali z Svetom za preventivo v cestnem prometu MO Maribor, ki je ta dan izpeljala akcijo Bistro glavo varuje čelada. Izpeljali smo naslednje dejavnosti, ki se jih je udeležilo več kot 400 šolskih in predšolskih otrok:
 - Ustvarjalne delavnice – 1. triada – stojalo za pisala "Bistro glavo varuje čelada"; 2. triada – obesek za ključke "Bistro glavo varuje čelada"; 3. triada broške z opozorilnimi znaki za nahrbtnik.
 - Delavnica predelave in ponovne uporabe – 1. triada – nakit iz pisanih nogavic; 2. triada – torba za čelado iz starih oblačil; 3. triada – torbica za na kolo iz starih jeans hlač.
 - Učilnica na prostem – trajnostna mobilnost – interaktivna igra.
 - Igralni kotichek – družabne igre in dejavnosti na prostem.
 - Zabavne eksperimentalnice – v sodelovanju s Centrom eksperimentov Maribor – EKTC.
 - Evropska unija in mladi – INFO točka Zavoda PIP.
 - Varovanje okolja, trajnostna mobilnost in dejavno preživljanje prostega časa - info stojnica ZPM Maribor
 - Animacijska predstava Gledališča Pravljičarna – Moja Luna.
- Izpeljali smo kompleksno prireditev Eko teden ob mednarodnem dnevu varstva okolja, ki je potekala od 5. do 8. 6. na Glavne trgu (4 dni) (900 udeležencev). Ključni poudarki so bili:
 - Ohranimo čebele in druge opraševalce!
 - Voda – vir življenja!
 - Globalna tekstilna industrija bo zadušila naš planet!
 - Manj odpadkov, ponovna uporaba in reciklaža!
 Izpeljali smo ustvarjalne delavnice, postavili senzorični poligon, igralni kotichek info stojnico in "Leteči avtobus", kjer se je izvajal projekt ozaveščanja o problemih tekstilne industrije od pridelave in predelave surovin do izdelave, transporta in prodaje tekstila "Kdo pa danes naredi Vidku srajčico". Predstavil se je permakulturni inštitut, čebelarji in Gobarsko društvo Lisička, Pravno informacijska pisarna (PIP), Center eksperimentov Maribor, Društvo Indi Janez.
 Izpeljali smo modno revijo etičnih in rabljenih oblačil ter pogovor s Katjo Sreš iz društva Ekologi brez meja o problemih, ki jih okolju povzroča moderna globalizirana tekstilna industrija. Najmlajši so se o varstvu okolja učili na bolj igriv način – ogledali so si lahko 3 predstave na okoljsko temo – osrednji liki so bili žabica, močerad in čebelica.
- Sodelovali smo na prireditvi Evropski teden mobilnosti (17. do 21.9.) in izpeljali naslednje dejavnosti:
 - Izvedba bralnega maratona na temo "Potujmo skupaj v svet branja". (58 sodelujočih, 45 avtorskih pesmi)
 - S pomočjo igrane predstave "Čebela Počasnela" (Da je že velika, ve Počasnela zato, ker je ne kličejo več čebelica ampak čebela. In velike čebele v šolo hodijo same. Zato si nekega jutra Počasnela oprta šolsko torbo, okoli vratu zaveže rumeno rutico, vzame kresničko in se proti šoli peš odpravi čisto sama. Dokler jo je k pouku vozila mama, se je vse zdelo čisto preprosto, ko pa se mora na cesti znajti sama, se stvari pošteno zapletejo. Še dobro, da ji na pomoč priskočijo otroci in kar na enkrat ni več sama v cestne direndaju. Združeni prispejo srečno na cilj.) smo otroke spodbudili k razmišljanju o različnih oblikah okolju prijazni mobilnosti. (350 gledalcev)
 - Z ustvarjalnimi delavnicami "Trajnostna mobilnost kot jo vidi mlada generacija" smo razvijali ustvarjalno razmišljanje in motorične spretnosti ustvarjalcev. (240 udeležencev)
 - Senzorični poligon – požgečkali bomo svoja čutila in opozorili na svet slepih in slabovidnih. (120 udeležencev)

- Postavili smo igralni poligon "Skupaj potujmo in varčujmo", poučno igro, ki je igralce spodbudila k razmisleku o pomenu okolju prijazne mobilnosti, saj tako varčujemo in ohranjamo naravno okolje. (70 igralcev)
- Obiskovalcem so bile na razpolago miselne in spretnostne igre, ki jih lahko igramo v naravi. (40 igralcev).
- Vsak dan so bili na Info stojnici "Kaj je trajnostna mobilnost" obiskovalcem prireditvev in mimoidočim na razpolago tiskani informativni materiali na temo trajnostne mobilnosti in na sploh o varovanju okolja.
- Dan na Mariborskem otoku je potekal 18. oktobra med 9. In 13. uro. Udeležilo se ga je 123 otrok od 4. do 9. razreda in spremljevalcev. Prišli so iz treh različnih osnovnih šol. Bilo je 9 izvajalcev programa: Gobarsko društvo Lisička, Podravsko gozdarsko društvo in zunanji strokovni sodelavci ZPM – prostovoljci. Učenci so bili razdeljeni na 9 manjših skupin, vsaka skupina je obiskala 4 do 5 "postaj".
Dejavnosti so obsegale:
 - sprehod z gobarjem
 - spoznavanje Mariborskega otoka: zgodovina, biotska raznolikost
 - razgovor z gozdarjem in lovcom
 - raziskovanje življenja v prsti
 - umetnost v naravi - oblikovanje "obrazov dreves" z glino na drevesih
 - senzorične delavnice v naravi: slepa pot med drevesi in škatle za prepoznavanje predmetov s tipanjem Malico iz ekološko pridelanih sestavin so pripravili na eko kmetiji Strgar iz Hočkega Pohorja.
 Učenci so z zanimanjem sodelovali, učitelji pa so izrazili veliko pohval za izvedbo naravoslovnega dne.
- Skrbeli smo za živali v Domu ustvarjalnosti s ciljem vzgoje otrok za odgovorno ravnanje s hišnimi ljubljenci.
- Na skupnih aktivnostih smo uspeli povezati različne nevladne organizacije in strokovno javnost (predstavitve na prireditvah, okrogla miza "Kdo pa danes naredi Vidku srajčico" – o pomenu etična moda, ekološki pridelavi surovin in pomenu menjave, predelave in ponovne uporabe oblačil.
- K sodelovanju smo pritegnili več kot 20 prostovoljcev in spodbujali iniciativnost in prostovoljno delo za mlade, z mladimi in vrstniško delo na področju varovanja okolja.
- Našo dejavnost na področju ekologije so podprla podjetja Snaga Maribor, Mariborski vodovod, Nigrad Maribor in Evropski poslanec dr. Igor Šoltés.
- Zagotoviti smo uspeli ustrezno medijsko podporo – o dogajanju so poročali Večer, lokalne televizije in radiji.

Vodja programa je Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor.

4. ŠOLA OB ŠOLI

V tem poglavju so programi ZPM Maribor, ki se v glavnem dogajajo v šolah, za učence pa niso obvezni. O izvajanju šole v naravi in drugih obšolskih obveznih ali neobveznih dejavnostih, ki se dogajajo v naših počitniških centrih v Poreču in na Pohorju poročamo ob koncu tega poglavja. V nadaljevanju pa najprej poročamo o programih, s katerimi ZPM Maribor pripomore, da so v okviru svoje šole, dijaškega doma ali vrtca še posebej aktivni tisti učenci, ki so izrazito vedoželjni, raziskovalni, inovativni in ustvarjalni.

Mentorji in koordinatorji tovrstnih programov v šolah v veliki meri **to delo opravljajo prostovoljno**. Skupno za te programe je predvsem, da dvigajo splošno kulturno raven, širijo splošna znanja, spodbujajo raziskovalni duh in vedoželjnost, nekateri pa so posebej prirejeni tako, da pokrivajo izbrana področja.

O vseh programih, ki se v navezi ZPM Maribor/ustanova izvajajo na posamezni šoli (ali v vrtcu oz. dijaškem domu), tukaj ne poročamo. Poročamo predvsem o dveh programih, ki sta močno vpeta v proces izobraževanja – Bralni znački in Mladi za napredek Maribora. Oba programa se izvajata tudi na nacionalnem nivoju (ZPM Slovenije – Bralna značka in ZOTK Slovenije – Mladi raziskovalci). Operativna izvajalka obeh programov je koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor Urša Žiger, oba programa pa imata močne strokovne odbore, ki kreirajo vsebinski in strokovni del vsakega od programov.

BRALNA ZNAČKA

Bralna značka poteka na predšolskem nivoju (Palček Bralček) in osnovnošolskem nivoju (Prežihova bralna značka). Programa sta tudi v letu 2018 potekala na ustaljen način, vezana na šolsko leto, tako da sta se delno začela že v letu 2017 in nadaljevala v letu 2018 (razdeljena v dve koledarski leti, na način kot je to utečeno).

V šolskem letu 2017/2018 je v programu sodeloval 16501 bralec v (leto prej 16389). Od tega je bilo v osemtridesetih osnovnih šolah 11991 bralcev in v vrtcih je v programu sodelovalo 4510 predšolskih otrok.

Poleg MO Maribor podpirajo izvedbo programa Bralna značka tudi primestne občine (Duplek, Hoče-Slivnica, Kungota, Lovrenc na Pohorju, Miklavž, Pesnica, Rače-Fram, Ruše, Selnica ob Dravi, Starše in Šentilj), v programu pa sodelujejo otroci iz vseh lokacijsko pripadajočih šol in vrtcev. Skupaj 38 osnovnih šol in 27 vrtcev.

Ob zaključku so kot nagrado za zvestobo oz. uspešno sodelovanje v programu Prežihove bralne značke mladi bralci v sezoni 2017/2018 prejeli priznanje. Priznanja smo podeljevali po modelu skladno s Programom dela za leto 2018. Tako smo nadaljevali z naslednjim modelom nagrajevanja; s knjižno nagrado smo nagradili učence, ki so vključeni v 3., 6. in 9. razred (nagrajevanje po triadah), učenci ostalih razredov so prejeli posebno tiskano priznanje. V vrtcih so knjižno nagrado prejeli otroci, ki so v šolskem letu 2017/2018 zadnjič obiskovali vrtec (torej so v šolskem letu 2018/2019 vstopili v šolo), vsi ostali sodelujoči bralci v vrtcih so prejeli priznanje (podelili smo 3647 knjižnih nagrad in 8344 priznanj v šolah ter 1750 knjižnih nagrad in 2760 priznanj v vrtcih).

V skladu z opisanimi izhodišči se je Odbor Prežihove bralne značke na svoji seji dne 7. 5. 2018 odločal med ponudbami založnikov, ki so posredovali ponudbe za nakup knjig – knjižnih nagrad za bralce in izbral ustrezne knjižne nagrade. Knjižne nagrade so bile izbrane iz nabora šestih ponudb različnih založb oz. posrednikov, po načelu primerna knjiga za primerno starost, za najbolj ugodno ceno. Večina ponudnikov je podala tudi ogledne izvode. Izbrana sta bila dva ponudnika, Mladinska knjiga in Založba Pivec.

V bralni znački je sodelovalo 1698 učencev tretjih razredov, ki so prejeli knjigo iz zbirke Jurka burka in mlade brihte (dva različna naslova), založba Pivec. 1184 učencev iz šestih razredov je prejelo knjigo Pustolovščine v Prlekiji, založba Pivec. 765 učencev iz devetih razredov je prejelo knjigo Razred, založba Pivec. Znova so bili po prej opisanem postopku nagrajeni vrtčevski bralci, kar 1750 jih je prejelo knjigo iz zbirke Pripovedke o Mariboru in okolici, založba Pivec. Za učence OŠ Gustava Šiliha in Centra za sluh in govor, smo za njihove tretje in šestošolce pripravili knjige iz zbirke Jurka Burka, za devetošolce pa Pustolovščine v Prlekiji, založba Pivec. Vse knjižne nagrade so bile opremljene z vložnimi lističi, ki knjigo posebej označijo kot nagrado za zvesto branje. Učenci – bralci iz vseh ostalih razredov so prejeli za to priložnost posebej natisnjena priznanja. **Skupaj je bilo podeljenih 5397 knjižnih nagrad in 11104 priznanj.** Pri zbiranju ponudb, pripravi materiala, razdelitvi nagrad in tudi delno pri razvozu so ob sodelovanju s koordinatorico dejavnosti, opravili še drugi sodelavci strokovne službe ZPM Maribor.

S pomočjo Društva bralna značka Slovenije - ZPM Slovenije smo poskrbeli še za dve obliki nagrad in sicer ob vstopu v šolo in za zlate bralce – bralce, ki so bralci skozi ves čas osnovne šole. Za nagrajevanje učencev s knjigo ob vstopu v 1. razred osnovne šole skrbi nacionalna zveza. Gre za poseben program, kateremu namenja posebno pozornost Društvo bralna značka Slovenije pri ZPM Slovenije, ki si poskuša pridobiti nacionalnega pokrovitelja za celotno slovensko populacijo učencev. V šolskem letu 2017/2018 je vsak prvošolček prejel knjigo *Peter Svetina: Lalp je gospod Feliks tekmoval s kolesom*, nagradili so tudi šolske knjižnice. Poskrbeli so tudi za nagrade Zlatim bralcem. Letos je nagrajevanje potekalo že petnajstič zapored. Zlati bralci so bili v letu 2018 nagrajeni s knjigo *Srečka Kosovela. BARŽ=KONS*, nagrajeni so bili učenci, ki so v programu Bralne značke sodelovali vsa leta osnovnega šolanja. Prav tako so nagradili šolske knjižnice in mentorje. Za distribucijo teh knjig smo poskrbeli mi, skupaj z distribucijo nagrad in priznanj naše Bralne značke. Zlatih bralcev v letošnjem letu je bilo 473.

Meseca septembra se je pričelo novo šolsko leto 2018/2019 in s tem tudi aktivnosti povezane z novo bralno sezono Prežihove Bralne značke in Palčka bralčka.

Pričetek branja smo zaznamovali z Bralnim maratonom, ki se je zgodil 17. septembra 2018 v okviru Tedna mobilnosti, na temo Potujemo v svet branja! Prireditelj Bralni maraton je namenjena branju in kreativnosti mladih ustvarjalcev. Bralni maraton smo izpeljali v okviru Evropskega tedna mobilnosti, na Trgu Svobode. Tokrat smo pripravili šestnajsti bralni maraton. Dogodek, ki se ga mladi zelo radi udeležujejo, vse bolj pa tudi sami ustvarjajo. Mlade maratonce smo tokrat povabili naj skozi poezijo izrazijo svoje misli na temo Potujemo v svet branja! Na ta način smo jih vzpodbudili k literarnemu ustvarjanju in javnemu nastopanju, hkrati pa k razmišljanju o okolju prijaznem ravnanju v vsakdanjem življenju. Zbrane je najprej pozdravila predsednica Društva Bralna značka Slovenije dr. Dragica Haramija, dogodka se je udeležil tudi podžupan MO Maribor mag. Zdravko Luketič, ki je prebral tudi pesem Mile Kačič. Zbrane je v nadaljevanju pozdravila tudi predsednica Odbora Prežihove bralne značke pri ZPM Maribor Mirjam Klavž Dolinar in tako tudi uradno odprla novo sezono branja za Prežihovo bralno značko. Poseben gost tokratnega dogodka je bil popotnik Renato

Flis, ki je v pogovoru predstavil potovanja, posebnosti dežel, ki jih obiskuje ter predvsem kaj rad bere na potovanjih.

Naš namen, vzpodbuditi javno branje in nastopanje, je bil nedvomno dosežen, saj so mladi prebrali kar 45 lastnih pesmi, od 52 prebranih pesmi, ki smo jih zbrali in zbirko objavili na naši spletni strani.

V oktobru smo pripravili sedaj že tradicionalno srečanje mentorjev bralne značke, 24. 10. 2018, na Domu Miloša Zidanška na Pohorju. Tokrat smo pripravili posvet na temo S knjigo nad oblake – Branje za Prežihovo bralno značko in palčka bralčka, bralni namigi in spodbude za šolske in predšolske otroke. Posvet sta vodili Barbara Bednjički Rošer iz Vrtca Ivana Glinška, ki je z različnimi praktični prikazi predstavila različne bralne spodbude za najmlajše bralce za mentorice v vrtcih. Dr. Sabina Fras Popović iz Mariborske knjižnice pa je z mentoricami iz osnovnih šol prevetrila bralno spodbujanje in širjenju vsega, kar je povezano s knjigo in branjem z otroki. Zaključni del je namenjen knjižnim novostim. Sledila je razprava in dogovori o smernicah za delo vnaprej. Srečanja se je udeležilo 33 mentoric iz šol in vrtcev.

Na srečanju so mentorice prejele tudi navodila za delo, podane so bile smernice za branje v šolskem letu 2018/2019 in predstavljena navodila in priporočila za delo v programu Prežihove bralne značke, ki ga je Odbor Prežihove bralne značke in Palčka bralčka pripravil in potrdil septembra 2018. Z omenjenimi navodili in priporočili so bile seznanjene vse šole (ravnatelji in mentorji na šolah), ki sodelujejo v programu.

V mesecu oktobru in novembru je potekalo zbiranje podatkov o sodelujočih bralcih in mentorjih v šolskem letu 2018/2019. Vse mentorice bralne značke so podatke o sodelujočih bralcih pravočasno posredovale na predpisanih obrazcih. Letos bo na 20 osnovnih šolah MO Maribor in devetih vrtcih MO Maribor (vključena sta tudi vrtca pri OŠ Gustava Šiliha in Centra za sluh in govor) predvidoma sodelovalo 10079 bralcev.

Zbrane je najprej pozdravila predsednica Odbora Prežihove bralne značke pri ZPM Maribor Mirjam Klavž Dolinar. Posebna gostja tokratnega dogodka je bila mlada mariborska ustvarjalka, nekdanja dijakinja Srednje ekonomske šole, ki je izdala svoj prvi roman, Eva Kurnik, v preteklih letih pa se je redno udeleževala bralnega maratona kot avtorica pesmi. Novost na letošnjem dogodku je bila udeležba starostnikov. K sodelovanju smo povabili starejše, da se nam predstavijo s svojimi deli. Tako so se na odru predstavile štiri starostnice in prebrale lastne pesmi ali krajša prozna dela.

MLADI ZA NAPREDEK MARIBORA

Konec meseca novembra 2007 je ZPM Maribor prevzela v izvajanje novi program "Mladi za napredek Maribora", ki ga je pred tem **24 let izvajala neposredno MO Maribor**, Oddelek za družbene dejavnosti. V ta namen je bila zaposlena nova sodelavka ZPM Maribor- koordinatorica dejavnosti, strokovna služba ODD MO Maribor, pa je program postopoma pričela predajati ZPM Maribor. V šolskem letu 2008/2009 se je program v organizaciji ZPM Maribor že dodobra utekel, v šolskem letu 2015/2016 je bil projekt v celoti izveden osmič. Junija 2015 je MO Maribor objavila razpis za izbor izvajalca programa Mladi za napredek Maribora za obdobje 2015-2018 (trije natečaji). 3. 4. 2018 je bil rok za prijavo na razpis za izvajalca programa "Mladi za napredek Maribora" za obdobje treh let. Na razpis smo se prijavili in na razpisu tudi uspeli. 6. 6. 2018 smo bili na ZPM Maribor seznanjeni s Sklepom o izbiri izvajalca in financiranju programa Mladi za napredek Maribora za obdobje 2018 - 2021, 13. 6. 2018 je bila podpisana Pogodba o financiranju izvedbe programa.

Program Mladi za napredek Maribora je namenjen mladim raziskovalcev osnovnih in srednjih šol (vključno z dijaki v dijaških domovih). Mladi lahko pripravljajo svoje raziskovalne naloge in inovacijske predloge na praktično vseh področjih družbenih in tehničnih znanosti (trenutno program ponuja 34 raziskovalnih področij). Hkrati pa ima program poleg ponujene možnosti nadgrajevati, poglobljati in preverjati pridobljeno znanje v šoli, še vzgojni učinek, saj raziskovalce vzgaja in razvija njihovo zavest za družbeno odgovorna ravnanja.

Program izvajamo le za področje MO Maribor, saj ima naš program status regijskega srečanja mladih raziskovalcev. Skupno je v program povabljenih 20 osnovnih šol, 18 srednjih šol in 5 dijaških domov.

Najuspešnejši udeleženci sodelujejo na državnem tekmovanju, osvojijo lahko nagrade, ki štejejo kot točke pri dodeljevanju štipendij ali ob vpisu v nadaljnje šolanje. Organizacijsko je program vezan na posamezno šolsko leto in se prične z objavo razpisa in poziva šolam k prijavi na natečaj Mladi za napredek Maribora. **Razpis** je bil objavljen v mesecu juniju 2017. V mesecu oktobru je potekal sprejem prijav na Mladi za napredek Maribora 2018, ki se je zaključil 17. novembra 2017. Po prijavnem obdobju je sledila obdelava vseh prijavnic, ki jo je vršila koordinatorica programa. Povzetki so bili posredovani vsem predsednikom ocenjevalnih komisij, da so podali mnenje o povzetkih. Vse pripombe so bile ustrezno posredovane na šole. Aktivnosti v zvezi s svetovanjem članov komisij in vprašanja udeležencev so se izvajale od decembra 2017 do oddaje nalog v februarju 2018. Pripravljena je bila tudi statistična analiza prijavnic po področjih in šolah.

Univerzitetna knjižnica Maribor, ki hrani vse oddane naloge v tiskani in elektronski obliki, želi posodobiti repozitorij nalog Mladi za napredek Maribora. Gre predvsem za naloge v elektronski obliki in ter nov in predvsem enostavnejši način prenosa podatkov o nalogah, avtorjih in mentorjih s strani ZPM do UKM. Aktivnosti na to temo potekajo že od leta 2016 in še vedno potekajo, bo pa najbrž potrebna kakšna posodobitev aplikacije.

V želji, da bi mladim približali navodila za pripravo raziskovalnih nalog, smo na šole poslali povabilo za izvedbo predavanja z naslovom Kako do kvalitetne naloge. Zato so v oktobru potekale priprave na izvedbo predavanj; priprava materiala, gradiva, vsebinska priprava na izvajanje predavanj. Seminarje smo izvajali v času od novembra 2017 do januarja 2018. Seminar je izvajala koordinatorica programa Mladi za napredek Maribora, Urša Žiger. Seminar je bil izveden na šolah, ki so se prijavile. Koordinatorica programa je izvedla 16 predavanj, ki se ga je udeležilo 243 raziskovalcev in 52 mentorjev (295 poslušalcev) iz 19 različnih šol. Poudarek seminarja je bil na pripravi nalog, njihovi obliki, ustreznem navajanju in poglavju o družbeni odgovornosti. Ob tem je potrebno poudariti, da je bila koordinatorica programa mentorjem in koordinatorjem na razpolago za svetovanje in vsa vprašanja v zvezi s prijavo, pripravo nalog. Ne gre samo za pomoč ob uporabi spletni aplikacije, ampak tudi o umeščenosti področij, število nalog, avtorjev, mentorjev, metodah dela. Po potrebi je koordinatorica sodelovala tudi s člani ustreznih komisij.

Program je podprt z znanjem in aktivnostmi profesorjev in sodelavcev Univerze v Mariboru, ki svoje delo opravijo predvsem v organizacijskem odboru in ocenjevalnih komisijah. K sodelovanju so bili povabljeni člani ocenjevalnih komisij, aktivnih je bilo članov 105. Člani komisij so v veliki večini sodelavci Univerze v Mariboru. Po zbranih izjavah o sodelovanju so se oblikovale vsaj tri članske komisije za posamezno področje raziskovanja. Predsednike ocenjevalnih komisij in njihove člane je s sklepom imenoval župan MO Maribor. Ta sklep o imenovanju organizacijskega odbora in članov komisij, je tudi podlaga za realizacijo izplačil avtorskih honorarjev za opravljeno delo imenovanim članom komisij. Po potrebi so bili v komisije vključeni novi ali dodatni člani, kar je župan kasneje potrdil z ustreznim sklepom. Za strokovno plat sta tako kot običajno skrbeli dve komisiji: Strokovna komisija za izbor, usklajevanje in vrednotenje programov za mlade, ki skrbi za program po vsebinski plati in jo od junija 2015 vodi Darja Cizel ter Organizacijski odbor programa Mladi za napredek Maribora z ocenjevalnimi komisijami, ki ga je vodil dr. Amand Papotnik.

9. februarja 2018 smo člane Strokovne komisije, Organizacijskega odbora in člane ocenjevalnih komisij povabili na ponovoletno srečanje, ki smo ga v Kulturnem domu Ruše pripravili za sodelavce in prostovoljce, ki jih ZPM Maribor združuje pri izvajanju različnih programov namenjenih predvsem otrokom in mladostnikom. Kot so na druženju povedali prisotni sodelavci iz programa Mladi za napredek Maribora, se jim zdijo tudi takšna skromna srečanja pomembna, saj zagotavljajo boljši vpogled deležnikov v posamezne programe ZPM Maribor in so lahko temelj tudi za nove ideje. Člani ocenjevalnih komisij so namreč glede na izjemno skromno višino plačil, ki jih dobijo za svoje delo v komisijah, svojevrstni prostovoljci, saj jim to plačilo predstavlja nekako bolj pavšalno povračilo stroškov (telefon, prihodi na sestanke, komisije...) in so zadovoljni, če je njihovo delo tudi na takšen način cenjeno.

13. februarja 2018 je bil rok za oddajo raziskovalnih nalog in inovacijskih predlogov (v nadaljevanju RN/IP). Mladi so letos oddali 166 RN/IP, sodelovalo je 250 avtorjev in 151 mentorjev. Število oddanih RN/IP je sledeče: osnovne šole so oddale 68 RN in 8 IP, skupaj pomeni to 76 RN/IP. Glede na prijavo v OŠ pomeni oddaja 37% osipa (kar je nekako pričakovano, primerljivo z letom 2017). V srednjih šolah je bilo v razpisnem roku oddanih 68 RN in 22 IP, skupaj 90. Je pa osip, glede na število prijav v srednjih šolah 55% (kar pa je več kot je bilo pričakovano in več kot v preteklih letih, ko je bil osip nekako 45%). Osip nalog je večji tudi zaradi nižje realizacije na štirih šolah. Na dveh osnovnih in eni srednji šoli je bila realizacija nižja od 20%, na eni srednji šoli le 50%. Da bi preverili razloge za tako velik osip, se je koordinatorica programa Urša Žiger, sestala z ravnateljem in koordinatorico programa na OŠ Draga Kobala, sestanka sta se udeležili tudi predstavnici MO Maribor (gospa Tatjana Rebernik in gospa Tatjana Štelcer). Podobno se je srečala tudi z ravnateljico in koordinatorico programa na OŠ Slave Klavore. Sestanki so bili namenjeni predvsem pogovoru o razlogih za zmanjšano oddajo, o morebitnih težavah pri delu, razmisleku o morebitnih izboljšavah, ki bi jih predlagali organizacijskemu odboru in Strokovni komisiji. O zaključkih s sestankov je koordinatorica seznanila organizacijski odbor in Strokovno komisijo.

V času med 7. in 16. marcem 2018 so potekale javne predstavitve pred ocenjevalnimi komisijami vseh oddanih raziskovalnih nalog in inovacijskih predlogov na Lesarski šoli Maribor. Lesarska šola že vrsto let za potrebe programa brezplačno odstopi svoje prostore in opremo, ki jo mladi potrebujejo za zagovore (računalniki, projektorji,...). ZPM Maribor je kot izvajalec programa izjemno hvaležen šoli, saj opravijo izjemno plemenito dejavnost, hkrati pa omogočajo, da se lahko zagovori opravijo v strnjem časovnem obdobju na enotni lokaciji. Še pred javnimi predstavitvami so na šolah pripravili šolske predstavitve.

Zaključna prireditev na kateri so bili razglašeni rezultati in podeljene posamezne nagrade je potekala v Narodnem domu 4. aprila 2018 ob 10. uri za osnovnošolce in 13. uri za srednješolce. Letošnji program je

pripravila koordinatorica programa Urša Žiger skupaj z dijakoma Škofijske gimnazije Maribor in dijaki Srednje šole za oblikovanje Maribor. Na osnovnošolski prireditvi smo kot vrhunec dogodka na oder poimensko povabili vse prejemnike zlatih priznanj (18 različnih avtorjev, ki je pripravilo 11 raziskovalnih nalog oz inovacijskih predlogov) in jih posedli na oder. Hkrati smo podelili nagrado za avtorje, ki so sodelovali v programu vsa tri dela, letos smo nagradili kar osem takšnih avtorjev in jih namenili prostor ob zlatih raziskovalcih. Rezultate so razglašali dijaki Škofijske gimnazije in Srednje šole za oblikovanje.

Po zaključni prireditvi smo v sodelovanju s Centrom eksperimentov Maribor pripravili Dan raziskovalcev, ki smo ga za osnovne šole izvedli 11. 4. 2018, za srednješolce pa dan kasneje 12. 8. 2018. Na dogodku so se predstavili posamezni avtorji, ki so jih predlagale ocenjevalne komisije. Sodelovalo je osem osnovnošolskih in enajst srednješolskih avtorjev.

Najuspešnejši mladi raziskovalci in mentorji so bili nagrajani. V kategoriji osnovnošolcev je nagrado najuspešnejšega avtorja prejel Filip Teodor Paluc iz OŠ Franca Rozmana-Staneta, ki je prejel nagrado Zveze prijateljev mladine (letovanje v VIRC Poreč). Med srednješolci smo podelili nagrado dr. Brede Žerjal, avtorici Maši Predin iz II. gimnazije Maribor, avtorica je prejela prenosni računalnik. Nagrajena sta bila tudi najuspešnejša mentorja, ki sta prejela nagrado ZPM, vikend paket v VIRC Poreč. Med mentorji osnovnih šol je nagrado prejela Brigita Godec Kopčič iz OŠ Ludvika Pliberška Maribor, med srednješolskimi mentorji pa Zdenka Keuc iz II. gimnazije Maribor. 26 uspešnih avtorjev in 24 mentorjev (iz OŠ in SŠ) je prejelo nagrado presenečenja, dvodnevni izlet. Tokrat smo najboljše mlade raziskovalce in njihove mentorje konec aprila odpeljali na potepanje po poteh presenečenj. Prvi dan je bil namenjen novemu odprtemu rudniku Sitarjevec in spoznavanju Litije, ogleda tega dne smo zaključili v Trstu in ogledom gradu Miramare ter grajskih vrtih. Drugi dan je bil namenjen odkrivanju Vrsarja, Limskega kanala in Parka skulptur. 132 prav tako uspešnih avtorjev je prejelo proste vstopnice za prireditve v mestu Maribor. Posebne denarne nagrade (naročilnice za nabavo knjig) so prejele tudi po tri najuspešnejše šole (šole še niso unovčile nagrade). Med osnovnimi šolami je bila najboljša OŠ Janka Padežnika, sledi ji OŠ Ludvika Pliberška, tretje mesto je zasedla OŠ bratov Polančičev. II. gimnazija Maribor je bila najboljša med srednjimi šolami, Srednja elektro-računalniška šola je zasedla drugo mesto in Prva gimnazija Maribor tretje mesto. Podeljena je bila tudi nagrada Pustolovščina (prejme jo šola, ki v primerjavi s preteklim letom najbolj napreduje). V letu 2018 je nagrado prejela OŠ borcev za severno mejo, nagrado podeljuje Evropski kulturni in tehnološki center Maribor. V program so se aktivno vključili tudi Fakulteta za gradbeništvo, prometno inženirstvo in arhitekturo in Srednja elektor-računalniška šola Maribor (SERŠ) ter posamezna podjetja, ki so razpisale naslove oz teme nalog. Uresničenih je bilo 5 takšnih nalog, tri so bile tudi udeležence drugega kroga državnega srečanja in dve sta prejeli zlato priznanje. SERŠ je nagradil najboljše mlade raziskovalce med osnovnošolci na področjih fizika, astronomija, računalništvo in proizvodno-tehničnem področju. Nagrajenci so prejeli tri-dnevne delavnice na temo digitalna fotografija, elektronika in računalništvo, ki jo bodo izvedli junija 2018. Vsak sodelujoči avtor je prejel priznanje za sodelovanje v programu in zbornik programa Mladi za napredek Maribora 2018, katerega prejmejo tudi šole, člani organizacijskega odbora in vsi povabljeni na zaključno prireditev. Obsežno poročanje o sodelujočih, ostalih rezultatih in nagradah Mladi za napredek Maribora je v omenjenih zbornikih.

Ob objavi rezultatov smo najuspešnejše avtorje seznanili tudi z uvrstitvijo na državno tekmovanje mladih raziskovalcev, ki ga organizira Zveza za tehnično kulturo Slovenije. Izbor nalog za prijavo na državno srečanje je pripravila posebna komisija, koordinatorica programa pa je nato izvedla elektronsko prijavo za 102 predlagani nalogi. Na državnem srečanju naloge najprej pisno ocenijo in nato se le najboljše naloge uvrstijo v drugi krog, kjer opravijo zagovor. Letos se je drugi krog srečanja zgodil 14. maja 2018 v Murski Soboti. V drugi krog je bilo uvrščenih 15 nalog iz mariborskih osnovnih šol in 33 nalog iz srednjih šol, skupaj 48 (kar predstavlja 20,5% vseh udeležencev v drugem krogu, 235 nalog je bilo skupaj uvrščenih v drugi krog). Rezultati, ki so jih mladi dosegli so znova odlični. Osnovnošolci so prejeli 5 zlatih priznanj, srednješolci pa 10 zlatih priznanj. Skupaj so prejeli 15 zlatih priznanj (kar pomeni 18% vseh podeljenih zlatih priznanj) in to kljub dejstvu, da je bilo letos oddanih manj nalog na regijskem srečanju in zato tudi manj prijavljenih manj nalog na državno srečanje (kar 16 nalog manj kot v letu 2017). Skupaj so udeleženci prejeli tudi 33 srebrnih priznanj, kar predstavlja 23% vseh podeljenih. Osnovnošolci so prejeli 10 in srednješolci 23 srebrnih priznanj. Tem zavidljivim številkam je potrebno prišteti še 54 bronastih priznanj. Skupno sta bili iz gibanja Mladi za napredek Maribora na državno srečanje predlagani in prijavljeni ter oddani 102 nalogi, od skupno 494 prijavljenih iz vse države (kar pomeni 20,8% vseh prijavljenih nalog). Ob tem ne gre zanemariti dejstva, da mnoge uspešne naloge niso mogle sodelovati zaradi neuskladenosti področij. Res je sicer, da so povečali kvoto na zagovorih za t.i. tehnična področja, a to še ni dovolj, da bi lahko prijavili na srečanje vse najuspešnejše naloge. Za udeležence zagovorov na državnem srečanju smo pripravili tudi avtobusni prevoz, tako da smo na dan zaključne prireditve v Murski Soboti odpeljali 91 udeležencev (avtorje in mentorje).

Organizacijski odbor se je sestel dvakrat. Na prvi seji, 21. 2. 2018, so potrdili predsednika odbora dr. Amanda Papotnika in v ocenjevanje prejeli RN/IP, na drugi seji, 26. 3. 2018, so člani organizacijskega odbora potrdili dožene rezultati in nagrade. Na seji je bil, v skladu s sprejetim sklepom prve letošnje seje, opravljen 2. krog za izbor posebnih nagrad. Naloge oz njihove avtorje, ki so jih predlagale posamezne ocenjevalne komisije je

organizator pozval naj se znova predstavijo pred člani organizacijskega odbora. Predlaganih je bilo osem osnovnošolskih in šest srednješolskih nalog (seznam predlaganih nalog je priloga zapisnika). Avtorji so bili obveščeni o izboru in vsi so se udeležili predstavitve. Po osnovnošolskih predstavitev je organizacijski odbor razpravljal in potrdil izbor posebne nagrade za osnovne šole, nato je sledila še predstavitev in izbor posebne nagrade za srednješolce. Izbor je bil opravljen prvič in nad izvedbo ter načinom izbora so bili navdušeni tako avtorji z mentorji, kakor tudi člani organizacijskega odbora.

V začetku meseca junija smo na vse sodelujoče šole v programu Mladi za napredek Maribora 2018 poslali v podpis pogodbe o programskem sodelovanju, ki jih mentorji in koordinatorji potrebujejo za uveljavljanje napredovanj. Pogodbe so podlaga za izplačilo materialnih stroškov šolam (nagrade koordinatorjem, mentorjem in materialni stroški šolam za priprava nalog – za vse pripravljene ustrezni izračuni). Pogodbe pripravimo ob zaključku aktualnega programa, po vseh pritožbenih rokih in po zaključku državnega srečanja (zaradi obračuna avtobusnega prevoza). Hkrati s pogodbo smo sodelujočim mentorjem in koordinatorjem posredovali potrdila o sodelovanju v programu Mladi za napredek Maribora 2018. Pripravili smo tudi izračun in izplačila avtorskih honorarjev članom ocenjevalnih komisij, ki so v letošnjem letu sodelovali v programu. V programu Mladi za napredek Maribora 2018 so aktivno sodelovali 103 ocenjevalci, ki so pregledali in ocenili 166 oddanih nalog. Višina avtorskih honorarjev znaša 5.280,27€ bruto (brez prispevkov), za 78 ocenjevalcev. 25 ocenjevalcev je sodelovalo kot prostovoljcev, svoje delo so opravili brezplačno, niso podpisali pogodbe o avtorskem delu. V finančnem poročilu je njihov prispevek v vrednosti 979,73€ bruto. Prepričani smo, da ta njihov prispevek velja beležiti in izpostaviti.

Osnutek natečaja Mladi za napredek Maribora 2019 je nato Strokovna komisija za izbor, usklajevanje, vrednotenje programov za mlade obravnavala na dopisni seji 7. 6. 2018. V razpravi so člani Komisije soglasno podprli zgodnejšo prijavo, glede obveznega šolskega mentorja pa so bila med člani Komisije deljena mnenja. Zato je predsednica Komisije Darja Cizel predlagala nov predlog natečaja, ki so ga člani Komisije soglasno potrdili. Po lektorskem in pravnem pregledu je bil predan v podpis županu dr. Andreju Fištravcu, ki ga je 14. 6. 2018 podpisal. Sledila je objava natečaja (z vsemi prilogami) na naši spletni strani, hkrati smo o natečaju obvestili tudi vse mariborske osnovne in srednje šole ter dijaške domove. S posebnim dopisom bomo šole o natečaju znova obvestili ob pričetku novega šolskega leta.

Maja in junija smo na spletni strani objavili vse ocenjene naloge Mladi za napredek Maribora 2018. Naloge smo pred objavo uredili. Na naslovnice vsake posamezne naloge v elektronski obliki smo ustrezno navedli avtorje in mentorje ter šole, saj se naloge tudi v elektronski obliki oddajajo brez identifikacijskih podatkov (kriterij anonimnosti v fazi pisnega ocenjevanja).

V poletnih mesecih so potekale še zaključne akcije programa Mladi za napredek Maribora 2018, ki je potekal v šolskem letu 2017/2018. Statistična analiza je zajemala pregled prijavljenih in oddanih nalog po področjih raziskovanj, šolah ter še posebej za vsako sodelujočo šolo. Na ta način spremljamo oddajo nalog po področjih, spremljamo trende prijav, oddaj (odjav), zanima nas popularnost posameznega področja in kje zanimanja ni veliko. Enako velja za spremljanje oddaje in prijav na šolah, pa tudi po posameznih šolah. Spremlja se trend oddaje po posameznih letih, oddaja po področjih. S temi podatki lahko, skupaj z evalvacijo razvijamo program. Te informacije so namreč podlaga krovni komisiji in organizacijskemu odboru za razpravo o spremembah, kot so uvajanje novih področij, spremembe obstoječih področij in podobno. Julija in avgusta bomo izvedli še statistično analizo ter pripravo nalog za trajno hrambo v Univerzitetno knjižnico Maribor. Ves čas trajanja programa smo na naši spletni strani in Facebook profilu redno obveščali o dogodkih in razpisanih rokih.

Z začetkom novega šolskega leta so se pričele priprave na nov natečaj 2019. Tako smo še pred začetkom šolskega leta na vse šole v MO Maribor ponovno poslali pisni poziv za sodelovanju s posebnim dopisom (obvestilo o objavi natečaja, obrazec za imenovanje koordinatorjev, gesla za spletno aplikacijo s pomočjo katere šole opravijo prijavo na natečaj ter vsa potrebna navodila). Razpis 2019 uvaja nekaj novosti. Med drugim tudi zgodnejši rok prijave, zato je bilo potrebno že v septembru pripraviti aplikacijo in jo opreti za prijave. Rok za prijave je bil 1. oktober 2018. Prijavljenih je 382 raziskovalnih nalog in inovacijskih predlogov. V osnovnih šolah prijavljajo 128 raziskovalnih nalog in 13 inovacijskih predlogov. V srednjih šolah je prijavljenih 196 raziskovalnih nalog in 45 inovacijskih predlogov. Pričakujemo nekako 40% osip ob oddaji in s tem nekako oddanih 230 nalog, kar bi pomenilo bistveno več oddanih nalog kot v lanskem letu, tudi če bo okrog 50% osip bo okrog 190 oddanih nalog. Po sprejetih prijavah je bila pripravljena analiza prijavnih, vsem predsednikom ocenjevalnih komisij so bili v novembru poslani povzetki raziskovalnih nalog/inovacijskih predlogov. V novembru smo k sodelovanju povabili tudi člane ocenjevalnih komisij, ki so sodelovali v letu 2018. V podpis so jim bile posredovane izjave o sodelovanju. Po oblikovanju vsaj tričlanskih komisij smo pripravili predlog Sklepa o imenovanju ocenjevalnih komisij.

Septembra je potekal tudi sestanek z organizatorji državnega srečanja mladih raziskovalcev – Zvezo za tehnično kulturo Slovenije. Organizator je pripravil predlog razpisa za leto 2019. Sestanek je bil uspešen, saj

smo se regijski koordinatorji in organizatorji uspeli dogovoriti o težavah števila kvot. Ostajajo pa še nekatera nerešena vprašanja glede posameznih razpisanih področij. O predlogu razpisa smo obvestili tudi sodelujoče šole.

V septembru je potekal dogodek namenjen promociji programa in raziskovalnega dela med mladimi – vseevropska Noč raziskovalcev 2018. 27. septembra je potekal del programa Noči raziskovalcev tudi v Europarku, kjer so se predstavljali avtorji programa Mladi za napredek Maribora 2018. Avtorje za sodelovanje na dogodku so predlagali člani ocenjevalnih komisij na javnih zagovorih v mesecu marcu. Prijave smo zbirali že v mesecu juniju, septembra pa so potekale aktivnosti za izvedbo dogodka (sestane z organizatorji, sestane z avtorji ki so predstavljali naloge, priprava materiala, nalog, plakatov ter vsega potrebnega za izvedbo). Na dogodku je sodelovalo 63 avtorjev s svojimi nalogami, ki so bili nad dogajanjem znova navdušeni, saj je bilo veliko obiskovalcev, ki so si z zanimanjem ogledali njihove predstavitve. Udeleženi je bilo tudi 14 mentorjev. Ob tem pa smo izvedli tudi nagradni ustvarjalni natečaj na temo Raziskovalec - varuh kulturne dediščine. Na natečaj so bile povabljene osnovne in srednje šole ter vrtci v Sloveniji. Na natečaju je v štirih kategorijah sodelovalo kar 153 posameznikov, ki so skupaj oddali 144 različnih literarnih ali likovnih prispevkov. Vse prispevke smo objavili na Facebook profilu dogodka, kjer so bili objavljeni tudi rezultati natečaja. Organizatorji Univerza v Mariboru so nas povabili k sodelovanju tudi v prihodnjem letu.

Več o programu, nagrajencih in doseženih rezultatih lahko preberemo v dveh priložnostnih biltenih izdanih v mesecu aprilu 2018.

ŠOLA, VRTCI TER DRUGE SKUPINE V NARAVI - ZIMA-POMLAD-JESEN

Planirali smo, da bodo v obeh počitniški centrih, na Pohorju in v Poreču, del svojih šolskih in obšolskih obveznosti izvajali tudi otroci iz šol iz cele Slovenije ter drugi uporabniki. Podatki, ki jih navajamo v nadaljevanju, so rezultati analiz, ki ji opravimo po zaključku leta.

Planiranje, ob sekretarju in vodji računovodstva ZPM Maribor, izvajata vodja referata za letovanja ZPM Maribor Marina Škrubej in sodelavka Jožica Dobaj, v referatu pa izvajajo tudi analize, o katerih poročamo v nadaljevanju.

VIRC POREČ

Planirali smo obisk 1 300 otrok in njihovih spremljevalcev iz približno 20 osnovnih in srednjih šol ter vsaj 5 drugih organiziranih otroških in odraslih skupin z okrog 150 gosti. Dodatno še 120 gostov v času prvomajskih praznikov. V alotmajski pogodbi je bilo planirano, da bo ZPM Maribor v VIRC-u koristila 23 700 penzionov.

Prav realizirani penzion je najboljšje merilo za doseganje plana.

Realizacija je bila za 4,2% višja, ZPM Maribor je v VIRC-u koristila 24.793 penzionov (med temi so seveda tudi gostje počitniških izmen in drugi gostje, kot so bili udeleženci praznovanj ob jubilejih ZPM Maribor, za katere penzijske storitve niso bile plačane).

Vsako leto prihaja v Poreč tudi nekaj skupin iz Slovenije, ki prihajajo v VIRC izven alotmajskega obdobja in pogodbo sklenejo direktno z VIRC-em (v tem delu poročila o njih ne poročamo).

Podatki, ki smo jih navedli v tem delu, se nanašajo seveda le za pred- in po-sezono, o obdobju počitnic poročamo posebej pri letovanjih.

Več o poslovanju VIRC-a še v 10. poglavju tega poročila, lahko pa tukaj zabeležimo, da smo glede šol v naravi plane dosegli, kar zadovoljuje prav tako pa smo zadovoljni z obiskom drugih skupin.

Seveda ima center VIRC še veliko rezerv za poslovanje z gosti izven glavne počitniške sezone in izven najbolj iskanih terminov za realizacijo šole v naravi.

DMZ POHORJE

Rezultati na DMZ Pohorje so vsa leta žal slabši kot v VIRC-u, so nekoliko boljši kot v letu 2017, po številu penzionov malo boljši kot v letih 2014 in 2015 in slabši kot v 2016.

Načrtovali smo zelo nizko število izvedenih penzionov (2850) preko celega šolskega leta (vključno z letovanji, zimovanji in tabori za nadarjene, katere izvajamo sami). Načrtovati nismo želeli višje, ker smo za planiranje vzeli podatke rezervacij. Realizacija, 2603 penzionov in dodatno še 471 polpenzionov, je za 7,8% preseгла plan. Presežen plan je posledica tako odpovedi rezervacij, kot iskanja nadomestnih gostov, zaradi odpovedani rezervacij ter novih gostov

Tudi o DMZ obširneje poročamo v 10. poglavju tega poročila. S poslovanjem centra DMZ nikakor ne smemo biti niti približno zadovoljni, saj smo le nekoliko presegli zelo skromen plan.

Na DMZ nismo izvedli niti enega vrtca v naravi, število šol v naravi je še upadlo. Manjše skupine iz šol (predvsem pevski zbori in skupine nadarjenih) prihajajo na DMZ v glavnem zato, ker v obdobju, kot bi najbolj želeli, ni prostora na domovih CŠOD (ali pa so tisti s prostim terminom oddaljeni in je prevoz do tja za udeležence dražji, kot bi bil za Pohorje). Gostje, ki jih sprejemamo so potem predvsem tisti, ki jih CŠOD-jevi domovi ne sprejemajo prednostno. Študentje, medgeneracijske skupine, ciljni mešani tabori, planici, taborniki. Vsem je skupno, da želijo čim nižjo ceno, saj izvajajo tovrstno dejavnost. DMZ za družine ni prav primeren.

Kot je znano, je prav pojavnost CŠOD nasploh, širitev mreže njihovih domov in njihov nakup centra na mariborskem Pohorju, načela poslovanje našega pohorskega centra. CŠOD financira država, gostje plačujejo praktično le prehrano in spanje, kvaliteta namestitev pri njih, ni bistveno boljša od naši možnosti. ZPM Maribor bo morala končno odločati o nadaljnjih usmeritvah in sprejeti odločitve.

5. PROSTI ČAS OTROK

LETOVANJA - DEJAVNOSTI V POČITNIŠKIH CENTRIH

ŠTEVILO OTROK IN MLADOSTNIKOV NA LETOVANJIH

V letu 2018 se je programov v Poreču, na Pohorju in v Marburgu udeležilo skupaj 1.735 otrok in mladostnikov v organizaciji ZPM Maribor, vključno s taborom za nadarjene in gostujočimi skupinami iz Velenja, Hrastnika in Miklavža (skupaj 93 manj kot v letu 2017). Od tega 1.491 v organizaciji ZPM Maribor (69 manj kot v letu 2017) in 244 v okviru gostujočih skupin (24 manj kot v letu 2017).

Večinski delež letovanj predstavljajo počitnice v VIRC Poreč, kjer smo od 24. junija do 23. avgusta izpeljali šest izmen s skupaj 1.601 udeležencem (100 manj kot lani) – 1.357 udeležencev ZPM Maribor (76 manj kot lani) in 244 udeležencev gostujočih skupin (24 manj kot lani). Višinsko letovanje na DMZ Pohorje, je bilo izvedeno v dveh izmenah, v katerih je bilo skupno število udeležencev 106 (4 več kot lani). Počitnic z učenjem nemščine v Marburgu se je udeležilo 28 otrok (3 več kot lani), nekaj tudi v okviru Tabora za nadarjene iz projekta "Omogočimo sanje!".

VIRC POREČ			število otrok (ZPM MB + gostujoče skupine)	
1. izmena	24. 6. - 4. 7. 2018	11 dni	271	zdravstvena
2. izmena	4. 7. - 14. 7. 2018	11 dni	295	zdravstvena
3. izmena	14. 7. - 24. 7. 2018	11 dni	285	zdravstvena
4. izmena	24. 7. - 3. 8. 2018	11 dni	253	srednješolska, zdrav.
5. izmena	3. 8. - 13. 8. 2018	11 dni	253	zdravstvena
6. izmena	13. 8. - 23. 8. 2018	11 dni	244	zdravstvena
DMZ POHORJE				
1. izmena	10. 7. - 20. 7. 2018	11 dni	61	zdravstvena
2. izmena	24. 7. - 3. 8. 2018	11 dni	45	zdravstvena
MARBURG				
1. izmena	3. 8. - 12. 8. 2018	10 dni	28	z učenjem nemščine

	VIRC POREČ	DMZ POHORJE	MARBURG	SKUPAJ
PREDŠOLSKI	17	2	-	19
OSNOVNOŠOLCI	1.245	95	25	1.365
SREDNJEŠOLCI	95	9	3	107
SKUPAJ ZPM MB	1.357	106	28	1.491
GOSTUJOČE SKUPINE*	244	-	-	244
SKUPAJ	1.601	106	28	1.735

* skupine, ki so k nam prišle izven osnovnega področja delovanja ZPM MB

Programi v VIRC Poreč predstavljajo večinski delež letovanj – kar 92,3%, kjer je v šestih terminih skupaj letovalo 1.601 otrok in mladostnikov in sicer 1.357 udeležencev v organizaciji ZPM MB in 244 udeležencev v organizaciji gostujočih skupin.

Na Domu Miloša Zidanška na Pohorju sta bili izvedeni dve izmeni, v katerih sta skupaj letovala 106 otrok oz. mladostnikov (v 1. izmeni 61 in v 2. izmeni 45), kar predstavlja 6,1% delež vseh letovanj.

Ponovno smo uspešno izvedli tudi letovanje v Marburg - počitnic z učenjem nemščine se je udeležilo 28 otrok oz. mladostnikov, kar predstavlja 1,6% delež vseh letošnjih programov letovanj.

STRUKTURA UDELEŽENCEV LETOVANJ PO OBČINAH IN GOSTUJOČIH SKUPINAH

Večina otrok in mladostnikov prihaja iz Podravske regije, največ iz Maribora in primestnih mariborskih občin ter ostalih občin, ki jih pokriva Zavod za zdravstveno zavarovanje Slovenije (v nadaljevanju ZZS) - OE Maribor, vsako leto pa letujejo tudi otroci iz drugih slovenskih regij. Pri organizaciji letovanj v Poreču in na Pohorju smo sodelovali z Mestno občino Maribor (v nadaljevanju MO Maribor oz. MOM) in še 19 občinami iz Podravja, z ZZS, Zvezo prijateljev mladine Slovenije (v nadaljevanju ZPMS) ter njenimi področnimi zvezami in društvi ter številnimi donatorji, ki pomagajo zagotoviti brezplačne počitnice za otroke iz socialno ogroženih družin.

LETOVANJE	ŠTEVILO OTROK						
	MESTNA OBČINA MARIBOR		OSTALE OBČINE		GOSTUJOČE SKUPINE		SKUPAJ
	ŠT. OTROK	v %	ŠT. OTROK	v %	ŠT. OTROK	v %	
1. VIRC POREČ	654	40,85%	703	43,90%	244	15,25%	1.601
2. DMZ POHORJE	55	51,90%	51	48,10%	0	0	106
3. MARBURG	8	28,60%	20	71,40%	0	0	28
SKUPAJ	717	41,30%	774	44,60%	244	14,10%	1.735

V letošnjem letu se je, v primerjavi z lanskim letom, delež otrok iz MO Maribor zvišal za 0,1% (2017 je bil 41,2%), delež otrok iz ostalih občin se je zvišal za 0,5% (2017 je bil 44,1%). Znižal pa se je delež gostujočih skupin, ki so imele 14,1% delež vseh letujočih otrok, kar je 0,6% manj kot v lanskem letu (14,7%).

V okviru letovanj, ki jih organizira ZPM MB (brez gostujočih skupin), pa imajo otroci iz MO Maribor 48% delež, otroci iz ostalih občin pa 52% delež.

LETOVANJE OTROK IZ MESTNE OBČINE MARIBOR

LETOVANJE	ŠTEVILO OTROK			
	PREDŠOLSKI	OSNOVNOŠOLCI	SREDNJEŠOLCI	SKUPAJ
1. VIRC POREČ	11	597	46	654
2. DMZ POHORJE	1	52	2	55
3. MARBURG	-	7	1	8
SKUPAJ	12	656	49	717

V letu 2018 se je letovanj udeležilo 717 otrok s stalnim bivališče v MO Maribor, 36 manj kot v letu 2017 (753). Od tega je v VIRC Poreč letovalo 91,2% otrok (v letu 2017 91,4%), na DMZ Pohorje 7,7% otrok (v letu 2017 prav tako 7,7%), 1,1% otrok pa je letovalo še v Marburgu (v letu 2017 0,9%).

V primerjavi z letom 2017 je iz področja MO Maribor v VIRC Poreč letovalo 34 otrok manj in na DMZ Pohorje 3 otroci manj kot lani, skupaj 37 manj. V Marburgu pa je iz MO Maribor letoval skupaj 1 otrok oziroma mladostnik več kot lani.

Interes za prijavo otrok na letovanje s strani staršev je bil tudi v tem letu izredno velik. Tako so bila vsa predvidena razpoložljiva občinska sredstva za regresiranje letovanj izjemno hitro porabljena.

LETOVANJE OTROK IZ DRUGIH OBČIN (V ORGANIZACIJI ZPM MB) IN GOSTUJOČE SKUPINE

LETOVANJE	ŠTEVILO OTROK					
	PREDŠOLSKI	OSNOVNOŠOLCI	SREDNJEŠOLCI	SKUPAJ ZPM MB	GOSTUJOČE SKUPINE	SKUPAJ
1. VIRC POREČ	6	648	49	703	244	947
2. DMZ POHORJE	1	43	7	51	0	51
3. MARBURG	-	18	2	20	0	20
SKUPAJ	7	709	58	774	244	1.018

Iz drugih občin (brez MO Maribor in gostujočih skupin) se je letovanj udeležilo skupaj 774 otrok in mladostnikov, 33 manj kot v letu 2017. Skupni delež otrok iz ostalih občin je letos 44,6% in je za 0,5% višji kot lani (44,1%).

Večina otrok iz ostalih občin, skupaj 90,8%, je letovala v VIRC Poreč (v letu 2017 92,3%) in 6,6% na DMZ Pohorje (v letu 2017 5,5%), 2,6% otrok pa je letovalo še v Marburgu (v letu 2017 2,2%).

V primerjavi z letom 2017 je iz področja drugih občin letos v VIRC Poreč letovalo 42 otrok manj, na DMZ Pohorje 7 otrok več in v Marburgu 2 otroka oz. mladostnika več.

ŠTEVILO OTROK PO OBČINAH, KI SUBVENCIONIRAJO LETOVANJA ZPM MARIBOR

V spodnji preglednici so navedene občine, ki sodelujejo z ZPM MB in subvencionirajo letovanja za otroke iz socialno šibkih in ogroženih družin v VIRC Poreč in na DMZ Pohorje. Podatki prikazujejo skupno število otrok iz posamezne občine, ne glede na obliko letovanja.

OBČINA		ŠTEVILO OTROK						RAZLIKA 2017-2018
		VIRC 2018	VIRC 2017	DMZ 2018	DMZ 2017	SKUPAJ 2018	SKUPAJ 2017	
1.	Duplek	50	53	2	-	52	53	-1
2.	Gorišnica	1	-	-	-	1	-	1
3.	Hajdina	8	6	-	-	8	6	2
4.	Hoče - Slivnica	99	99	-	1	99	100	-1
5.	Kungota	33	48	1	1	34	49	-15
6.	Lovrenc na Pohorju	10	15	-	-	10	15	-5
7.	Majšperk	7	4	-	-	7	4	3
8.	Markovci	3	-	5	-	8	-	8
9.	Mestna občina Maribor	654	688	55	58	709	746	-37
10.	Mestna občina Ptuj	40	50	5	1	45	51	-6
11.	Miklavž na Drav. polju	26	25	2	2	28	27	1
12.	Oplotnica	3	2	-	-	3	2	1
13.	Pesnica	43	45	1	6	44	51	-7
14.	Rače - Fram	36	41	2	7	38	48	-10
15.	Ruše	57	59	5	2	62	61	1
16.	Selnica ob Dravi	28	29	3	3	31	32	-1
17.	Slovenska Bistrica	68	71	5	5	73	76	-3
18.	Starše	23	30	4	4	27	34	-7
19.	Sveti Jurij v Slov. g.	4	4	-	-	4	4	0
20.	Šentilj	73	60	6	3	79	63	16
	Ostale občine*	91	95	10	9	101	104	-3
	SKUPAJ	1.357	1.433	106	102	1.463	1.535	-72

* Občine, ki ne subvencionirajo letovanj ZPM MB, vendar otroci letujejo s pomočjo akcije Pomežik soncu® in drugih donatorskih akcij ali so upravičeni do zdravstvenega letovanja oziroma so starši samoplačniki.

MO Maribor in ostalimi občinam, ki ohranjajo in povišujejo nivo sredstev za subvencioniranje letovanj in zdravstvenih letovanj, velja tudi v tem poročilu nameniti posebno zahvalo.

GOSTUJOČE SKUPINE

V treh izmenah so se nam pridružili tudi gostje iz drugih krajev Slovenije, v 1. izmeni smo ponovno organizirali tudi Tabor za nadarjene. Skupine so imele svoje pedagoško vodstvo in vzgojitelje, koristili pa so zdravstvene storitve našega zdravstvenega osebja in se v organizacijsko strukturo posameznih izmen vključevale enakovredno našim skupinam in pod vodstvom pedagoškega vodje ZPM MB.

VIRC POREČ	skupina	število otrok		število spremljevalcev	
		2018	2017	2018	2017
1. izmena	Tabor za nadarjene ZPM MB	40	32	4	4
1. izmena	MZPM Velenje	74	66	10	9
5. izmena	OZPM Hrastnik	74	73	9	10
6. izmena	KŠ Miklavž	56	55	6	6
	SKUPAJ	244	268	29	34

V okviru gostujočih skupin je letos letovalo 244 otrok in mladostnikov (vsi v VIRC Poreč), kar je 24 manj kot lani. Gostujoče skupine imajo letos 15,25% delež udeležencev na letovanjih v VIRC Poreč, če pa gledamo na vse programe in udeležence letovanj, pa je delež gostujočih skupin 14,1%.

STRUKTURA UDELEŽENCEV PO OBLIKAH LETOVANJ

OBMORSKO IN VIŠINSKO LETOVANJE

Pod naziv obmorsko in višinsko letovanje uvrščamo otroke in mladostnike, ki so na letovanje v VIRC Poreč in na DMZ Pohorje odšli s pomočjo sredstev socialnih transferjev, ki jih s posebno obliko subvencioniranja zagotavljajo občinski proračunski viri, in s pomočjo donatorskih sredstev v okviru humanitarnih akcij ter otroke, ki so letovali kot samoplačniki in so za njih starši sami poravnali polno ceno letovanja.

LETOVANJE		Subvencionirano	Pomežik soncu®, druge donacije	Zdravstveno brez subv.	Samoplačniško	Skupaj
VIRC POREČ	št. otrok	794 + 140* (= 934)	117	142	164	1.357
DMZ POHORJE	št. otrok	46 + 10* (= 56)	9	23	18	106
MARBURG	št. otrok	-	5	-	23	28
SKUPAJ	št. otrok	840 + 150* (= 990)	131	165	205	1.491
	v %	66,4% - subvenc. skupaj z zdrav. let.	8,8%	11%	13,8%	

* 150 otrok (140 v VIRC Poreč in 10 na DMZ Pohorje) je letovalo v okviru zdravstvenega letovanja in dodatno še s pomočjo sredstev občin.

- V okviru subvencioniranega letovanja, za katera so sredstva (sorazmerni delež glede na prihodek staršev) prispevale občine, je skupaj letovalo 66,4% otrok in mladostnikov (v lanskem letu skupaj 64,2%). Od tega je samo sredstva občin koristilo 56,35% udeležencev (lani 48%), 10,05% pa jih koristilo kombinacijo zdravstvenega letovanja in sredstev občin (lani 16,2%).
- S pomočjo donatorskih akcij (Pomežik soncu® in druga donatorska sredstva) je brezplačno letovalo 8,8% otrok in mladostnikov (v lanskem letu skupaj 5,8%).
- V okviru zdravstvenega letovanja brez dodatnega subvencioniranja je letovalo skupaj 11% otrok (v lanskem letu 19%), ostali pa so dodatno koristili še sredstva občin, kot je že navedeno.
- Samoplačnikov je bilo 13,8%, v lanskem letu pa 11%.

SUBVENCIONIRANO LETOVANJE

MO Maribor je kriterije za regresirano plačilo za letovanja v letu 2018 sprejela v mesecu aprilu, takrat so bile potrjene tudi cene za letovanje. Ostale občine so sklepe o subvencioniranju posredovale do konec aprila. Na osnovi potrjenih dokumentov smo objavili povabilo za prijavo otrok na letovanja in ga poslali na vse osnovne šole (mariborske in okoliške) ter na skupno srečanje povabili delavce v šolskih svetovalnih službah oziroma vse, ki nam pomagajo pri zbiranju prijav na posameznih šolah. K sodelovanju pa smo povabili tudi predstavnike Centrov za socialno delo s področja Podravja. Vsem smo predstavili možnosti in kriterije za letovanje otrok in mladostnikov, razdelili prijavnice in 3. maja pričeli z zbiranjem prijav.

Regresna lestvica za subvencioniranje letovanj 2018 je temeljila na izračunu povprečnega mesečnega dohodka na družinskega člana oziroma bruto dohodka na družinskega člana v letu 2017 ter planiranih cenah letovanj v letu 2018. Regresni razred se je za upravičenca letovanja izračunal z ustreznim preračunom dohodkov na družinskega člana in na osnovi tega je bilo staršem določeno končno plačilo.

Tako kot v letu 2017, so bile letos določene tri regresne lestvice in sicer za subvencionirano letovanje otrok iz socialno ogroženih družin in za subvencionirano letovanje otrok z zdravstvenimi indikacijami na osnovi odločb o otroškem dodatku, za tiste, ki ne prejemajo otroškega dodatka, pa tudi lestvice na osnovi odločb o odmeri dohodnine.

Pri regresni skupini "0" ni bilo obveznega prispevka staršev oz. skrbnikov, saj je občina je namesto obveznega pavšalnega prispevka izvajalcem letovanj dala možnost koriščenja rezervacije, ki se po letovanju vrne plačnikom, vendar se na ZPM Maribor za plačilo rezervacije nismo odločili.

Za uveljavljanje subvencioniranega letovanja so morali starši iz območja MO Maribor, prav tako tudi iz ostalih občin, k prijavi priložiti kopijo veljavne odločbe o odmeri otroškega dodatka, če tega ne prejemajo, pa odločbe

o odmeri dohodnine za leto 2017 (v izjemnih primerih, ko izračun na tej osnovi ni bil mogoč, so se upoštevali valorizirani podatki iz odločb iz leta 2016).

Večina občin je za subvencionirana letovanja namenila vsaj toliko sredstev kot v letu 2017, je pa to še vedno najpomembnejši dejavnik pri tem, da je bilo skupno število otrok na letovanjih tako visoko.

Nekatere občine so letos ponovno upoštevala regresni razred "0", kar pomeni, da so otrokom, kjer povprečni mesečni dohodek na člana družine v letu 2017 ni bil višji od 185,00 EUR, v celoti krili stroške letovanja.

Za subvencioniranje letovanj se je v letošnjem letu odločilo skupaj 20 občin: MO Maribor, MO Ptuj, Občina Duplek, Občina Gorišnica, Občina Hajdina, Občina Hoče - Slivnica, Občina Kungota, Občina Lovrenc na Pohorju, Občina Majšperk, Občina Markovci, Občina Miklavž na Dravskem polju, Občina Oplotnica, Občina Pesnica, Občina Poljčane, Občina Rače – Fram, Občina Ruše, Občina Selnica ob Dravi, Občina Slovenska Bistrica, Občina Starše, Občina Sveti Jurij v Slov. goricah in Občina Šentilj.

Skoraj polovica občin je sprejela kriterije sofinanciranja MO Maribor, svoje kriterije pa imajo občine Gorišnica, Hajdina, Kungota, Majšperk, Markovci, Oplotnica, Pesnica, Poljčane, Slovenska Bistrica, Starše, Sveti Sveti Jurij v Slov. goricah in Šentilj ter MO Ptuj.

S pomočjo sredstev, ki so jih zagotovile občine (subvencionirano letovanje in dodatno subvencionirano zdravstveno letovanje), je v VIRC Poreč letovalo skupaj 934 otrok (lani 927) in na DMZ Pohorje 56 otrok (lani 51), skupaj 990 otrok, 12 več kot lani (978). Od tega je bilo v regresni razred "0" razvrščenih 214 otrok (lani 245 otrok).

POMEŽIK SONCU® IN DRUGE HUMANITARNE AKCIJE

ZPM Slovenije (v nadaljevanju ZPMS) je skupaj s področnimi ZPM-ji izvajala humanitarno akcijo Pomežik soncu® in kot delni sklop iste akcije še "Letovanje otrok s posebnimi potrebami - FIHO". Namen vseh takšnih akcij v mreži ZPM je, da odpeljemo na počitnice vse tiste otroke, katerim starši tega ne morejo zagotoviti, sistemskih virov pa zanje ni oziroma jih je premalo. Pomežik soncu® je program ZPMS, katerega cilj je zmanjšanje socialne izključenosti in zagotavljanje enakih možnosti otrokom za kvalitetno preživljanje počitnic. S pobudo ZPMS, ki se ji ZPM MB pridružuje kot organizator in izvajalec, uresničujemo enega svojih temeljnih strateških ciljev - zagotavljati enake možnosti za vključevanje otrok v vsa področja družbenega življenja, tako tudi na letovanje in v ostale programe za prosti čas.

Tudi pri ZPM MB smo pristopili k organiziranemu zbiranju donatorskih sredstev za letovanja otrok in se z direktnim povabilom obrnili na lokalne donatorje, pravne in fizične osebe.

V okviru akcije Pomežik soncu® in donatorskih akcij ZPM MB je v naših počitniških centrih brezplačno letovalo 126 otrok - 117 otrok v VIRC Poreč in 9 otrok na DMZ Pohorje.

V sklopu tabora za nadarjene pa je v Marbugu letovalo 5 otrok, ki se jim je del stroškov kril iz donatorskih sredstev projekta "Omogočimo sanje!".

Skupaj je s pomočjo donatorskih sredstev letovalo 131 otrok.

Otroci, ki so letovali v okviru akcije Pomežik soncu® in drugimi donatorskimi sredstvi so bili razporejeni v vse izmene VIRC Poreč in DMZ Pohorje, prišli pa so iz širšega območja Maribora, Slovenske Bistrice, Slovenskih Konjic, Slovenskih goric, Ptujja in Ormoža.

ZDRAVSTVENO LETOVANJE

Na osnovi naše prijave na razpis ZZZS smo bili tudi v letu 2018 izbrani za organizatorja obmorskega zdravstvenega letovanja v VIRC Poreč in višinskega zdravstvenega letovanja na DMZ Pohorje. Z ZZZS smo podpisali pogodbo o sofinanciranju obmorskega in višinskega letovanja otrok in šolarjev za leto 2018 za skupaj 315 otrok.

Število otrok, ki so lahko koristili zdravstveno letovanje, je za 42% manjše kot v letu 2017, saj smo dobili odobrenih 235 zdravstvenih napotitev manj.

Otroci s potrjeno zdravstveno indikacijo so lahko letos letovali v šestih 11-dnevnih izmenah v VIRC Poreč in v dveh 11-dnevnih izmenah na DMZ Pohorje. Pojasnjujemo, da pomeni 11-dnevno letovanje 10 nočitev, sočasno pa 11 polnih dni oskrbe in odsotnosti otrok oz. spremljevalcev od doma. Na osnovi potrjenih zdravstvenih predlogov je letovalo skupaj 315 otrok, od tega 282 v VIRC Poreč in 33 na DMZ Pohorje.

Interesa za napotitev na zdravstvena letovanja v organizaciji ZPM Maribor je bilo še veliko več, vendar na razočaranje staršev in naše razočaranje, nismo bili upravičeni do večjega števila napotitev. Prijave za zdravstvena letovanja smo zato le evidenčno zbirali, zainteresirane pa napotili k drugemu mariborskemu organizatorju zdravstvenih letovanj. Ocenili pa smo, da bi lahko - glede na osnovni interes izražen pri zdravnikih ali pri nas, konkretne prijave in želje staršev oziroma otrok - na zdravstvena letovanja sprejeli tolikšno število otrok, kot smo kandidirali.

Nekateri starši niso želeli/mogli prijave prenesti k drugim organizatorjem. Nadomestna sredstva za te otroke smo zato poskušali najti pri drugih financerjih in donatorjih. To nam je tudi uspelo in so se lahko udeležili letovanja, brez participacije sredstev ZZZS.

Do zdravstvenega letovanja so bili upravičeni otroci, ki so jih za zdravstveno letovanje predlagali njihovi osebni zdravniki. V okviru odobrene kvote, so predloge za zdravstveno letovanje otrok posredovali osebni zdravniki otroških in šolskih dispanzerjev ter zdravniki specialističnih ambulant v Podravski regiji. Otroci so pred odhodom na letovanje opravili tudi obvezni zdravniški pregled.

Tako kot v prejšnjih letih, so v okviru naših programov v 6. izmeni VIRC Poreč letovali otroci s posebnimi potrebami v terapevtski skupini Dispanzerja za pedopsihiatrijo ZD dr. Adolfa Drolca Maribor (v nadaljevanju DPH). Zaradi manjšega skupnega števila odobrenih zdravstvenih predlogov, je bila tudi ta skupina letos manjša in sicer se je letovanja udeležilo 15 otrok. Gre za otroke z vedenjskimi, čustvenimi, psihosomatskimi in osebnostnimi motnjami, katerim je potrebno zagotoviti terapevtsko obravnavo. V sodelovanju z dispanzerjem smo zato k našemu pedagoškemu in zdravstvenemu teamu, kot ga sicer imamo na vseh obmorskih letovanjih, v izmeno vključili tudi terapevtko s primernimi delovnimi izkušnjami s področja pedopsihiatrije.

Za otroke, ki so bili na letovanje napoteni zaradi zdravstvenih razlogov, skladno z določili javnega razpisa, del stroškov letovanja krije ZZZS. Ker s tem deležem ni zagotovljeno celotno plačilo zdravstvenega letovanja, smo pobude za sodelovanje pri plačilu razlike do polne cene, posebej za socialno šibke in ogrožene družine, poslali občinam v Podravju, ZPM Slovenije in drugim donatorjem.

Po vzoru MO Maribor, ki se na naš tovrstni poziv odziva že vrsto let, je pobudi sledila večina občin, ki subvencionira letovanja. V primerih, kjer občinski viri niso bili na razpolago, smo delež za plačilo razlike za otroke iz socialno ogroženih družin poskušali zagotoviti s sredstvi iz akcije Pomežik soncu® in drugih donatorskih akcij, v ostalih primerih pa so sredstva prispevali starši sami.

V VIRC Poreč je vsako izmeno je spremljala zdravstvena ekipa z zdravnikom, medicinsko sestro ali zdravstvenim tehnikom in zdravstvenim praktikantom. V zelo redkih primerih so bili otroci napoteni na nujni pregled v bolnišnico Izola. Na DMZ Pohorje sta vsako izmeno, v povezavi z ZD dr. Adolfa Drolca Maribor, spremljali po ena medicinska sestra in zdravstvena praktikantka. Nekajkrat smo opravili tudi nujnejše vožnje v šolski dispanzer, obe izmeni pa je obiskala zdravnica in opravila ustrezen pregled in konzultacije.

VSEBINSKA PREDSTAVITEV LETOVANJ

Na letovanjih je bilo veselo, razposajeno, zanimivo, poučno, razigrano, letos tudi obogateno z veliko lepega vremena, počitnice pa si bomo zapolnili predvsem po nepogrešljivem otroškem smehu in veselju ter neprecenljivem delu in dobri volji prostovoljcev. Ne smemo pa pozabiti na goste, večinoma prostovoljce, ki so še dodatno popestrili zanimive poletne dni. Otroci so se imeli priložnost družiti tudi z nekaterimi znanimi glasbeniki, športniki, umetniki in drugimi zelo zanimivimi gosti, ki so jim poletne dneve še dodatno popestrili.

VIRC POREČ

Počitnice v VIRC Poreč so se odvijale v šestih 11-dnevnih izmenah v obdobju od 24. junija do 23. avgusta. Letovanja v Poreču delimo na štiri sklope: obmorsko letovanje za osnovnošolce, obmorsko letovanje za srednješolce, obmorsko zdravstveno letovanje in letovanje gostujočih skupin.

Vse izmene so namenjene obmorskemu letovanju za osnovnošolce in zdravstvenemu letovanju, v 6. izmeno so vključene tudi terapevtsko vodene skupine otrok s posebnimi potrebami. Srednješolcem je namenjena 4. izmena, predšolski otroci, katerih ni prav veliko, pa letujejo skupaj z osnovnošolci.

Programi v Poreču so bili v osnovi podobni kot v prejšnjih letih, vendar po zaslugi naših spremljevalcev (pedagoškega vodstva in vzgojiteljev) vsebinsko ponovno raznovrstni, vsaka izmena je bila tematsko malo drugačna. V ustaljeni "delovni" ritem počitniških dni so v vsaki izmeni nanizali veliko zanimivih dogodkov. Uživali so na celodnevem izletu z ladjo, ustvarjali v ustvarjalnih in drugih tematskih delavnicah, sodelovali na športnih turnirjih in tekmah, igrali družabne igre, se zabavali ob večernih prireditvah, odkrivali mlade talente VIRC-a, si privoščili Virčevski disco in kino ter seveda veliko uživali na plaži in v morju.

Glede na rezultate analize ankete, ki so jo v VIRC-u izpolnjevali otroci stari med 11 in 17 let, lahko trdimo, da otroke in mladostnike na letovanje privabi zanimiv program aktivnosti, ki vključuje razne športno – rekreativne dejavnosti, ustvarjalne delavnice ter pester večerne programe. Seveda pa je najpomembnejše druženje z vrstniki in morje.

Pri vsebinah programov je bilo tudi v letošnjih počitnicah veliko *športnih dejavnosti*, v okviru katerih so otroci skozi vsako izmeno aktivno sodelovali na različnih športnih turnirjih, tekmah, orientacijskih tekih, ovratlonu, "gladiatorskih igrah" in igrah brez meja.

Obiskali so jih tudi animatorji "Igrive košarke". V VIRC-u so urejana igrišča za košarko, nogomet, odbojko, velik šotor z asfaltno podlago in igrišči za košarko, odbojko in badminton. Poleg tega so otrokom na razpolago nova igrala, nov manjši šotor za delavnice, slack line, streljanje z zračno puško in veliko drugih športnih rekvizitov. Na plaži pa imajo možnost plezanja po "Ice bergu" in izposajo pedolinov, v nekaterih izmenah pa so vzgojitelji poskrbeli za brezplačno uporabo supov.

Izlet z ladjo je bil podoben kot v prejšnjih letih – navadno ogled Limskega kanala in nato postanek v Rovinju ali Vrsarju, kjer so si ogledali mesto ali se kopali. Tudi letos so se izmene na izlet odpravile v dveh skupina – v enem terminu mlajši in v drugem starejši. Vse skupine pa so se vsaj enkrat odpravile na večerni sprehod in ogled mesta Poreč.

V vseh izmenah so se izvajali razni tematski dnevi, največkrat z različnimi glasbenimi in plesnimi delavnicami ter večerom talentov, v nekaterih izmenah pa je otroke v okviru večerne prireditve obiskal tudi posebni glasbeni gost.

Vzgojitelji so se zelo potrudili, da otrokom in mladostnikom v enajstih dnevih letovanja ni bilo dolgčas, saj so pripravili številne zanimive delavnice. Med drugim so se otroci preizkusili v izdelavi nakita, mozaikov, okvirjev za fotografije, magnetkov, lovilcev sanj, živali iz naravnih materialov, punčk iz cunj, lutk, antistres žogic, izdelkov iz gline, mavčnih odlitkov, grafitov, tatoojev, razglednic, poslikavi majic, mandal, pahljač, rut in kamnov, kaligrafiji ter številnih drugih delavnicah. Lahko so se naučili (in preizkusili) kaj novega o samoobrambi (karate, judo, aikido), japonskem mečevanju, pokru, bridžu, šahu in različnih glasbenih zvrsteh, "zlagali rime", spoznavali tuje jezike in narodnosti, postavili "hotel za žuželke" ter se preizkusili v kuharskih, kvizu "Male sive celice po domače" in debatnih delavnicah.

V okviru ustvarjalnih delavnic so si izmene pripravile tudi vse potrebno za večerni program. Tako so kreirali in izdelovali obleke za modne revije in lepotne izbore ter razne maske in kostume za tematske večerne prireditve. Zelo odmevne so bile novinarske in multimedijske delavnice, v okviru katerih so pripravili počitniško glasilo "Virček".

Nič manj pestri niso bili večerni programi, saj so izmene z dobrim sodelovanjem otrok in vzgojiteljev pripravile vsebinsko raznolike zabavne prireditve. Odvijali so se izbori "VIRC ima talent", pripravili so modne revije otrok in vzgojiteljev, krst novih vzgojiteljev in zaključne prireditve, ki so bile tematsko obarvane. Med drugim sodelovali na prireditvah "Kmečka plaža", "Kokice in pena party", "Multi kultni večer", "Zmenkarije", "Radio srček", "Pokaži kaj znaš", "Staviš da? ", slovenski, havajski, afriški, indijanski večer itd., pripravili "VIRC Cirkus", "Senzorično hišo", "Lunapark", "Pravjično maškarado", tematski dan na temo Gospodarja prstanov in lov na skriti zaklad. Nekajkrat pa sta bila v vsaki izmeni organizirana tudi "virčevska diskoteka" in kino na prostem.

V času letovanja je bila otrokom na razpolago knjižnica, kjer so se lahko prepustili zanimivim knjižnim dogodivščinam in sodelovali v predstavitev zgodb. Potekla je tudi Knjižni bazar. Sodelovali so lahko tudi pri številnih družabnih igrah in svoja mnenja posredovali v "Otroškem parlamentu".

V 4. – *srednješolski izmeni* so bili programi prilagojeni mladostnikom, prav tako je bil posebej organiziran dnevni red bivanja v VIRC-u, več o tem pa pišemo pri poglavju "Programi za mladostnike".

DOM MILOŠA ZIDANŠKA NA POHORJU

Letovanje na Domu Miloša Zidanška je bilo tudi letos uspešno, saj smo izvedli dve raznoliki in prijetni izmeni, v obeh terminih je letovalo skupaj 106 otrok.

Spremljevalci – prostovoljci so pripravili zanimiv in vsebinsko zelo pester ter zelo dobro organiziran program, katerega pa so omogočili številni gostje in donatorji. Letovanje že nekaj let poteka pod sloganom "Ponosno različni" in takšni so bili tudi otroci v izmenah. Bili pa so tudi zelo veseli, razigrani, zabavni in obogateni z novimi doživetji in znanji. Program je bil predvsem zaradi velikega zanosa in dobre volje pedagoških ekip vsebinsko zanimiv, raznovrsten in poučen, pri izvedbi programa pa so se jim pridružili številni prijatelji pohorske izmene in zanimivi gostje.

Letovanje se je tradicionalno pričelo s spoznavanjem udeležencev, dvigovanjem zastave, petjem pohorske himne in spoznavanjem Škrata Mileka, ki je osrednji lik Doma Miloša Zidanška ter prireditvijo "Pohorje se predstavi". Vsak dan so se podali na krajši in tudi kakšne daljši pohod (dom Jelka, Dominikov dom, Mariborska in Ruška koča, Bellevue, razgledni stolp) in se preizkusili v različnih športnih aktivnostih ("Pohorska olimpijada", plezanje, igre z žogo, lokostrelstvo, streljanje z zračno puško, slackline, zipline, igre brez meja...). Imeli so veliko ustvarjalnih delavnic, različnih iger, obiskov gostov, veselih večernih programov ("Pohorje ima talent", "Pohorski spektakel") in tudi kakšen umirjen večer ob tabornem ognju in kino na prostem.

Otroci in mladostniki so se spoznavali s svetom, polnem različnosti (predstavitev tujih kultur in posebnosti, učenje jezika gluhih), bivali v sožitju z naravo, postavljali bivake, preizkusili poligon za "boso hojo" in "slepo pot", sodelovali v senzoričnih delavnicah, v lovu za zakladom ter socialnih igrar. Uživali so v plesnih delavnicah, kreativnem pisanju, izdelavi zapestnic prijateljstva, izdelavi kipov in družabnih igrar. Obiskali so jih predstavniki različnih društev (gasilci PGD Hoče, alpinisti, kinološko društvo...), otroci begunci s spremljevalci in tujci, ki so si družino ustvarili v Sloveniji.

Skupini sta odšli tudi na celodnevni izlet. 1. izmena je obiskala motorični park v Križevcih in Mini Zooland, raziskovala Koruzni labirint in preživela športno popoldne v Draš centru, kjer so se srečali z odbojgarsko reprezentanco iz Kameruna. 2. izmena pa je preživela prijeten poletni dan v Vodnem parku Radlje ob Dravi.

SODELOVANJE S PROSTOVOLJCI – SPREMLJEVALCI NA LETOVANJH

S pripravami na letovanja smo pričeli v mesecu februarju, ko je bil objavljen razpis za spremljevalce na letovanjih (vzgojitelje in športno-rekreativne vzgojitelje), prijave pa smo na osnovi internega razpisa sprejemali do 31. marca, vendar smo rok kasneje podaljšali v mesec maj. Skupaj smo prejeli 195 prijav, kar pomeni, da je bilo število prijavljenih kandidatov manjše kot potreba po vzgojiteljih, zato smo morali zbiranje prijav podaljšati do začetka usposabljanj. Med prijavljenimi je bilo skoraj dve tretjini takšnih, ki so z nami že sodelovali oziroma nekateri sodelujejo že vrsto let, dobra tretjina pa je bilo kandidatov, ki v naših programih letovanj še niso sodelovali.

Za usposabljanje potencialnih vzgojiteljev je bilo izbranih 60 novih kandidatov, 48 pa se jih je izobraževanja tudi udeležilo in ga uspešno opravilo. Usposabljanje v skupnem obsegu 20 ur je potekalo v štirih skupinah in treh terminih v mesecu maju, izvedeno pa je bilo v obliki predavanj in delavnic. Udeležba je bila obvezna, saj je uspešno opravljeno usposabljanje pogoj za sprejem v izmeno in za delo vzgojitelja na letovanju.

Vodje izmen so v mesecu aprilu izbirali vzgojitelje za svoje skupine, maja pa so potekali že prvi sestanki. Vsaka izmena je imela pred odhodom vsaj tri sestanke (priprave na letovanje, načrt dela, razporeditev nalog, priprava in organizacija delavnic, športnih dogodkov, večernih programov itd.) in obvezen sestanek s starši pred odhodom na letovanje.

Med letovanjem vsake izmene je bil organiziran obvezen operativni sestanek z vodstvom ZPM MB, dinamika prostovoljnega dela na letovanjih pa zahteva tudi vsakodnevno usklajevanje dela, kar se je urejalo na jutranjih sestankih izmen. Za vse izmene pa je bil po zaključku letovanja v Mariboru izveden še obvezni evalvacijski sestanek.

Prostovoljci so tudi letos izpolnili vprašalnike v zvezi s pripravami in potekom letovanja in na ta način ocenili organizacijo in izvedbo svoje izmene. Na ZPM MB smo izdelali pregled posameznih izmen in ob koncu letovanja pripravili skupno analizo vseh anket.

Vodje izmen so po predpisanih kriterijih ocenili vzgojitelje, na koncu sezone pa Komisija za letovanja pri ZPM MB oceni pedagoško vodstvo in uspešnost posameznih izmen.

Ob tej priložnosti še enkrat posebej poudarjamo velik pomen sodelovanja z našimi prostovoljci, brez katerih ne bi bilo vsebinskega dela in izvedbe letovanj. Prispevek za letovanja lahko pri vsakem prostovoljcu beležimo v urah, vrednost ure pa vrednotimo po Zakonu o prostovoljskem delu.

Za otroke je na letovanjih skrbelo skupaj 238 prostovoljcev (209 spremljevalcev ZPM MB in 29 spremljevalcev gostujočih skupin), nekateri med njimi tudi večkrat.

IZMENA	Pedagoški vodja	Pomočnik pedagoškega vodje	Zdravnik	Medicinska sestra, zdravstveni tehnik
VIRC				
1.	Mandić Jelena	Babič Kaja	Jalšovec Tadej, dr. med.	Železnik Mojca
2.	Krajnc Ružič Maja	Pečnik Robert	Katja Hojnik Kordež, dr. med.	Fajt Nuša
3.	Muhič Rozika	Pregl Katja	Krajnik Tatjana, dr. med.	Fajt Nuša

4.	Velec Jože	Oman Miha	Dragič Snežana, dr. med.	Kolarič Matej
5.	Trojner Besedič Maja	Tepež Veronika	prim. asist. Martin Bigec, dr. med., spec.ped.	Založnik Anamarija
6.	Namestnik Brbre Jelka	Miklavčič Matej	Ivankovič-Kacjan Mojca, dr. med., spec. ped.	Tomaž Aleksander
DMZ				
1.	Babič Nina			Savič Jovanka
2.	Molnar Anja			Zaifrid Saška
MARBURG				
1.	Damjan Stanka			

PROGRAMI ZA USTVARJALNE V DOMU USTVARJALNOSTI MLADIH (DUM)

Dejavnost je potekala vse leto. Delavnice so bile načeloma odprte vsak delovni dan med 15. in 19. uro, med tedenskimi počitnicami od 8. do 16. ure, v času prireditev pa so delavnice v DUM-u zaprte, ker jih preselimo na zunanja prizorišča (glej poročila v drugih poglavjih). Delavnice sta izvajala dva udeleženca javnih del, pomagali so prostovoljci. Med počitnicami smo se, za popestritev naših programov, povezali tudi z zunanjimi izvajalci.

Januar:

V januarju smo spoznavali tehniko izdelave origamijev, likovno tehniko risanja s črtami in pikami in ustvarjali iz odpadnega in naravnega materiala. Ustvarjalno, zabavno in dejavno družabno praznovanja rojstnega dne je potekalo pod vodstvom prostovoljcev in naših mentorjev delavnic, ki so izvajali ustvarjalne/likovne delavnic.

Februar:

Mesec februar so zaznamovale pustne delavnice, ki smo jih izvedli tudi v OŠ Tabor I, ter priprave na Pustovanje 2018 na Trgu Leona Štuklja in priprave na Zimske počitnice 2018, ki so trajale od 26.02.2018 do 02.03.2018. Mentorji delavnic so izvedli februarske aktivnosti s pomočjo prostovoljcev in zunanjih izvajalcev.

Izdelovali smo pustne maske in pustno dekoracijo. Med zimskimi počitnicami pa so potekale različne delavnice: modelarska, kjer so si udeleženci (otroci) lahko izdelali lastni pležuh, na glasbeni delavnici so spoznavali instrumente in glasbo, razvijali motorične spretnosti pri učenju kvačkanja, kjer so si izdelali zimsko pokrivalo ali šal ter rokavice, na delavnici Čarobni otroci so spoznavali sprostitvene tehnike in se učili socialnih veščin, na likovno/ustvarjalni delavnici so ustvarjali iz odpadnih materialov ter si lahko izdelali pripomočke za skupinske igre, na gibalnih delavnicah pa so poskrbeli za primerno telovadbo za možgane skozi miselni šport bridž, razgibavali telo pri igranju namiznega tenisa, drsanja na trgu, kegljanja na ledu, tekmovanja s pležuhi ter uživali v sredinem športnem dnevu v Rušah.

Marec:

V mesecu marcu so otroci ustvarjali z naravnim in odpadnim materialom, in sicer so lahko delali poslikave kozarcev, si izdelali broško in torbico iz filca, ogrlico iz DAS mase in perlic, posodico iz časopisnega papirja, košarico iz lesenih palčk, drobižnico, rožice v vazi ter risali s flomastrom in barvicami. Na razpolago so imeli zanimive družabne igre, ki razvedrijo in urijo umske sposobnosti.

Pomladno smo okrasili tudi Dom ustvarjalnosti mladih s cvetjem ter drugimi znanilci pomladi ter tako pregnali zimo iz koticov našega DUM-a.

April:

V Domu ustvarjalnosti mladih smo tudi v aprilu nadaljevali z okrasitvijo prostorov v pomladnem duhu ter stopnišče od 17. aprila dalje okrasili s foto fair razstavo (etična moda v Sloveniji in v slogu Cunjamija – Izmenjevalnice oblačil za mlade) in modnimi oblačili ter dodatki.

V mesecu aprilu so lahko otroci na ustvarjalnih delavnicah risali s trsko in tušem, si izdelali praznični pogrinjek, se ukvarjali s poslikavo in re-designom keramičnih posod, izdelovali kroglice iz volne, nakit (iz papirja, filca, lesa, plastike, ...), izdelke iz lesenih palčk, posodice za svinčnike in drugo.

V tem mesecu se je zvrstilo kar nekaj dogodkov, med njimi tudi »DAN ZEMLJE«, ki smo ga obeležili z ustvarjalnimi delavnicami (predelava nogavic v nakit, izdelava lastne vreče za kolesarko čelado iz blaga, izdelava iz moos gumija izdelke itd.), igrami (2 v vrsto, hodulje, krogi, kocke, cesta znanja), info stojnico in sodelovanjem v pestrem programu; aktivnosti smo izvedli s pomočjo prostovoljcev na Trgu Leona Štuklja.

V ponedeljek, 30. aprila 2018, so se potekale prvomajske počitnice. Letos je bil samo en počitniški dan, a program je bil kljub temu poln raznolikih in ustvarjalnih dejavnosti: likovne delavnice na temo čebel ter gibalna delavnica Čmrļjev let, na izletu smo si ogledali čebelnjak.

Maj:

Začeli smo s pripravami na poletje in na EKO teden 2018.

V delavnicah smo skrbeli za naše živali (čincila in degu), na popoldanskih ustvarjalnih delavnicah pa so otroci lahko izdelali živali iz jajčne embalaže, beležko, obeske za ključe iz plutovinastih zamaškov, kazalke za knjige, posodice iz pločevink in vrvi ter slikali in risali. V okviru delavnic smo z porabo odpadnega materiala, ki smo ga

ponovno uporabili ozaveščali udeležence o pomenu ponovne uporabe materiala in zmanjšanja količine odpadkov za ohranjanje okolja.

Konec maja 2018 smo še zadnjič pred nastopom poletnih počitnic izpeljali Cunjami – Izmenjevalnico oblačil za mlade, tokrat na temo poletnih oblačil. Poleg izmenjave oblačil so si udeleženci dogodka lahko v spremljevalnem programu izdelali lastno stensko stojalo iz jeansa za glavnike in kozmetične pripomočke.

Junij:

V junij smo vstopili z dogodkom EKO TEDEN 2018, ki je potekal na Glavnem trgu, med 5. in 8. junijem. Z našimi programi za varstvo okolja in ohranjanje narave želimo ozaveščati, informirati, svetovati in posredovati znanja vsem generacijam. Teme, katerim smo se posebej posvetili: pomen čebel in drugih oprasovalcev, voda – viru življenja, globalna tekstilna industrija kot hud onesnaževalec okolja in zmanjšanje količine odpadkov s ponovno uporabo in reciklažo. Temu so bile prilagojene naše ustvarjalne delavnice za otroke in mlade, ki so si lahko izdelali nakit iz blaga ali papirja, čajne lučke, živali iz jajčnih kartonov, čebelice iz wc rolic ali na lesenih ploščah, rožice ali ribice z obrisom dlani, ladjice iz plutovinastih zamaškov, sveče iz voska, vrečko s potiskom, blazinice s pšenico, mini akvarij, igro Žaba ujemi muho, posodice za ključke, sliko iz semen in hobotnice iz volne. Na senzoričnem poligonu so preizkusili svoje čute, v igralnem kotičku so se igrali s kockami, labirintom, hoduljami itd. Poleg stojnic, ki so radovedneže informirale o okoljskih problemih in dejavnosti posamezne organizacije/društva, so si obiskovalci lahko ogledali gledališke predstave, se učili o ponovni uporabi tekstila, pripravljali dobrote iz medu, spoznavali človeško ribico in spoznavali gobe.

Na koncu meseca smo se pridružili dejavnostim v Art kampu, ki je potekal v okviru festivala LENT.

September:

Septembra so obiskovalci v okviru rednih delavnic risali, slikali in ustvarjali iz različnih materialov (DAS masa, barve za prste, ...).

13. in 14. septembra 2018 smo se z delavnicami na temo "zelenjava" pridružili prireditvi »Sveže in zdravo s kmetij«, ki je potekala na Trgu svobode. V času Evropskega tedna mobilnosti 2018 smo delavnice preselili na Trg svobode (17. – 21. september), kjer so lahko otroci izdelovali broške iz filca, prometne znake na palčkah, knjižna kazala na temo prometne mobilnosti ter javna prevozna sredstva in kolo iz odpadnih materialov.

Oktober:

Tudi oktobra smo izvajali redne ustvarjalne delavnice – osnovni materiali s katerimi so ustvarjali so bili volna, tekstil in karton .

23. septembra je potekal Cunjami – izmenjevalnica oblačil za mlade, v okviru katerega je potekala delavnica predelave majic v nakupovalne torbe. Pripravili smo program med jesenskimi počitnicami, kjer so otroci obiskali Vojašnico generala Maistra v Mariboru, ter se podali na izlet v Slovenske gorice, na Maistrov stolp. Ob tem so pa v prostorih DUM-a potekale delavnice Jesenske mavrice, Mavrični most med kulturami in Mavrice iz lesa. Teme so bile prilagojene jesenskim barvam in noči čarovnic.

November:

November smo pričeli z zaključkom jesenskih počitnic s prijatelji in sicer z ustvarjalnimi delavnicami Jesenske mavrice, kjer so otroci izdelovali veliko drevo in z različnimi materiali ustvarjali jesenske motive.

Nato smo nadaljevali z rednimi delavnicami, na katerih smo se že začeli pripravljati na "veseli december" in izdelali zimsko dekoracijo DUM-a.

Na Cunjamiju – izmenjevalnici oblačil za mlade je potekala delavnica izdelovanja novoletnih okraskov iz odsluženih oblačil iz jeansa.

December:

Delavnice v decembru so potekale v predprazničnem vzdušju, saj smo začeli z otvoritvijo razstave »Siva kučma, bela brada« - ob 70. Obletnici dedka Mraza. 8.12. smo pričakali dedka Mraza pod Pohorjem, in skozi mesec izvedli sprevide dedka Mraza in 28.12. slovo, ki se je pričelo v Vilinskem mestu z nastopom Čarovnika Grege in kasneje na Glavnem trgu slovo dedka Mraza.

Tudi izdelki, ki so jih obiskovalci v tem času naredili so bili prazničnemu času primerni – novoletni okraski, darila, igre, poseben poudarek smo dali tudi načinom zavijanja daril, ki ne ustvarja dodatnih smeti.

Od 24. do 28. 12. so se v okviru zimskih počitnic izvajale delavnice naravne kozmetike – masažne ploščice, čokoladno maslo za telo in izdelovanje dišečih sveč iz odpadnega olja. Delavnice v sklopu počitnic so bile na temo Naj pada, naj pada sneg. Ponovno so nastali skupinski likovni izdelki – hiše pozimi, ki smo jih nato razstavili v naši Galeriji male Velike umetnosti.

Vodja programa je Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti pri ZPM Maribor.

PROGRAMI DEVETE DEŽELE V SOSESKAH MARIBORA

Program smo vsebinsko in finančno združili s Programi za ustvarjalne v DUM. Kot planirano in dogovorjeno v minulih letih, predvsem zaradi omejenih kadrovskih možnosti s klasičnimi ustvarjalnimi vsebinami, več ne moremo tovrstnih dejavnosti opravljati na lokacijah izven DUM-a. Zato dejavnosti v sosekah izvajamo, ko nas povabijo drugi organizatorji, ki v nas prepoznavajo zanesljivega partnerja.

Sodelovali smo na prireditvi Pasavček na Trgu Leona Štuklja v organizaciji Sveta za vzgojo in preventivo v cestnem prometu Mestne občine Maribor. Pripravili in izvedli smo več delavnic na temo prometa in varnosti v prometu. Senzorične delavnice smo pripravili in izvedli tudi v okviru prireditve Zdravje v vsak dom na Trgu svobode, ki so jo organizirale Lekarne Maribor, na kateri smo prejeli donacijo za letovanje 10 otrok iz socialno ogroženih družin. Izpeljali smo delavnice na OŠ Maksa Durjave, ki so si jih prislužili kot nagrado za otroško skupinsko pustno masko na Pustovanju 2018, v jesenskih mesecih smo sodelovali na priredi Zdravo z zelenjavo ter v okviru prireditev v času Evropskega tedna mobilnosti.

Med vsemi kratkimi počitnicami smo prav tako izpeljali več dogodkov izven Doma ustvarjalnosti mladih.

Vsebine ustvarjalnih delavnic smo prilagodili posebnim priložnostim in tematiki prireditev, pri ustvarjalnem delu pa smo uporabljali različne materiale ter raznolike tehnike. Če je prostorsko in vsebinsko ustrezalo, smo v dejavnosti vključili tudi senzorične delavnice, teambuilding delavnice in igralni kotiček.

USTVARJALNE IN ZANIMIVE POČITNICE

Počitnice so razumljivo tisti čas, ko so naše dejavnosti najbolj obiskane. V dnevnem počitniškem programu v Mariboru Počitnice s prijatelji 2018 – Ustvarjam v mestu, smo zabeležili več kot 4.600 obiskov, dejavnosti je obiskovalo 647 različnih otrok. V počitniški program vključujemo tudi ustvarjalne delavnice v okviru Art kampa in Letečega avtobusa, skupno smo s tema dvema sklopoma zabeležili kar 9.750 obiskov.

Priprave na program Počitnice s prijatelji 2018 so stekle sredi maja. Dogovorili smo se z društvi, organizacijami in posamezniki za izlete. Z zunanjimi sodelavci oz. prostovoljci smo dorekli tematske delavnice, med tem ko smo s težavo načrtovali vsebine dnevnih ustvarjalnih delavnic (tri različne dnevno), saj smo imeli tudi v letu 2018 vključena le dva mentorja – javna delavca. Kljub temu smo s pomočjo prostovoljcev uspeli zagotoviti pokritost dveh dodatnih ustvarjalnih delavnic dnevno in lahko rečemo, da so tako veliko večino dela z otroki med počitnicami opravili prav prostovoljci.

Od aprila do maja so potekala usposabljanja in uvajanja za prostovoljce, seznanili smo jih s programom ter jih pripravili na opravljanje prostovoljskega dela med počitnicami. Natisnili smo zloženko Počitnice s prijatelji 2018, ki so jo prejeli vsi mariborski osnovnošolci zadnji dan pouka, poslali pa smo jo tudi osnovnim šolam v okolici Maribora in mariborskim srednjim šolam ter mladinskim centrom, knjižnicam, zloženka je bila tudi priloga časnika Večer (skupno 35.000 izvodov). Novinarje smo ob začetku počitnic seznanili s celotnim počitniškim programom, vključno z letovanji in poletnimi tabori za nadarjene, nato pa jih tedensko obveščali o poteku programov. Z njihovim odzivom smo bili, kot vsako leto, zelo zadovoljni.

Uredili smo še vsa potrebna soglasja za izvedbo dogodkov izven Doma ustvarjalnosti mladih (DUM) – gostovanja Letečega avtobusa, prireditve Dogodek v skate parku pri OŠ Leona Štuklja in zaključne prireditve Neresna olimpijada na Trgu svobode.

Do 31. junija so ustvarjalne delavnice potekale v mestnem parku v okviru Festivala Lent (naravoslovne in senzorične delavnice ter igre v naravi, več kot 4.833 obiskov – podrobnejše vsebinsko in statistično poročilo v poročilu Otroški in mladinski Lent), od 2. julija naprej pa v Domu ustvarjalnosti mladih. Dnevno so potekale najmanj 3 različne ustvarjalne delavnice, ki so jih pripravili mentorja – javna delavca in prostovoljci. Dodatno so potekale tudi eno- ali več-dnevne tematske delavnice, ki so jih pripravili zunanji sodelavci ali prostovoljci. Zvrstilo se jih je kar 26 – dva sklopa delavnic »Improvizacijsko gledališče« in delavnica »Gledališče v negledaliških prostorih«, dve kuharski delavnici, »Mala šola košarke« in »Ping pong«, dve delavnici legorobotike, dva sklopa delavnic šivanja, delavnici kvačkanja in vozlanja, »Poletna šola fotografije«, plesne in glasbene delavnice, delavnica »Filmska tovarnica«, bridž, joga, dve sprostitevni delavnici »Čarobni otroci« ter delavnici oblikovanja gline in lesa. V mednarodnem letu kulturne dediščine so bile posebnost delavnice namenjene gledališki in filmski umetnosti. Še posebej so otroci uživali na filmski delavnici, katere rezultat je kratek film z naslovom »Šolski vsakdan«. Vzpostavili smo tudi »družabni kotiček«, ki je bil namenjen branju knjig, družabnim igram, klepetanju in druženju ter »igralni kotiček«, v katerem so bili na voljo rekviziti za različne gibalne aktivnosti. Nekaj dodatnih delavnic so prostovoljci pripravili ad hoc med samim potekom programa.

Izpeljali smo 31 tematskih izletov, le tri smo bili prisiljeni odpovedati zaradi neugodnih vremenskih razmer. Ponedeljki so bili namenjeni živalim (sprehajali smo kučke v azilu za živali, opazovali ptice in urejali gnezdilnice, obiskali vivarij, se družili s pajki, kuščarji in kačami ter spoznali delo psov – policistov), toriki športu (bili smo na balinišču, se kotalkali, metali frizbi, streljali z lokom, kegljali na asfaltu ter spoznali borilno veščino judo), četrtki potepanjem po mestu (na teme: igrala, grafiti, verske zgradbe, male galerije, forme vive, vodometi in fontane, skrita dvorišča in rovi pod mestom) ter petki doživetjem v naravi (raziskovanje Mariborskega otoka in kopanje, igre v Doživljajskem igrišču, raziskovali smo Milekov gozd ter obiskali permakulturni in botanični vrt). Na celodnevne sredine izlete smo se tudi letos odpravili v bližnje kraje z

namenom, da bi bili stroški čim nižji, saj je to edina počitniška aktivnost, ki jo starši morajo doplačati. Bili smo v Rogatcu, Rogaški Slatini, na posestvu Sončni raj v Vodolah, v Povhovem mlinu na Koroškem, na kmetiji Korenika in na Črnem jezeru. Obisk na brezplačnih tematskih izletih je bil ponovno zelo velik, narašča pa tudi obisk na plačljivih sredinih izletih, kar pripisujemo nižji ceni zaradi izbire bližnjih lokacij, pa tudi izboljšanju ekonomske situacije. Povprečno se je izleta udeležilo 37 otrok, največ izleta v podzemne rove, kar 87.

Zadnje dneve počitnic smo pripravili več posebnih dogodkov. Dogodek v skate parku in tradicionalni prireditvi Maribor moje mesto in Neresna olimpijada z Lekovim živžavom. Dogodek v skate parku pri OŠ Leona Štuklja s tekmovanjem za najboljši skiro trik smo letos organizirali enajstič zapored. Posebnost dogodka, na katerem mladi tekmujejo v vožnji s skiroji in rišejo grafite, je že od vsega začetka ta, da prireditve v veliki meri organizirajo mladi sami, ZPM Maribor pa jih nudi organizacijsko, finančno in tehnično podporo. Dogodek v skate parku je sicer povezan s programom Mobilnega mladinskega centra Leteči avtobus, ki je med poletnimi počitnicami gostoval še na eni lokaciji – na Urbanem igrišču na Teznem (podrobnejše vsebinsko in statistično poročilo v poročilu Leteči avtobus – 269 obiskov). Na tekmovanju Maribor moje mesto, predzadnji dan počitnic, so otroci iskali zaklad in odkrivali skrite koticke Maribora. Zaklad je iskalo 11 skupin po 6 otrok. Na zaključku počitnic, na Neresni olimpijadi na Trgu svobode, je letos v desetih šaljivih »olimpijskih« igrah pomerilo 16 skupin, skupno 81 otrok. Na Neresni olimpijadi smo si ogledali tudi animacijsko predstavo Čarovnika Grega. Tekmovalci na obeh prireditvah so prejeli praktične nagrade za šolo, na Neresni olimpijadi pa tudi majice in posebne diplome. Sredi otroškega vrveža smo tudi letos pripravili medijsko konferenco, kjer smo novinarje seznanili z uspehi nacionalne akcije Pomežik soncu ter poteku počitniškega programa ZPM Maribor ter predstavili jesenske aktivnosti.

Program so izvajali javna delavca – mentorja na delavnicah, javni delavec v info-pisarni, 36 prostovoljcev in zunanji sodelavci. Prostovoljci so ob pomanjkanju javnih še posebej dragoceni, saj so opravili kar 3.040 ur prostovoljskega dela. K temu je treba prišteti še posameznike, ki so v okviru različnih društev in organizacij poskrbeli za zanimive vsebine na tematskih delavnicah in izletih.

Ocenjujemo, da je počitniški program Počitnice s prijatelji 2018 odlično uspel. Velika zahvala pri tem gre sponzorjem, donatorjem, organizacijam, društvom, posameznikom in prostovoljcem. Zadovoljni smo tudi z odzivom medijev, saj so tedensko objavljali informacije o programu, nekajkrat pa so novinarji tudi obiskali počitniške dejavnosti. Izpostavljamo še, da smo počitniški program v Domu ustvarjalnosti mladih izpeljali s skrajnimi naporji, saj se je v zadnjih letih obisk vztrajno povečeval, pri tem pa so finančna sredstva ostajala enaka, število javnih delavcev pa se je manjšalo.

TEDENSKE POČITNICE

Tudi v času tedenskih počitnic (zimске, prvomajske, jesenske in novoletne počitnice) smo pripravili pestro dogajanje z likovnimi, modelarskimi, jezikovnimi, glasbenimi, plesnimi delavnicami in drugimi tematskimi delavnicami v DUM-u, izleti v naravo, športnimi aktivnostmi, s sredinimi izleti ... Kot vedno med počitnicami, so bile dejavnosti dobro obiskane in medijsko dobro podprte. Statistično o tedenskih počitnicah poročamo znotraj dejavnosti v DUM-a.

Programe vseh počitniških aktivnosti – daljših poletnih in krajših tedenskih – si je zamislila Tadeja Dobaj, ob pomoči Maše Dobrina in Kornelije Kaurin in ob sodelovanju številnih zunanjih sodelavcev – posameznikov, društev, institucij, podjetij ...

6. PROGRAMI ZA MLADOSTNIKE

LETEČI AVTOBUS

V programu za mladostnike *Leteči avtobus* gre za metodo približevanja mladostnikom na principih ulične animacije. Z mobilno enoto – mobilnim mladinskim centrom (avtobus) prihajamo na lokacije, kjer se mladostniki zbirajo in z njimi vzpostavljamo kontakte. Sledijo usmerjene metode, s katerimi skušamo mlade pritegniti k sodelovanju.

Konec leta 2015 so se naša prizadevanja za pridobitev novega (starega) Letečega avtobusa, ki je namenjen uličnemu delu z mladimi obrodila sadove in na prireditvi Mariborske knjižnice ob predstavitvi novega Bibliobusa, smo svečano prevzeli ključke starega Bibliobusa. V prvi polovici leta 2016 smo avtobus zavarovali in registrirali, opravili nekatera popravila in se lotili njegove nove notranje in zunanje podobe. Od takrat naprej je avtobu spet mobilnen, vendar uporaben le v toplejši polovici leta. Tako je bilo tudi v letu 2018, ko pa smo

vendarle nekaj sredstev MOM prelili v nujna vzdrževalna dela na avtobusu. Le-ta je namreč zaznaval vse več puščanja dežja in drugih raznih vremenskih neprilik. V začetku leta smo vozilo zavarovali in registrirali ter opravili nekatera nujna popravila, proti koncu leta pa smo poskrbeli še za obnovo strehe, ki je puščala.

V maju smo izvedli program »Spomladanski potepi Letečega avtobusa«, sklopi aktivnosti so bili izvedeni na štirih lokacijah - v skate parku pri OŠ Leona Štuklja, pri Prometni šoli na Studencih, v Tkalskem prehodu (Tkalka) in na Urbanem igrišču na Teznu. Mladim smo ponudili delavnice, s katerimi smo ozaveščali mlade o tekstilni industriji (sestavljanje svetovnega zemljevida in ugotavljanje izvora oblačil), o duševnem zdravju (družabna igra »Kaj pa tebe muči?«), izvajali smo glasbene delavnice, kreativno vezanje vezalk, vodene pogovore o uporabi socialnih omrežij in tehnologije ter team building igre (Energetski stop). Mladim so bili na voljo tudi različni športni rekviziti (žoge, hodulje, frisbi, badbinton).

Prav tako smo sodelovali na dogodku Hackaton: "Narei dao vre!" v organizaciji Zavoda Prizma in Urada za kulturo in mladino MOM, kjer so mladi iskali inovativne rešitve na opredeljene probleme, eden izmed njih je bil tudi »Kvalitetno preživljanje prostega časa«. Avtobus je bil predstavljen kot primer, kako lahko program zastavimo inovativno in v skladu z željami mladih. Med predstavljenimi idejami smo organizatorjem pomagali izbrati ekipo, ki je potem odšla v Beograd na mednarodno predstavitev svežih idej.

V sklopu programa Počitnice s prijatelji 2018 je Leteči avtobus gostoval na dveh lokacijah – na Urbanem igrišču »plavo igrišče« na Teznu in v skate parku v Novi vasi, kjer smo izpeljali tudi tradicionalni Dogodek v skate parku. Program delavnic je potekal v popoldanskem času. Mladi so igrali družabne igre (Boomwhackers, krogci, košarkaške in odbojkaške žoge, hodulje, gumitvist), izvajali smo glasbene delavnice, risali zložljive slike, miselne uganke, pletli smo zaplestnice prijateljstva, izdelovali pripomočke za ogledovanje hologramov, inštrumente iz odpadnih materialov, prepogibali geometrijske oblike, hkrati je potekala še slack – line delavnica in trening metanja frisbija. Vse delavnice smo izvedli s pomočjo prostovoljskega dela štirih prostovoljcev in zunanjih sodelavcev. Na dogodku v skate parku pa smo izvedli tudi tekmovanje za najboljši trik na skiroju. Med počitnicami nas je k sodelovanju povabila tudi študentska organizacija ŠOUM, ki nas je prosila za izvedbo delavnic za študente, ki so se udeležili mednarodne konference **SciM**, na temo »Vzdržnostnega in ekološkega življenjskega stila«.

V jesenskih mesecih so bile dejavnosti namenjene odmevnemu projektu »100 ljudi 100 čudi«, ki je potekal dvanajsto leto zapored. Projekt vključuje različne aktivnosti in natečaj za najboljši slogan proti nestrpnosti, vsako leto poteka na drugo temo, namenjen pa je predvsem srednješolcem. Tema je letos nosila naslov »Odvisnost«, saj smo mladim želeli približati, kako se z življenjem spopadajo odvisniki in kako so v družbi zaznamovani. Dejavnosti so vključevale predavanje Mitje Duha, ozdravljenega odvisnika, danes pa pisatelja, športnika in humanitarnega delavca (športno humanitarno društvo Človek), ki je spregovoril o svoji življenjski izkušnji z drogo. V drugi sklop dejavnosti je spadala predstava v gledališki tehniki Forum teatra. Po literarni predlogi Mitje Duha »Tek za življenjem«, je pod mentorstvom Jelene Grobler nastopalo 10 srednješolcev (prostovoljcev) iz različnih srednjih šol. Oba sklopa delavnic smo izpeljali na petih lokacijah: na Glavnem trgu (v času Tedna otroka), v Tehniškem šolskem centru Maribor, v Parku mladih, pri Prometni šoli ter na Račjem dvoru (pri Biotehniški šoli in Zavodu Antona Martina Slomška). Ves čas trajanja aktivnega dela projekta smo zbirali slogane proti nestrpnosti, ki so jih mladih lahko oddali na lokacijah, kjer smo gostovali, v posebno škatlo v Domu ustvarjalnosti mladih ali jih poslali preko spletnega obrazca. Na zaključni prireditvi, na mednarodni dan strpnosti, 16. novembra, smo v prostorih Doma ustvarjalnosti mladih Maribor organizirali okroglo mizo na temo »odvisnost«, na kateri so sodelovali predstavniki drugih nevladnih organizacij in Nacionalnega inštituta za javno zdravje (projekt SOPA). Podelili smo nagrade avtorjem najboljših sloganov (prispevali so jih donatorji), izbrali pa so jih Jelena Grobler, Mitja Duh in tri predstavnice Zveze prijateljev mladine Maribor. Na delavnicah je sodelovalo kar 693 mladih, prejeli smo 568 sloganov, najbolj množično se je odzvala Srednja ekonomska šola Maribor, smo pa opazili porast zanimanja tudi drugih srednjih šol.

LETOVANJE ZA MLADOSTNIKE

Letošnja glavna tema je bila prevencija pred zasvojenostjo in nevarnostmi interneta.

Program je potekal v obliki predavanj in delavnic, ki so bile različno vsebinsko zasnovane in je med drugim vključeval:

- Predavanja in delavnice o prekomerni rabi interneta, ki jih je izvajalo Društvo IndiJanez pod vodstvom Tjaše Antolič mag.psih..
- Socialne interaktivne delavnice v smeri samopodobe, stereotipov v družbi, stigmatizacije v povezavi s vplivi medijev, ki jih je izvajala Lidija Divjak Mirnik, prof..

Za dobro izvedbo programa se zahvaljujemo vodji izmene, Jožetu Velecu, in njegovemu pomočniku, Mihi Omanu, organizacija pa je potekala v sodelovanju s sekretarjem ZPM MB in vodstvom referata za letovanje.

INFO DUM

Informacijska točka za mlade INFO DUM se nahaja v pritličju Doma ustvarjalnosti mladih Maribor. Deluje že vrsto let, v letu 2018 tudi s podporo programa javnih del, v katerega smo vključili eno mlado brezposelno osebo. Delno o tem programu pišemo še v nadaljevanju, v poglavju ZPM Maribor – Mladinski center. Ker je program zelo pomemben za delovanje praktično vseh programov ZPM Maribor in tudi za delovanje info mreže za mlade v Mariboru, je INFO točka delovala čez vse leto. Pomagali so tudi prostovoljci.

DELOVANJE INFO TOČKE DUM

Uspeli smo, da je bila info točka odprta čez vse leto, med 8. in 16. uro. Obiskalo nas je v povprečju 10 uporabnikov na dan, telefonskih informacij je bilo podanih okoli 150 na mesec, redno smo pošiljali informacije preko elektronske pošte, jih objavljali na socialnem omrežju Facebook in Twitter, skoraj dnevno ažurirali spletno stran. Delo vključenih v JD in prostovoljcev je zajemalo: Iskanje, oblikovanje in podajanje informacij, podajanje informacij na info stojnicah, komunikacija z mimoidočimi in udeleženci prireditev in dejavnosti na Letečem avtobusu, urejanje info kotičkov, oblikovanje in priprava publikacij in za tisk (zloženke, glasilo, plakati, letaki, časopis), oblikovanje e- prijatelja, iskanje, oblikovanje in podajanje informacij, pisanje vsebine glasila Prijatelj, komunikacija z drugimi organizacijami, pridobivanje info-materiale, komunikacija z uporabniki programa, urejanje bralnega kotička – kontakti z izdajatelji publikacij, časopisov, revij, kontakti s šolami, evalvacija lastnega dela.

Zaradi nove uredbe GDPR smo v maju morali vspostaviti novo listo za obveščanje o dogajanju naše zveze preko elektronske pošte. Na e.-obvestila je trenutno naročenih 1300 posameznikov. Obvestila jim pošiljamo vsaj enkrat na mesec, praviloma pa večkrat. Posebna vabila seveda veljajo ob posebnih dogodkih.

DELOVANJE INFO TOČKE NA TERENU

Info stojnice so bile postavljene na vseh prireditvah ZPM in drugih organizatorjev na različnih prireditvenih prostorih v mestu.

- dan Zemlje – Trg Leona Štuklja, 1 dan
- eko teden – Trg Leona Štuklja, 5 dni
- Teden otroka – Glavni trg, 5 dni
- vesela pohorska sobota, Dom Miloša Zidanška, 1 dan

V sodelovanju z drugimi prireditelji:

- Pasavček (organizator Svet za preventivo in vzgojo v cestnem prometu) - Trg svobode, 1 dan
- Festival prostovoljstva (organizator MISC INFOPEKA) – Grajski trg, 1 dan
- Evropski teden mobilnosti (organizator MOM) Trg Leona Štuklja in Glavni trg, 5 dni

Ob podpori sodelavcev iz javnih del je za potek programa skrbela Kornelija Kaurin, koordinatorica programa.

DUM - MLADINSKI CENTER

V poročilu dela Mladinskega centra DUM opisujemo dejavnosti, ki so vezane na delo z mladimi od 15 do 29 leta: Obsežnejša poročila nekaterih opisanih dejavnosti so zapisana v drugih poglavjih. Posebno pozornost pa posvečamo programu CUNJAMI – izmenjevalnica oblačil za mlade, ki smo ga načrtovali in zastavili osnovev letu 2017, v letu 2018 pa uspešno razvijali.

Prostori DUM-a so bili uporabnikom na voljo vsak dan, od ponedeljka do petka (razen praznikov), od 8.00 do 21.00. Skupaj 249 dni, 3237 ur ter nekaj sobot in nedelj – skupaj 3332 ur.

Izmed vseh uporabnikov naših prostorov smo upoštevali delo društev, drugih organizacij in neformalnih skupin, ki ustrezajo pogoju, da so uporabniki v večini stari med 15 in 29 let in so prostore uporabljali brezplačno, pomagali pa smo tudi s svetovanjem in tehnično podporo pri izvedbi njihovih dejavnosti (Slovenska filantropija, Društvo mladih kreativcev Slovenije, KUD CODA, Mladinska gledališka skupina AVIS, Dancehall - Jamajški ples - Sandra Štefanec, Društvo študentov psihologije, CSD, Društvo ODNOS, Čarobni starši, AFS Študent, Pekarna Magdalenske mreže Maribor, Zavod IRSA, Zagovornik - glas otroka, program Varuha človekovih pravic).

Brezplačno so prostore uporabljali 557 ur.

Informiranje in svetovanje za mlade –INFO-DUM.

- Informacijska pisarna je bila odprta vsak dan, od ponedeljka do petka (razen praznikov), od 8. do 16. ure. Skupaj 249 dni, 1992 ur.
- Zbirali in urejali smo info materiale, namenjene mladim.
- Informiranje in svetovanje je potekalo individualno v INFO-točki, preko telefona in spletnih kanalov.
- Info točko smo postavili na večih prireditvah – 18 dni.
- Omogočili smo brezplačno uporabo računalnikov in spleta.

- Drugim organizacijam smo na naših prireditvah omogočili uporabo stojnice za promocijo svoje organizacije in programov za mlade - 10 dni.
- Na naši spletni strani in družabnem omrežju Facebook smo objavljali informacije, namenjene mladim, drugih organizacij.
- Izšlo je glasilo Prijatelj, v katerem so objavljeni članki o izvajanju naših programov prostovoljskih aktivnostih in članki strokovnih sodelavcev.

TOM – telefon za otroke in mladostnike

- Izobraževanja za nove prostovoljce na TOM telefonu») so potekala 5 dni, skupaj skupaj s praktičnim usposabljanjem 50 ur. Uspešno so ga zaključile 4 prostovoljke, stare do 29 let.
- Prostovoljci TOM telefona so se udeležili tudi izobraževanj "Uvod v prostovoljstvo", o spletnem nasilju in informacijski varnosti: "E-zlorabe otrok iz teorije v prakso" in "Mladi in spolnost v digitalni dobi".
- Prostovoljke so bile prisotne na 5-ih supervizijah in opravile 185 ur prostovoljskega dela.
- Brezplačna telefonska linija za otroke in mladostnike je delovala vsak dan, od 12. do 20. ure, tudi ob sobotah, nedeljah in praznikih. Skupaj 365 dni, 2920 ur.
- Število klicateljev z zabeleženo starostjo 15 let in več (ker so klici anonimni, to vedno ni mogoče določiti) je bilo 520, to je 24,3% vseh klicateljev. Ocenjujemo, da je bil odstotek še višji, saj menimo, da je med tistimi, ki jim starosti ne moremo določiti, več starejših klicateljev, kar lahko razberemo iz teme in načinom izvedbe pogovora.

Prostovoljstvo

- Za prostovoljce, ki sodelujejo v programih DUM-a smo od marca do junija organizirali sklop izobraževanj – pridobivali so znanja za delo z otroki in mladimi.
- Izvedenih je bilo 7 predavanj oz. delavnic, evalvacijsko srečanje in praktično usposabljanje (vsak je sodeloval na treh dogodkih-delavnicah).
- Izvajanje prostovoljskih aktivnosti v Domu ustvarjalnosti mladih Dejavnosti prostovoljcev so potekale skozi vse leto. Ti so pridobivali dragocene izkušnje pri delu z mladimi, pri organizaciji in izvedbi različnih dejavnosti za kvalitetno preživljanje prostega časa, zdrav in okolju prijazen načina življenja, medgeneracijsko sodelovanje... – od delavnic do prireditev.
- Spoznali so se z različnimi organizacijami – društvi, nevladnimi organizacijami, zavodi in delovnimi okolji.
- Pri izvedbi dejavnosti je sodelovalo 39 prostovoljcev mlajših od 29 let
- Opravili so 2.569 ur prostovoljskega dela.
- Osnovna usposabljanja in izobraževanja za prostovoljce na letovanjih so potekala v maju: »Interaktivne in socialne igre«, »Sporazumevanje otrok v novo formirani skupini«, »Letovanja ZPM Maribor – kodeks in pravila«, »Logistika na letovanjih«, »Skrb za zdravje otrok na letovanjih« (skupaj 54 ur). Na usposabljanjih je bilo 43 udeležencev starih do 29 let.
- Dodatnega izobraževanja »Vodenje skupin in skupinska dinamika« (3 ure) se je udeležilo 50 prostovoljcev.
- Izvedenih je bilo 18 pripravljanih sestankov pred začetkom izvajanja prostovoljskih dejavnosti na letovanjih na DMZ Pohorje, VIRC Poreč in v Marburgu (junij – avgust 2018).
- Opravljenih je bilo 9 analitičnih sestankov za prostovoljce na letovanjih (julij – september 2018).
- Izvajanje prostovoljskih aktivnosti na letovanjih Letovanja so potekala od 24.6. – 23.8.2018
- Sodelovalo je 115 prostovoljk in prostovoljcev mlajših od 30 let.
- Izvajali so dejavnosti na Pohorju in v Poreču v naših počitniških domovih in delovali so v 9-ih izmenah. Vsak je opravil 15 ur prostovoljskega dela na dan, 10 dni zapored, kar pomeni, da so skupno opravili 17.250 ur.

Letovanje mladostnikov

- Letovali so v 9-ih izmenah na Pohorju in v Poreču in na mednarodnem letovanju v Marburgu, od 24.6. do 23.8.2018.
- Letovalo je 234 mladih starih 15 let in več.
- V 4. in 5. izmeni v VIRC Poreč so se udeležili tudi mladinskih delavnic – program prevencije.
- Sodelovali smo z Društvom Indijanez z delavnicami za preprečevanje zasvojenosti z virtualnim svetom.

Omogočimo sanje – tematski tabori za nadarjene

Izpeljali smo 6 taborov za nadarjene (maj – oktober 2018: logika, gledališko ustvarjanje, kreativna angleščina, nemščina in novinarski tabor). Taborje je obiskalo 137 udeležencev, od tega 19 starih 15 let in več. Opravljenih je bilo 219 ur ustvarjalnega in izobraževalnega dela, skupaj z družabnimi aktivnostmi (druženja, zabave, tematski večeri). Vsebinsko in pedagoško delo na taborih so pripravili in izvedli strokovni delavci in spremljevalci, med njimi je bilo 6 mlajših od 29 let.

Raziskovalna dejavnost mladih v okviru projekta Mladi za napredek Maribora

Raziskovalne naloge je oddalo in zagovarjalo 248 mladih (februar – marec 2018), od tega 183 mladih v starosti med 15 in 19 let. 75 srednješolcev je naloge zagovarjalo tudi na državnem srečanju, 63 jih je sodelovalo na Noči raziskovalcev, od tega 35 starejših od 15 let.

Zaključno prireditev so pripravili in izvedli dijaki in dijakinje Škofijske gimnazije in Srednje šole za oblikovanje. Priprave so vključevale pisanje scenarija, vaje in generalko. Pri organizaciji prireditve je sodelovalo 14 mladih, starih nad 15 let.

Programi mobilnega mladinskega centra na Letečem avtobusu

Med poletnimi počitnicami, v okviru programa »Počitnice s prijatelji«, smo dejavnosti na Letečem avtobusu izvajali na Tezmem na »Plavem igrišču« in v Skate parku pri OŠ Leona Štuklja. Na obeh lokacijah je na voljo

infrastruktura, ki nam omogoča izvajanje športnih aktivnosti - mladim so bili zato na voljo številni športni rekviziti (žoge, slack-line, hodulje, gumitvist, frisbee ...), poleg tega so igrali družabne igre ter se vključili v raznolike ustvarjalne delavnice (glasbena delavnica, risanje zložitljivih slik, miselne uganke, zapesnice prijateljstva, izdelovanje hologramov, izdelovanje inštrumentov iz odpadnih materialov). V Skate parku smo dogajanje nadgradili še s tekmovanjem v vožnji s skiroji, na tradicionalnem »Dogodku v skate parku« – dotrajane in nevarne skate naprave zadnja leta več ne dopuščajo izvedbo tekmovanja v najboljšem skate triku, vse več starejših mladostnikov pa se raje zadržuje na drugih skate igriščih (Ruše), kjer imajo veliko boljše pogoje za skejtanje. Na obeh lokacijah smo zabeležili 269 mladih obiskovalcev, sodelovali so štirje mladi prostovoljci in trije zunanji izvajalci, ki so z mladimi opravili 72 ur dela.

V oktobru in novembru je potekal projekt »100 ljudi, 100 čudi«, v okviru katerega smo izvajali dejavnosti na temo »Odvisnost« ter iskali najboljši slogan proti nestrpnosti na to temo. Na petih lokacijah (Glavni trg, Tehniški šolski center, Park mladih, Prometna šola in Račji dvor) smo gostili ozdravljenega odvisnika Mitjo Duha, po katerega literarni predlogi »Tek za življenjem« so mladi s pomočjo posebne gledališke tehnike Forum teater uprizarjali njegovo življenjsko zgodbo. Pogovora z Mitjo Duhom in Forum teatra se je udeležilo 693 mladih, prejeli pa smo 568 sloganov. Projekt je zajemal 22 ur dela z mladimi, vključno z zaključno prireditvijo, na kateri smo s pomočjo donatorjev podelili nagrade avtorjem najboljših sloganov.

Otroški parlament

- Usposabljanje moderatorjev skupin na Otroškem parlamentu "tehnike in veščine dela v skupini" ter pripravljalnega sestanka se je udeležilo 11 prostovoljcev, dijakov in študentov.
- Izpeljali so moderiranje v skupinah na regijskem Otroškem parlamentu (marec 2018)
- Na regijskem otroškem parlamentu – OP (marec 2018) na temo »Šola in šolski sistem« so sodelovali 103 delegati iz osnovnih šol, od tega 55% mladih, starih 15 let.
- Po regijskem OP je bil izveden pripravljalni sestanek predstavnikov regij v Ljubljani (udeležila sta se ga dva predstavnika iz mariborske regije) in pripravljalni sestanek delegatov iz mariborske regije v Mariboru. Nacionalnega OP v Ljubljani se je udeležilo 12 delegatov iz mariborske regije, mlada novinarka.

Kako postati prostovoljec (glavni organizator je bil MC PIP)

Potekala je moderirana razprava mladih s predstavniki organizacij in prostovoljci.

Osrednja tema razprave je bilo prostovoljstvo: kako postati prostovoljec, s kakšnimi izzivi se srečujejo organizacije, ki v svoje dejavnosti vključujejo prostovoljce, beleženje in prepoznavanje prostovoljskega dela. Kaj lahko storimo za spodbujanje prostovoljstva v regiji in tudi širše?

V novembru sta potekala dva pripravljalna sestanka in sestanek s prostovoljko, ki je na razpravi z mladimi predstavila svoje izkušnje s prostovoljskim delom, v decembru pa izvedba razprave s srednješolci in evalvacijski sestanek

Dan Zemlje, EKO TEDEN in TEDEN OTROKA – program za mlade Prireditve so potekale 20.4.- dan Zemlje, 4.-8.6. – Eko teden in 1.-5.10. 2018 – Teden otroka.

- Sodelovalo je 5 mladinskih centrov in 5 drugih nevladnih organizacij, ki so pripravili in izvedli različne vsebine s področja neformalnega pridobivanja znanja, varovanja okolja, mladi v EU, dejavnega preživljanja prostega časa, zdravega načina življenja, medkulturnega sodelovanja, sprejemanja in spoštovanja različnosti.
- Izpeljali smo kompleksno prireditev Eko teden ob mednarodnem dnevu varstva okolja, ki je potekala od 5. do 8. 6. na Glavne trgu (4 dni) (900 udeležencev od tega cca 30% mladih).
- Teden otroka je potekal od 1. do 5. oktobra. Sodelovalo je 5 mladinskih centrov, s svojo dejavnostjo je bil prisoten Leteči avtobus, delavnice so potekale predvsem na temo reciklaže in redesigna. (glej zloženko)

Festival prostovoljstva – osrednji dogodek »Prostovoljsko mesto« (Glavni organizator je MISC Infopeka Dejavnosti so potekale od marca do junija 2019

Z MISC Infopeka (koordinatorska mreža prostovoljskih organizacij v Mariboru) smo aktivno sodelovali pri pripravi in izvedbi osrednjega dogodka Festivala prostovoljstva v Mariboru »Prostovoljsko mesto« (v okviru Nacionalnega tedna prostovoljstva). Sodelovali smo na dveh pripravljalnih sestankih, na pristojnih službah smo prijavi prireditev, dve prostovoljki sta sodelovali na stojnici ZPM Maribor s team-building igro, pomagali smo pri koordinaciji in tehnični izvedbi prireditve ter povezovali prireditev.

Izmenjevalnica oblačil – Cunjami: MISLI EKO – IZMENJAJ SI OBLEKO

- Izpeljali smo 8 izmenjevalnic oblačil za mlade CUNJAMI.
- Dodana vrednost vsake izmenjevalnice je bil spremljevalni program: predavanja, delavnice, pogovori, ogledi filmov... (pranje oblačil z naravnimi sredstvi, naravna kozmetika, zero waste gospodinjstvo, okolju prijazno zavijanje daril, nakit in modni dodatki iz rabljenega tekstila in odpadnega materiala...)
- Na dogodkih smo promovirali zdravo hrano – predvsem "sladice malo drugače" – lokalno pridelano.
- Na stopnišču MC DUM je vabila k ogledu razstava fotografij FAIR FOTO, rezultat sodelovanja med društvom fotografov ter nevladnimi organizacijami, s katero želijo opozoriti na neetično delovanje modne industrije, ki izkorišča ljudi in okolje po vsem svetu z namenom povečanja lastnih zaslužkov, in pokazati, da obstaja tudi druga možnost oblačenja.

Društvo fotografov Fotorama je v sodelovanju z Zadrugo BUNA in EKO PLEME-nom pripravilo delovnico za mlade fotografe, na kateri so udeleženci pod budnim očesom mentorjev fotografirali modele oblečene v oblačila, narejena po načelih pravične trgovine ali iz druge roke. Nastale foto izdelke so nam prijazno posodili.

- V letu 2018 je oblačilo izmenjalo 77 obiskovalcev – mnogi so postali redni obiskovalci CUNJAMI-ja
- Sodelovalo je od 9 do 15 prostovoljcev
- Sodelovali smo z okoljskimi organizacijami (Ekologi brez meja, Aktiviraj se...) in mladimi strokovnjaki (modni oblikovalci, dijaki srednje šole za oblikovanje prostovoljci,...
- V okviru Eko tedna smo izpeljali modno revijo etičnih in rabljenih oblačil ter pogovor s Katjo Sreš iz društva Ekologi brez meja o problemih, ki jih okolju povzroča moderna globalizirana tekstilna industrija.
- Organizirali smo okroglo mizo: "Kdo danes naredi Vidku srajčico?" – etična moda na Slovenskem. Sodelovali so Lucie Gorlichova, mlada modna kreatorka in izdelovalka etičnih oblačil LUCi, Živa Lopatič iz Zavoda za pravično trgovino 3 MUHE, doc. dr. Sonja Šterman iz fakultete za strojništvo, Polona červek iz Društva AKTIVIRAJ-SE in Katja Sreš, Ekologi brez meja. Okroglo mizo smo neposredno predvajali preko omrežja FB.
- Čez leto smo izpeljali več kot 20 delavnic v povezavi s ponovno uporabo tekstila ali redesigna. – kako si polepšamo ali popravimo oblačila, ki bi jih želeli še nositi, kako iz odsluženih oblačil naredimo nova, kako iz odpadnega tekstila naredimo uporabne predmete in podobno.
- V okviru projekta - Sustainable living workshops, ki ga je organiziral SOUM smo izpeljali tudi Praktične delavnice recikliranja tekstila Izdelava manjših predmetov za vsakdanjo uporabo (vrečka za nakupovanje, olepšava majice in nahrbtnik, nakit iz tekstila). Vsak dokončan izdelek je udeleženec podari soudeležencu za spomin.
- Nadpovprečno dobre podpore projektu s strani medijev smo se veselili čez vse leto. Pohvalimo se lahko s serijo povabil RTV SLO v oddajo dobro jutro – Dober dan, kjer smo večkrat dobili priložnost, da širši javnosti predstavimo praktične primere ponovne uporabe oz. predelavi oblačil.

Pustovanje in Veseli december

Na pripravah in pri izvedbi pustovanja za otroke sta v skupini prostovoljcev sodelovali tudi dve mladi prostovoljki. Ključno sta prispevali pri pripravi scenarija ter sodelovali pri izvedbi – animacija otrok na pustnem rajanju, spremstvo posameznih in skupinskih otroških mask pred pustno žirijo ter skrb za varnost. Mladinska gledališka skupina Avis (4 mlade prostovoljke) se je v novembru in začetku decembra pripravljala na izvedbo sklopa šestih predstav za otroke v okviru programa Veseli december, ki jih je izvedla v med 11. in 19. 12. 2018. Vodja gledališke skupine je napisala tekst in scenarij ter režirala predstavo, tri igralke pa so izmenjaje nastopile na različnih prizoriščih sprevedov dedka Mraza na prostem.

Ob podpori sodelavk je za potek programa skrbela Kornelija Kaurin, koordinatorica programa.

7. PROSTOVOLJSTVO

V prostovoljsko delo je pri ZPM Maribor vsako leto vključenih veliko prostovoljcev. Največ na letovanjih (blizu 240), na TOM telefonu jih je bilo v 2018 25, približno toliko (26 v poletju 2018) v DUM-u, do 10 prostovoljcev sodeluje kot moderatorji skupin na Otroškem parlamentu, okoli 50 je naših najmlajših prostovoljcev, ki so spremljevalci dedka Mraza. V vseh šolah in večini vrtcev za bralno značko aktivno deluje vsaj ena koordinatorica, na našem seznamu prostovoljcev jih je skupno okoli 80. Če naštetim prištejemo še mentorje v občasnih ali stalnih občolskih programih (Mladi za napredek Maribora, ali Otroški parlament), ki so svoje delo prav tako opravljajo prostovoljno, pa se število prostovoljcev na letni ravni povzpne na približno 550.

ZPM Maribor je članica mreže prostovoljskih organizacij »prostovoljstvo.org«, ki jo koordinira Slovenska filantropija, od leta 2007. Od ustanovitve mreže prostovoljskih organizacij »prostovoljstvo v Mariboru« leta 2010, ki jo koordinira MISC Infopeka, smo aktivna članica tudi te lokalne mreže. Od leta 2015 imamo še status »Mladim prijazne prostovoljske organizacije« pri Slovenski filantropiji, kar pomeni, da vključujemo tudi prostovoljce, ki še niso polnoletni.

S prostovoljstvom, ki je močno vpeto v večino programov ZPM Maribor, se v strokovni službi ZPM Maribor ukvarjamo sekretar, vodja računovodstva, vodja referata za letovanja in tri koordinatorice dejavnosti. Vsak od naštetih je zadolžen za celotno področje ali neposredno za posamezno področje prostovoljskih aktivnosti. Delno smo o tem že poročali v začetku tega poročila, splošni del, kjer je tudi podana ocena, da smo skupno opravili okrog 68.500 ur prostovoljskega dela.

USPOSABLJANJA PROSTOVOLJCEV

V februarju smo objavili razpis za prostovoljce – spremljevalce na letovanjih in za prostovoljce v DUM Maribor, ki se vključujejo na več področjih dela (ustvarjalne delavnice, prireditve, informiranje in svetovanje, okoljevarstvene vsebine, razstave ...). Usposabljanja za ti dve skupini prostovoljcev so potekala od aprila do junija. V začetku leta so potekala izobraževanja za prostovoljce na TOM-u, usposabljanja za prostovoljce –

moderatorje skupin na Otroškem parlamentu, pa smo izpeljali v marcu, tik pred izvedbo regijskega Otroškega parlamenta.

V letu 2018 smo izpeljali naslednja tematska usposabljanja za posamezne skupine prostovoljcev glede na specifičnost njihovega prostovoljskega dela:

- usposabljanja za prostovoljce v počitniških in drugih programih za spodbujanje ustvarjalnosti v DUM-u v obliki predavanj in delavnic,
- usposabljanje za prostovoljce – spremljevalce na letovanjih, ki so že sodelovali v naših programih,
- usposabljanje za prostovoljce – kandidate za spremljevalce na letovanjih, ki še niso sodelovali v naših programih,
- usposabljanje za prostovoljce – svetovalce na TOM-u,
- usposabljanje moderatorjev skupin na Otroškem parlamentu, na katerih so si prostovoljci pridobili dodatna znanja in veščine s področja moderiranja skupinskih procesov,
- usposabljanja mentorjev Otroškega parlamenta, ki so bila organizirana na dveh nivojih. Enega je izvedla nacionalna mreža ZPMS, drugi nivo pa smo organizirali na lokalnem nivoju v Tednu otroka,
- usposabljanje za mentorje Bralne značke.

PROSTOVOLJSKE DEJAVNOSTI

Prostovoljci so v bili ključni v večino naših dejavnosti za otroke in mladostnike, o čemer predhodno poročamo v posameznih delih tega poročila, zbirno še na tem mestu. Prostovoljske aktivnosti so potekale skozi vse leto:

- Prostovoljci v programih za spodbujanje ustvarjalnosti v DUM-u so sodelovali pri pripravah in izvedbi programa ustvarjalnih delavnic v Domu ustvarjalnosti mladih, programov v času festivala Lent in počitnic, pri pripravi razstav v Galeriji male velike umetnosti in pri izvedbi prireditev Pustovanje, Eko teden, Evropski teden mobilnosti, Teden otroka, Vesela pohorska sobota in Veseli december.
- Prostovoljci – svetovalci na Telefonu za otroke in mladostnike – TOM (klicalec ostaja anonimen, pogovori so zaupni, klic je za uporabnika brezplačen) so svetovali in informirali preko telefona.
- Prostovoljci – spremljevalci na letovanjih so v času priprav na letovanja na operativnih sestankih aktivno sodelovali pri načrtovanju in pripravah vsebin. Aktivno so sodelovali pri izvedbi programa, samostojno skrbeli za svojo skupino udeležencev.
- Prostovoljci programov vzgoje za demokracijo so moderirali delo v skupinah na regionalnem Otroškem parlamentu.
- Prostovoljci za področje okoljskih vsebin so načrtovali in izpeljali dejavnosti s področja ekologije (vsebine prireditev ob okoljskih dnevih, ozaveščanje ...).
- Prostovoljci – mentorji Otroških parlamentov in Bralne značke so aktivnosti izvajali v okviru dodatnih vsebin znotraj vzgojno-izobraževalnega procesa v osnovnih šolah.
- Najmlajši prostovoljci so kot spremljevalci dedka Mraza (zajčki, medvedi, snežinke, palčki, ...) sodelovali v programu Veseli december.

Skozi vse leto smo promovirali prostovoljsko delo skozi lastne programe, ki vključujejo organizirano prostovoljsko delo. Sodelovali smo na predstavitev prostovoljskega dela na srednjih šolah ter pri promociji prostovoljskega dela v okviru mreže "Prostovoljstvo v Mariboru" (koordinator MISC Infopeka), pri izvedbi Dneva za spremembe in Nacionalnega tedna prostovoljstva oz. Festivala prostovoljstva v Mariboru.

Udeležili smo se intenzivnega 5-dnevnega usposabljanja za izbrane prostovoljske organizacije na Ptuju, ki ga je organizirala in izpeljala Slovenska filantropija. Udeležili sta se ga Tadeja Dobaj in prostovoljka.

Prostovoljcem v vseh programih ZPM Maribor smo se za njihovo nesebično in prostovoljno delo zahvalili in za njih organizirali dve družabni srečanja – dvodnevno srečanje prostovoljcev ob koncu poletne sezone v VIRC Poreč in na Veseli pohorski soboti na Domu Miloša Zidanška na Pohorju ob začetku Tedna otroka. Prednovoletno srečanje oz. srečanje ob Mednarodnem dnevu prostovoljcev pa smo tudi tokrat izpeljali po novem letu.

Ponovno smo se aktivno vključevali v »cehovski aktivnosti« na področju prostovoljstva, katere vodijo Slovenska filantropija, CNVOS (Center nevladnih organizacij Slovenije) in ZPM Slovenije, o izbranih aktivnostih pa smo poročali skladno z Zakonom o prostovoljskih organizacijah. Na lokalnih ravneh smo se povezovali z različnimi pomembnimi deležniki v polju vladno/nevladnega dela in prostovoljstva in tistimi, ki se ukvarjajo s humanitarnim delom (na primer Zavod PIP, Infopeka, MOM, RK, KARITAS, Upornik...).

S prostovoljci in prostovoljstvom smo se ob že naštetih delavcih strokovne službe ZPM Maribor ukvarjali še vodstvo ZPM Maribor in razni organi ZPM Maribor. Prostovoljstvo je elementarno povezano z ZPM Maribor in brez te oblike ZPM ne bi bila, kar je.

8. MEDNARODNO SODELOVANJE

POČITNICE V MARBURGU

V okviru programov Počitnice v tujini smo bili ponovno uspešni pri izvedbi počitnic v Marburgu. Skupini otrok, ki so se vključili na letovanje so se pridružili tudi nadarjeni mladostniki v okviru tabora za nadarjene iz programa Omogočimo sanje.

Mednarodno letovanje v Marburgu je potekalo od 3. do 12. avgusta, udeležila pa se ga je skupina 28 otrok in 3 spremljevalcev – pedagoška vodja in dva vzgojitelji, od tega ena profesorica nemščine. Program je vključeval učenje nemškega jezika s poudarkom na situacijskem učenju nemščine v Marburgu in potovanje do Pariza, ob tem pa tudi številne zanimive turistične ogledne, športne aktivnosti in veliko zabave.

V Marburgu so imeli dokaj ustaljen urnik - učenje nemščine, vožnja s kanuji po reki Lahni, obisk Botaničnega vrta, kopanje v Mestnem kopališču, sprehodi in turistično vodenje po mestu, ogled gradu, sprejem pri županu z nastopi otrok in seveda zabavni in prijetni večeri v dobri družbi.

Za tako pester program se moramo zahvaliti mestu Marburg, ki prispeva del sredstev za izvedbo aktivnosti in zagotovi prostore za učenje nemščine. Posebna zahvala pa je namenjena društvu "Freundeskreis Marburg - Maribor", s katerim že vsa leta sodelujemo pri organizaciji in izvedbi programa, letos pa je že drugo leto zapored z donacijo omogočilo, da je bila cena letovanja precej nižja in se ga je lahko udeležilo več otrok.

V drugem delu je sledilo zanimivo potovanje v Pariz, kjer so si ogledali številne znamenitosti tega slikovitega mesta, med drugim tudi Eifflov stolp, Vilo Savoy, Trianon, vas Marie Antoniete in se sprehodili po La Defens-u. Zadnji dan pa so preživeli še v zabaviščnem parku Asterix.

Pri pripravi programa potovanja in planiranju ogledov se je, tako kot vsako leto, zelo angažirala prostovoljka Stanka Damjan, pedagoška vodja letovanja.

NOVI PROGRAMI MEDNARODNEGA SODELOVANJA

V letu 2018 operativno nismo izvajali novih projektov in programov mednarodnega sodelovanja. Smo pa nekajkrat, v sodelovanju z različnimi mariborskimi in slovenskimi partnerji (MOM, dve osnovni šoli in partnersko podjetje) sprejeli različne goste in jim predstavili naše aktivnosti ter ponudili potencialne možnosti sodelovanja. Ob koncu leta 2018 se je vodstvo ZPM Maribor srečalo s predstavnikoma partnerske organizacije iz Marburga, pogovori o jubileju medmestnega sodelovanja v letu 2019.

Na povabilo hrvaške nacionalne zveze Savez društava Naša djeca hrvatske sta se predsednik in sekretar ZPM Maribor v Zagrebu udeležila pripravljalnega sestanka v zvezi s prijavo na projekt Mednarodni mobilni kulturni center za otroke ("International Mobile Children's Cultural Centre"), ki bi bil sofinanciran iz tzv Norveških in EEA (EEA and Norway Grants Fund for Regional Cooperation). Partnerske organizacije, ki bi se ob nas pridružile prijavitelju SDND Hrvatske bi bile iz Srbije (Beograd-Otroški kulturni center) in Romunije (Romunski forum za begunce in migrante iz Bukarešte). Povabilo smo sprejeli in se pridružili pripravi projekta. Naša skupna ideja je bila, da ZPM pripomore z znanji in izkušnjami ter modeli dobrih praks, ki smo jih izvajali že v prekomejnih programih »Otroci in mladi ne poznajo meja« sofinanciranih iz EU v procesih IPA 2 in IPA 3 (leta 2012 in 2013).

Pripravo sta s strani ZPM Maribor izvedla sekretar Raušl in predsednik Mikić. Projekt je bil pravočasno oddan in je uspešno prešel prve preveritve. Konec leta 2018 smo bili obveščeni, da smo s projektom še vedno v zožanem krogu kandidatov, zato smo projekt vnesli tudi med programe ZPM Maribor za leto 2019.

S skupno prijavo na predmetni razpis smo izpolnili svojo zavezo, ki smo jo že nekaj let navajali v Programu dela, kar velja tudi za leto 2108.

Zavezali smo se, da bomo pozornost namenili tudi posameznim razpisom in priložnostim, ki jih ponuja ES pa tudi drugi razpisovalci (Norveška, Švica...) in da bomo aktivirali svoje povezave s partnerji s katerimi svmo že sodelovali in novimi. Priložnosti, da okrepimo materialne možnosti svojih centrov (VIRC, DMZ in tudi DUM), moramo zgrabiti . Tokrat smo razpisno priložnost videli predvsem za naš domicilni center DUM in upamo na uspeh.

Spoznavanje potencialnih partnerjev ostaja za ZPM Maribor obveza in priložnost. Z izmenjavo izkušenj, mnenj in skupnih programov, si ustvarjamo priložnosti za nova znanja in programe. Vsako povabilo je lahko izziv, ob

tem pa se moramo zavedati svojih možnosti in se prijavljati predvsem na takšne programe in projekte, kjer se bistveno ne oddaljimo od svojega poslanstva.

9. PROGRAMI ZA ODRASLE IN DRUŽINE

JAVNA DELA

Zveza prijateljev mladine je tradicionalen izvajalec programov javnih del. Naše delovanje bi brez iskalcev zaposlitve vključenih v javna dela težko obstajalo, mnogih programov ne bi bilo mogoče izvajati. Pomanjkanje javnih delavcev, kot sistemski problem, močno načenja planiranje in seveda tudi realizacijo programov ZPM Maribor.

ZPM Maribor kot izvajalec programov za otroke, mladino, družino odgovorno ponuja programe in ideje ter skozi izvedbo zagotavlja družbeno koristna dela. Izvajanje programov z javnimi deli pomeni za ZPM tudi stroške, ki smo jih prevzemali. Vseh stroškov naročnik (ZRSZZ) in nosilec javnega interesa (občina) nočejo prevzeti nase, delno jih mora prevzeti izvajalec. Delavcem pripadajo določeni dodatki za delo (delo v nedeljo, praznike), povračilo v zvezi s stroški dela (dnevnice, prevozni stroški) in tudi znanje ter oprema za varno delo. V celoti gledano, je izvajanje tovrstnih programov družbeno koristno, za izvajalca pa referenčno in delno obremenjujoče, saj je potrebno delovne procese (kadrovsko službo, računovodstvo, vodenje in upravljanje) prilagoditi.

Izpad delavcev iz javnih del in celih programov javnih del, je postal za ZPM večji problem kot je bilo zagotavljanje sredstev za stroške dela. Programov brez resnih in odgovornih sodelavcev ni mogoče izvajati, amortiziranje izpad delavcev s prostovoljci ni mogoče. Ne vebinsko in tudi ne finančno. Tudi prostovoljcem je namreč potrebno povrniti stroškepoezane z delom, kar je posebno in še večje breme.

V letu 2018 smo izvajali 4 programe javnih del.

POMOČ PRI IZVAJANJU PROGRAMOV ZA MLADE (2 programa, 3 osebe – pomoč v DUM, Infodum)

POMOČ PRI IZVAJANJU PROGRAMOV ZA OHRANJANJE ZDRAVJA (svetovalec TOM, 1 oseba).

IZVAJANJE DEJAVNOSTI NA PODROČJU ŠPORTA, NADZOR, IN SKRB ZA UREJENOST ŠPORTNIH OBJEKTOV (1 oseba)

PROGRAMI ZA MENTORJE INTERESNIH DEJAVNOSTI IN NEFORMALNO IZOBRAŽEVANJE

V letu 2018 smo nadaljevali z usposabljanji delavcev strokovne službe, delavcev iz javnih del ter vseh prostovoljcev (tudi prostovoljcev- vodij prostovoljskih aktivnosti). Aktivno smo vodili dialoge in širše sestanke z vodji prostovoljcev in spremljevalcev na letovanjih.

Vodstvo aktiva vzgojiteljev na letovanjih je bilo ponovno najaktivnejši organ prostovoljcev v okviru ZPM Maribor. Tej skupini prostovoljcev izražamo posebno in največjo zahvalo, saj so prav oni zelo zaslužni, da na letovanja odidemo tako dobro organizirano. Vodstvo aktiva namenja posebno pozornost varnosti na letovanjih in skrbi za to, da so prostovoljci, ki na letovanja kasneje odidejo, tudi ustrezno in primerno usposobljeni. Vodstvo aktiva si vseskozi prizadeva za izboljšave na letovanjih ter daje samorefleksijo na organizacijo in izvedbo letovanj.

Napotke, kako ravnati na letovanjih, iščejo tudi pri zunanjih strokovnjakih in njihova priporočila vgrajujejo v postopke ZPM Maribor. Poudarimo lahko tudi dobro sodelovanje vodstva aktiva vzgojiteljev s komisijo za letovanja pa tudi z nacionalnim odborom za prosti čas in letovanja pri ZPMS.

Usposabljanje vodij prostovoljcev je potekalo skozi vse leto. Začeli smo meseca marca za mariborske vodje na posvetu na DMZ Pohorje, nadaljevali meseca aprila z nacionalnim izobraževanjem ZPMS za vodje letovanj v Trenti in nato za isto ciljno skupino še meseca oktobra v Savudriji.

Tako interno mariborsko, kot nacionalno izobraževanje za vodje skupin dela z mladimi in vodje letovanj so skrbno načrtovani, teme pa izbrane s strani samih vodij. Poskusimo jim namreč zagotoviti tiste strokovnjake, ki se spoznajo na teme oz. problematike s katerimi se srečajo pri izvajanju prostovoljskih aktivnosti. Seveda velja podobno za druge programe ZPM Maribor, saj je prav vse, ki so mentorji drugim, potrebno usposabljati. Maja in junija so potekala izobraževanja za prostovoljce na letovanjih pred začetkom glavnih počitnic, več o tem v predhodnem poglavju Prostovoljstvo.

V strokovni službi in javnih delih pri ZPM Maribor smo se v letu 2018 usposabljali za povsem formalne zadeve (področje varstva pri delu, zakonodaja na področju delovnih odnosov, računovodstvo, požarno varstveni predpisi). Na področju neformalnega izobraževanja smo na tipičnih strokovnih področjih umeščali v usposabljanja tiste ključne sodelavce, ki se ukvarjajo s projekti ali programi (delavnice, otroški parlament, komunikacija, vodenje prostovoljcev, priprave projektov, mladinsko delo). V tovrstno izobraževanje so bili vključeni praktično vsi delavci strokovne službe in tisti iz javnih del, odvisno od področja dela in nalog, ki jih posameznik opravlja.

PRAZNOVANJE ROJSTNIH DNEVOV

Tudi v letu 2018 je spet veliko družin izkoristilo možnost praznovanja v DUM-u. Dejavnost je potekala med tednom.

Pri praznovanju je poudarek na skupni igri, družabnosti in razvijanju gibalnih spretnosti – plesu. Mladi slavljenci so tudi ustvarjali v delavnicah. Približana jim je bila ideja, da je darilo, ki ga naredimo sami, tudi lahko uporabno, lepo, predvsem pa podarjeno iz srca.

Izvajalci programa so bili prostovoljci. Trudimo se, da jih za to delo dodatno usposabljammo. Na trgu je vedno več komercialnih, konkurenčnih programov, ki so za mnoge finančno nedostopni, tako da ima naš program svoje stalne obiskovalce. Vztrajamo pri izvedbi le-tega, saj tako omogočamo tudi manj situiranim družinam možnost praznovanja izven doma. Hkrati pa ustrezemo tudi tistim, ki se zavedajo, da potrošniško naravnana ponudba ni nujno najkvalitetnejša in se odločajo za obisk pri nas, ker lahko otroci tukaj svoj rojstni dan preživijo ustvarjalno.

SKLAD in PROGRAM OMOGOČIMO SANJE

Ta program smo uvrstili v to poglavje, ker sodi med programe, kjer želimo pomagati tistim družinam v socialni stiskah, katerih otroci imajo posebne sposobnosti, potencialne, so nadarjeni. Program bi lahko umestili tudi v poglavje Šola ob šoli, saj je delno vezan tudi na šolo, šolske svetovalne službe ter postopke, ko pri otrocih sistematično prepoznavajo nadarjenost in jih tudi temu primerno pomagajo usmerjati.

Namen projekta Omogočimo sanje je razvijati sposobnosti otrok, ki izkazujejo izjemne potencialne, motivacijo in interes na izbranem področju, še posebej tistim otrokom, ki so iz socialno šibkih družin in tako nimajo sredstev, da bi to svojo nadarjenost razvijali. Zavedamo se, da bodo nadarjeni otroci dosegali izjemne rezultate le, če bodo ustvarjalni, motivirani in bo njihovo okolje spodbudno. Ne želimo, da bi otroci ostali neopaženi in morda z nizko samopodobo ter njihovi potenciali nerazviti. Izobrazba staršev, socialno-ekonomski položaj družine in okolje močno vplivajo na celostni razvoj otrok, zato je pomembno, da tistim, ki imajo potencial in hkrati nimajo spodbudnega okolja, pomagamo uresničiti njihove interese. Pri projektu gre za naložbo v prihodnost – vsakega posameznika in vseh nas.

Da bi uresničili zastavljene cilje, smo v letu 2018 razpisali šest tematskih taborov za nadarjene učence in v mesecu januarju na vse slovenske osnovne šole posredovali informacije o programu Omogočimo sanje, z najavo taborov.

V letu 2018 smo izvedli naslednje taborne:

NAZIV TABOR	TERMIN	LOKACIJA	strokovni vodja	pedagoški vodja	spremljevalci
LOGIKA	26. 2. - 1. 3. 2018	DMZ POHORJE	Teja Bezgovšek	Matej Miklavčič	Patricija Sedmínek, Nastja Stropnik Naveršnik
GLEDALIŠKI TABOR			Aleksandra Blagojević		
KREATIVNA ANGLEŠČINA	29. 6. -4. 7. 2018	VIRC POREČ	Vid Hudrap	Renato Planinšek	Janja Stariha, Bojan Varga
NEMŠČINA	3. - 12. 8. 2018	MARBURG - BERLIN	Maja Jančar	Stanka Damjan	Božidar Damjan
LOGIKA NA PROSTEM	27. - 30. 10. 2018	VIRC POREČ	Teja Bezgovšek	Matej Miklavčič	Tjaša Vodeb, Andrej Skušek
NOVINARSKI TABOR			Patricija Sedmínek		

Udeležba na taborih in likovni koloniji 2018

NAZIV TABORA	število udeležencev	samoplačnik	subvencija OS	popolna subvencija
--------------	---------------------	-------------	---------------	--------------------

TABOR LOGIKE	13	5	7	1
GLEDALIŠKI TABOR	18	5	11	2
KREATIVNA ANGLEŠČINA	40	14	21	5
NEMŠČINA	28	23	5	
LOGIKA NA PROSTEM	21	7	12	2
NOVINARSKI TABOR	17	8	8	1
	137	62	64	11
	število udeležencev	samoplačnik	subvencija OS	popolna subvencija
LIKOVNA KOLONIJA - PALETKA	17			17
Skupaj vsi udeleženci	154	62	64	28
	Skupaj financiranje			92 udeležencev

Premišljena priprava na tabora v letu 2018 je pomenila izvedbo vseh napovedanih taborov. Zanimanje za taborje vse bolj narašča, pogosto so »polnik« že zelo kmalu po objavi. Posebnost je namreč ta, da v prevelikih skupinah posamezne vsebine ne morejo delovati, zato posamezne vsebine izvajamo le v manjših skupinah (do 15 udeležencev).

Za vsak tabor je bil izveden najmanj en pripravljalni sestanek s spremljevalci in po taboru še evalvacijsko srečanje. Po taborih smo udeležencem posredovali tudi fotografije iz tabora oz. končne izdelke (zbornik, časopis). Pri obveščanju o taborih so nam v veliko pomoč tudi svetovalne delavke na šolah. Posamezne šole so imenovale tudi koordinatorje za program, ki smo jih o taborih in ostalih aktivnostih redno obveščali. Število teh koordinatorjev se je zelo povečalo, trenutno imamo na seznamu več kot 110 slovenskih osnovnih šol.

V mesecu juliju smo oddali prijavo na razpis MO Maribor za taborje, kjer smo uspeli in prejeli sredstva v višini 662,15€.

Za potrebe izvedbe taborov se je med letom večkrat sestala tudi strokovna služba ZPM Maribor (sekretar, računovodkinja, vodja referata in koordinatorica).

Za projektne vodje te aktivnosti je bila v letu 2018 imenovana Urša Žiger, koordinatorica dejavnosti ZPM Maribor. Neposredno podporo projektu sta zagotavljala tudi sekretar in predsednik zveze. Formiran je bil tudi Upravni odbor projekta v sestavi: Saša Mikić, predsednik, Damir Orehovec, Katja Grabovec, Kornelija Kaurin in Urša Žiger, člani odbora. V letu 2018 smo tako v programu nadaljevali z delom, ki smo ga v letu 2014 zastavili.

VEČGENERACIJSKI CENTER ŠTAJERSKA

Konec leta 2016 smo bili uspešni na razpisu Večgeneracijski centri (VGC), ki ga je razpisalo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti in je sofinanciran iz evropskih sredstev (Evropski socialni sklad). Vodilni partner in prijavitelj projekta je Dom Danice Vogrinec Maribor, partnerji smo ZPM Maribor, Zavod Antona Martina Slomška in Ozara, kot pridruženi partnerji nastopata še Andragoški zavod Maribor in Center za pomoč na domu. Dejavnosti se odvijajo na lokacijah partnerjev in v devetih sosednjih občinah, kjer so se že ali se še bodo vzpostavili medgeneracijski centri (Rače-Fram, Starše, Lenart, Miklavž, Ruše, Lovrenc na Pohorju, Kungota, Šentilj).

V drugem letu projekta VGC Štajerska smo izpeljali načrtovane dejavnosti - dodatne dejavnosti za otroke ter nove dejavnosti za družine, starše in odrasle, zlasti za brezposelne in socialno ogrožene. Dejavnosti so potekale v Domu ustvarjalnosti mladih in medgeneracijskih centrih oz. drugih prostorih v občinah, ki so vključene v projekt. Iz vsebinskega vidika smo se novih dejavnosti lotili na treh področjih. Na prvem področju, namenjenem otrokom, smo z dodatnimi vsebinami obogatili programe tedenskih in poletnih počitnic, s čimer smo razširili obstoječe programe, dodali pa predvsem take vsebine, ki ozaveščajo o pomenu zdravega in okolju prijaznega načina življenja. Drugo in morda najpomembnejše področje so bile vsebine namenjene staršem. Že nekaj let namreč pri stiku s starši zaznavamo, da imajo le-ti težave pri vzgoji svojih otrok, zato smo jim želeli ponuditi orodja, ki jim bodo pri tem pomagala. Izpeljali smo več starševskih večerov in delavnic za starše in otroke. Pri načrtovanju vsebin za tretje vsebinsko področje pa smo se osredotočili na varovanje okolja, zdrav način življenja, racionalno porabo dobrin, denarja, hrane, ... in samooskrbo. Izpeljali smo več delavnic naravne kozmetike in kuharskih delavnic.

Skupno smo pri ZPM Maribor v okviru VGC Štajerska v letu 2018 izvedli 243 vsebin, ki jih je bilo deležnih 2.240 otrok, staršev in drugih odraslih. Opravili smo vse obveznosti do vodilnega partnerja (poročanje, supervizije, koordinacijski sestanki ...), zaradi slabe koordinacije projekta kot celote, pa smo samostojno komunicirali z mediji, se dogovarjali za termine in vsebine dejavnosti v sosednjih občinah, opremljali spletno stran in FB stran VGC Štajerska ter redno informirali partnerje o naših dejavnostih.

10. CENTRI DELOVANJA IN ORGANIZACIJA ZPM MARIBOR

ORGANI ZPM MARIBOR

V letu 2018 smo izvedli dve seji skupščine. Na aprilski seji smo z aneksom spremenili svoj Statut; ta nam poslej omogoča, da ima ZPM Maribor dva podpredsednika. Na aprilski seji smo tako tudi izvolili še drugo podpredsednico, vodstvo ZPM Maribor so tako izvajali Saša Mikič, predsednik, Nina Babič in Maja Krajnc Ružič, obe podpredsednici. Na aprilski seji smo potrdili Program dela za leto 2018.

Na avgustovski seji se je skupščina seznanila s poročilom nadzornega odbora ZPM Maribor in Poročilom neodvisnega revizorja.

Nadzorni odbor se je sestel enkrat, potem ko je bilo izdelano poročilo neodvisnega revizorja.

Predsedstvo ZPM Maribor se je sestalo dvakrat, žal je bila druga seja namenjena predvsem reševanju problematike po odstopu predsednika Mikiča, konec meseca novembra. Kot smo poročali še l.del tega Poročila pri Splošnih poudarkih je predsednik Mikič namreč zaradi osebnih, zdravstvenih razlogov odstopil od vseh funkcij pri ZPM Maribor. Poročali smo tudi, da je vodenje ZPM Maribor na podlagi pooblastila predsedstva prevzela podpredsednica Nina Babič.

IO ZPM Maribor se je operativno sestel trikrat, ob tem še neformalno dvakrat.

Komisija za letovanje je svoja srečanja izvedla dvakrat, programska komisija dvakrat, odbor Prežihove bralne značke dvakrat, Vodstvo aktiva vzgojiteljev pa petkrat.

Upravni odbor sklada Omogočimo sanje, je svoj sestanek imel enkrat. Izvedeno je bilo še eno (dnevno) skupno sobotno delovno srečanja vodstva aktiva vzgojiteljev, komisije za letovanje in vodij letovanj

Komisija za priznanja in nagrade se sje sestala dvakrat in pripravila predloge nagrajencev ob jubilejih – 65 let ZPM Slovenije, 65 let ZPM Maribor.

Drugi odbori ali komisije zveze se niso sestajali.

Pedagoški timi posameznih izmen na letovanjih so se sestali vsak najmanj po trikrat (skupno več kot 30 krat) izven obdobja samega letovanja.

Strokovna služba je ob vseh sestankih organov ZPM Maribor nudila strokovno pomoč, prostore in organizacijo sestankov.

Predstavniki ZPM Maribor so sodelovali v raznih mestnih in nacionalnih komisijah in odborih. V MOM smo tako sodelovali s službami Mestnega sveta, Varnostnim sosvetom, Svetom za vzgojo in preventivo v prometu, Zavodom za turizem, Zavodom za varovanje okolja, Odborom za socialo, zdravstvo in mladino, Odborom za vzgojo, izobraževanje in šport. Z županom MOM dr.Fištravcem smo se srečali nekajkrat (dvakrat je obiskal prireditve ob zaključku programa Mladi za napredek Maribora, enkrat nas je počastil z otvoritvijo novih igral in igrišč v VIRC-u, ob izteku mandata, pa je bil govornik na naši proslavi ob 65-letnici ZPM Maribor. Z dvema podžupanoma MOM (g.Pelkom in g.mag.Luketičem) smo se srečali večkrat ob različnih priložnostih.

Vodstvo ZPM Maribor je skušalo skrbeti tudi za kontakt z župani in odgovornimi osebami primestnih občin. Nekajkrat smo se srečali z županom občine Hoče-Slivnica, dvakrat s šentiljskim županom, sočasno pa še z župani Lovrenca, Starš, Dupleka in Kungote. Ob izteku mandatov in opravljenih volitvah konec leta 2018, smo vsem novim in starim županom čestitali in ponudili nadlajnje sodelovanje.

Po potrebi smo se srečevali z direktorji raznih pristojnih mestnih uradov in vodji sektorjev ali referatov, ki so nosilci sodelovanja MOM ali občin z ZPM Maribor.

Na nacionalni ravni so bili naši predstavniki aktivno vključeni v Upravni odbor ZPM Slovenije, Nadzorni odbor ZPM Slovenije, Nacionalni odbor za prosti čas in letovanja, Nacionalni svet TOM telefona, Komisijo za otrokove pravice, Komisijo za socialne zadeve in humanitarne projekte in nekatere strokovne skupine.

Predsednik ZPM Maribor je bil še naprej dejaven tudi na nacionalnem nivoju, do konca leta je bil član UO ZPM Slovenije, kjer je dejavno sooblikoval nacionalne politike. Dva člana predsedstva sta o dejavnostih ZPM aktivno obveščala aktivne ravnatelje OŠ in PS OŠ Maribor. En član predsedstva je aktivno sodeloval v razpravah o zdravstvenih letovanjih, tudi na nivoju strokovne komisije za zdravstvo pri ZZS, ena članica predsedstva je hkrati tudi članica NO ZPMS. Druge članice in člani predsedstva, sekretar ZPM Maribor in predstavnice strokovne službe ZPM Maribor pa so aktivno sodelovali v različnih ciljnih aktivnostih na področju vzgoje in izobraževanja, ter raziskovalnega in prostovoljskega dela v Mariboru in regiji.

O vsebinah delovanja posameznih organov ZPM Maribor smo predhodno že poročali pri posameznih poglavjih, zapisniki in ostala gradiva so na voljo v arhivu ZPM Maribor.

DUM – DOM USTVARJALNOSTI MLADIH MARIBOR

Na pobudo ZPM je bila Pogodba o brezplačni uporabi stavbe Dom ustvarjalnosti mladih sklenjena med MOM in ZPM Maribor podajšana, do leta 2023.

Stavba DUM je vse bolj in bolj dotrajana, potrebna korenite sanacije in MOM ob vseh obveznostih, ki jih ima, praktično ne zagotavlja sredstev za obnovo. V letu 2018 spet niso bila izvajana prav nobena sanacijska dela v stavbi. MOM ne zmore investicij v objekte, ki morajo funkcionirati na podlagi zakona, zato so občinske stavbe, kakršna je DUM, zmeraj zadnje na vrsti. Odprta vprašanja ostajajo povsem dotrajana okna, razpadajoča fasada, sanitarije, električna razsvetljava in močno dotrajana streha. Vse naštetu vpliva na posledico, da je DUM energetske izjemno potratna stavba. Uporabniki na to težko vplivamo, zato nas zaradi režima varčnega ogrevanja, ki ga sami planiramo, včasih tudi zebe.

Upali smo, da bo stavba med tistimi, ki bodo šle leta 2019 v energetske sanacije, žal smo bili konec leta 2018 obveščeni, da sanacije ne bo. MO Maribor se je odločila, da podpiše pogodbo o javno zasebnem partnerstvu za energetske sanacije večjega števila mariborskih osnovnih šol. Partner MOM je Petrol energetska družba; med saniranimi stavbami pa DUM-a ne bo.

Opozorilo o dotrajnosti stavbe in nevarne strehe ter fasade je posebna skupina predstavnikov ravnateljev šol in MOM posredovala vodstvu MOM, žal tudi tokrat neuspešno. Leto 2018 je stavba DUM-a preživela še naprej obdana z varovalno ograjo, ki pešce ščiti pred odpadanjem.

Oprema uporabnih učilnic v stavbi je takšna, ki je zbrana iz vseh vetrov. Res je, da s takšnim pristopom pokažemo, kaj vse je moč storiti in kako uporabljati opremo, ko je že iztrošena in odpisana, res pa je tudi, da kdaj potrebovali tudi kaj sodobnejšega.

Prostori v DUM so bili zasedeni v obsegu kot v minulih letih. V stavbi gostimo predvsem dopoldan nekatere skupine odraslih (predvsem upokojujencev), popoldan mlade obiskovalce programov in druge skupine, ki vsebinsko sodijo v DUM. Prostore DUM so v letu 2018 uporabljali izvajalci različnih programov, v katere so bili vključeni otroci in mladina, občasno tudi starejši tudi invalidi in še nekatere skupine, ki jim je potrebno nameniti posebno družbeno skrb. Uporabniki prostorov so bili razna društva in interesne skupine, občasno šole in javni zavodi. V skladu z usmeritvami so uporabniki poravnali uporabnino s plačilom ali storitvami (nastopi...), odobrili pa so tudi več brezplačnih uporab posebnih aktualnih programov ali mladih ustvarjalcev, ki za svojo dejavnost ne prejemajo finančnih sredstev.

Organizacijski vodja DUM je Kornelija Kaurin, koordinatorica dejavnosti v DUM.

VIRC POREČ – VZGOJNO IZOBRAŽEVALNI IN REKREACIJSKI CENTER POREČ

VIRC je za goste ZPM Maribor pričel poslovati aprila, ko smo najprej gostili udeležence nagradnega izleta v okviru programa Mladi za napredek Maribora. Nato smo nadaljevali s prvomajskimi paketi, s katerimi smo s polpenzijsko ponudbo povabili družine, posameznike in manjše skupine, predvsem prostovoljce in prijatelje ZPM Maribor. Podrobneje je o obiskih gostov v obdobju izven poletne sezone poročano v poglavju Šola ob šoli oziroma o sezonskih gostih v poglavju letovanja.

Obdobje sezone, ko izvajamo letovanja, je bilo na ravni predlanskega leta in slabše od lanskega, ko smo po številu otrok prvič presegli leto 2006, ko smo še izvajali dodatno predšolsko izmeno (predhodno že opisano). Proste kapacitete, ki jih ne bi zapolnili mariborski in okoliški otroci, smo v I., V. in VI. izmeni ponudili organiziranim skupinam iz Velenja in Hrastnika (predvsem zdravstvene skupine), že 5. leto zapored smo v VI. izmeni gostili skupino košarkarjev iz Miklavža, v 1. izmeni pa smo ponovno izvedli Tabor za nadarjene.

Planiranje smo nastavili nekoliko pod realizacijo leta 2017, vendar smo plan nato v letu 2018 vseeno presegli pri številu gostov in pri prihodkih, v VIRC-u smo gostili približno toliko skupin kot smo načrtovali.

Center VIRC je v primerjavi z Domom Miloša Zidanška (podajamo v nadaljevanju, predvsem pa v finančnem delu tega poročila) ponovno posloval relativno dobro.

Za izvajanje operativnih nalog in vzdrževanja v VIRC so skrbeli delavci delovne ekipe zaposlene v našem VIRC d.o.o. pod vodstvom upravnika Stanka Slunjski, ki se je z 31.12.2018 upokojil. V VIRC-u je bila tudi v letu 2018 zaposlena solidna delovna ekipa, kombinirana iz redno in sezonsko zaposlenimi sodelavcev, nekatera strokovna opravila vezana na poslovanje centra ali podjetja pa smo izvajali z zunanjimi sodelavci. V letu 2018 je nastal velik pritisk delavcev na povišanje plač, kateri je bil predvsem posledica dejstva, da je Hrvaška postala zelo zanimiva turistična destinacija, kadra za sezonsko delo pa primanjkuje. Uprava in NO podjetja VIRC d.o.o. sta morala zato zelo hitro reagirati, da smo zagotovili kader za izvedbo sezone. Stroški dela so seveda zato porasli, medtem, ko cen storitev temu niso sledile.

Preko podjetja VIRC d.o.o. v letu 2018 izvršili potrebne nujne nabave sredstev in materiala za tekoče poslovanje in vzdrževanje objekta. Z gradnjo manjšega bazena nismo pričeli, tudi z adaptacijo sanitarij nismo uspali. Čakamo ustrežnejše priložnosti, vmes pa smo se odločili, da z manjšimi koraki napravimo čim več.

Pred sezono smo izvršili najnujnejša vzdrževalna dela na strehi centralnega objekta /zamakanje) in v kurilnici.

O novih igralih, igrišču, večnamenskem šotoru in tribuni ob centralnem igrišču smo že predhodno poročali, sredstva je zanekrat zagotovil VIRC d.o.o, čeprav je to obveznost ZPM Maribor.

VIRC d.o.o. je posloval pozitivno. Za začetno sezonsko obratovanje v letu 2018 ZPM Maribor VIRC-u d.o.o. posodila likvidnostna sredstva, ki so bila do izteka poletja v celoti povrnjena.

Nadzorni odbor VIRC d.o.o. se je sestel dvakrat, enkrat v Mariboru in enkrat v Poreču. Predsednica nadzornega odbora je opravila je nekaj obiskov in stalnih razgovorov z upravo oziroma vodstvom centra; z direktorjem sta vseskozi sodelovala.

Navadno poročamo o poslovanju centra VIRC na način, da posebej obravnavamo poslovni uspeh ZPM Maribor povezan s centrom VIRC pri poslovanju preko zveze iz Slovenije in posebej poslovni uspeh našega hrvaškega podjetja VIRC d.o.o. Oba rezultata sta pozitivna.

VIRC d.o.o. je v letu 2018 doseglo za približno 3% manj prihodkov kot leto prej in 3 % manj stroškov kot leta 2017. Kot zapisano, smo v podjetju tudi planirali nekoliko manj prihodkov, pa tudi manj stroškov. Prihodke smo v primerjavi s planom leta 2018 presegli za 4,8 %, stroške pa za 4,7 %.

Pozitivno poslovanje podjetja VIRC d.o.o. se je izkazalo v višini 4.187,57 kn pred obdavčitvijo (leto prej 9.612,55 kn pred obdavčitvijo). Po obdavčitvi znaša čisti dobiček iz poslovanja v letu 2018 7.343,81 kn. Rezultat je bil oblikovan ob specifični alotmajski pogodbi med ZPM in VIRC d.o.o., ki je bil primerna za oba partnerja.

Velikih investicij v vzdrževanje smo se v podjetju VIRC d.o.o. tako zaenkrat odrekli, saj s tekočega poslovanja nimamo dovolj sredstev. ZPM Maribor prav tako ni planirala investicij, predvsem zaradi uravnoteževanja rezultatov poslovanja, nabava novih igral in pripravljala dela je bila v celoti prepuščena podjetju. Usmeritve predsedstva za investiranje v center VIRC za leto 2018, so bile sprejete na izredni seji, meseca julija 2017 izvedeni v Poreču.

Nujne in najbolj kritične nabave so bile izvršene, objekti lepo in solidno vzdrževani. Dosegli smo, da so tako bilance podjetja kot rezultati centra spet pozitivni, peto leto zapored ustrezni pri potencialnem kandidiranju za subvencijska sredstva EU.

DOM MILOŠA ZIDANŠKA POHORJE

Natančnejša analiza rezultata poslovanja v letu 2018, ki je obširneje pripravljena v internih dokumentih pokaže, da je rezultat ponovno bistveno slabši kot bi morali biti, tudi kot bi si želeli. Kalkulirana razlika odhodkov nad prihodki (v internem planu -55.425,00) je nižja od realizacije (-59.424,18), kar pomeni, da je bila izguba na tem centru večja in je spet skoraj v celoti. Stroškov je bilo za 13.614,71 eur več od planiranih (9,8% več), prihodkov pa 9.515,53 eur več (11,41% več) od planiranih. Izguba je bila res pričakovana, ponovno napovedana in planirana, žal še večja. V dom smo sprejeli praktično vsako skupino, ki se je odzvala na naše ponudbe ali je izrazila interes. Cene za goste so bile fleksibilne, tudi nižje od predvidenih.

Na stroškovnem centru ne dosegamo pričakovanj, novih gostov ne pridobimo veliko. Dokaj stalni gostje, ki so prihajali v prejšnjih letih so vse redkejši. Kot vemo, se odločajo predvsem za uporabo centrov ČŠOD, kateri so

bistveno cenejši, saj so sofinancirani s strani države. Skupine, ki se odločajo za DMZ prijavijo v povprečju v podaljšanih vikendih, so majhne in dokaj zahtevne.

Dom je bil 267 dni (291 noči) v letu 2018 prazen, skupine so tam bivale 98 dni oziroma 75 noči. V povprečju je skupina bivala na domu 3,13 noči in je štela v povprečju 37,12 oseb.

Rentabilnost se v povprečju namestitvenih objektov prične vsaj pri 75 % izkoriščenega potenciala.

Če je na razpolago 364 noči, smo mi imeli goste le 20% razpoložljivih noči. In še takrat smo dosegli v povprečju, da smo kapaciteto doma zapolnili približno 50 % v povprečju (dom ima na razpolago maksimalno 80 postelj).

Predsedstvo je v letih 2014 – 2017 večkrat ocenilo, da naj usmerimo ideje v nadaljnjo sanacijo doma in novo ponudbo, da ni pravi trenutek morda prodajati objekt in se s tem rešiti naporov, tveganj. V predhodno sanacijo tako doma, kot rezultatov je bilo vloženega veliko. O obisku gostov smo poročali tudi v predhodnih poglavjih Šola ob šoli in letovanjih, zato na tem mestu ni smiselno ponovno beležiti.

Skupine, ki so v letu 2018 na novo obiskale dom, so prišli iz dveh stanovskih društev, enega planinskega društva in dveh kulturnih društev. Nova šola je bila le ena, pa še tista zelo mala skupina (15 oseb) za eno noč. Ostale skupine se nekatere vračajo vsako leto ali s kakšnim letom premora. Kot že poročano, smo izvajali tudi en tematski tabor za nadarjene učence v okviru projekta "Omogočimo sanje!", dve izmeni letovanj in eno počitniško zimsko skupino otrok na zanje brezplačnem zimovanju (donatorji).

Predsedstvo ZPM Maribor, nadzorni odbor in skupščina ZPM Maribor so bili seznanjeni z oceno negativnega rezultata in napotili službo na ukrepe za izboljšanje obiska. Naloga sanacije rezultata in poslovanja doma ostaja odprta tako za odločevalce kot strokovno službo ZPM Maribor.

Kadrovsko smo na DMZ funkcionirali kot zadnja leta. Celo leto je bil redno zaposlen en delavec (oskrbnik), v zimski sezoni sta bila na delo napotena delavca iz centra VIRC. Poleti in med sezonami, smo skladno z napovedanim obiskom gostov, sklepali pogodbe o delu s kuharjem ali pomočnico v kuhinji. Na domu so sicer sistemizirana tri delovna mesta. Močno pa nam je prišla prav pomoč delavca iz javnih del, ki ga potem v letu 2019 več ne bomo imeli. Oskrbnik doma je napovedal, da se predidoma z 31.12.2019 upokoji tudi on.

S problematiko doma so se ukvarjali v strokovni službi ponovno sekretar, računovodstvo, oskrbnik doma Marjan Štajmec, referat za letovanja in še ostale sodelavke. O podrobnostih poročamo v internih gradivih, ki jih predsedstvo in drugi organi ZPM Maribor obravnavajo posebej.

DRUŠTVA PRIJATELJEV MLADINE in HUMANITARNO DELO V DRUŠTVIH

Delovanje aktivnih društev ponovno dobro ocenjujemo. Aktivna društva so DPM Miklavž in DPM občine Starše ter v DPM Maribor.

Najbolj obsežno sodelovanje ZPM Maribor z našimi društvi je bilo ponovno z DPM Maribor. Glavnina članov je iz mesta, vključujejo se tudi nekateri člani iz primestja, sedež društva je v DUM. ZPM pomaga društvu s svojimi viri, predvsem s pisarno, prostori za skladiščenje in prostori za sestanke.

Prostovoljke in prostovoljci v vseh DPM se še zmeraj spopadajo z revščino med prebivalstvom. Na DRUGI skupščini ZPM Maribor v letu 2018, so delegati društev poročali tudi o delu, uspehih in težavah v svoji sredini. Dogovorjeno je bilo, da bodo društva, člani ZPM Maribor v letu 2019, do zasedanja skupščine zveze, posredovala svoja strnjena poročila za leto 2018, ki jih bomo dodali k pričujočemu gradivu.

Skupščina ZPM je namreč pozvala, da po opravljenem zaključnem računu in oddaji letnih poročil, posredujejo svoja poročila tudi zvezi. Zaenkrat nobeno društvo ni posredovalo svojega poročila, so pa predstavnice društev o svojem delu poročale ustno na aprilski seji skupščine ZPM Maribor (v letu 2019, ko so tudi bile izvedene nadozorne volitve za predsednika ZPM Maribor). Glede na to, da je pričujoče poročilo namenjeno poročanju za leto 2018, na tem mestu o teh ustnih poročanjih ne moremo kaj več pisati.

V DPM Maribor, ki je tudi neposredno vključeno v ZPM Slovenije, so dobili prošnjo nacionalne ZPM Slovenije, da svojo aktivnost usmerijo tudi v Podravje, povsod tja kjer ZPM nima lokalnega DPM, ali pa le-to neaktivno.

Tudi v letu 2018 so se v DPM Maribor ukvarjali s primeri težav v družinah (neplačani računi, grožnje deložacij, bolezen, nezaposlenost...). Članice komisije za socialna in humanitarna vprašanja pri DPM Maribor imajo pomoč pri novih prostovoljkah, lažje prisluhnejo vsaj večini tistih, ki se obračajo po pomoč, dežurstvo je enkrat mesečno, prvi ponedeljek v mesecu. Tudi leta 2018 so nekatera podjetja dostavljala DPM Maribor trgovsko prehrambeno blago, ki se mu je iztekal rok uporabe. S sprejemom, vnašanjem, skladiščenjem in izdajo je bilo veliko opravka, saj so včasih pred stavbo DUM pripeljali kar celi tovornjaki palet (voda, pijače, margarina, konzervirane juhe...). ZPM Maribor je pripomogla na način, da društvu omogoča prostore za delo in skladiščenje, občasno uporabo avtomobila in strokovno podporo. Ena od sodelavk strokovne službe ZPM pomaga pri knjigovodskem administrativnem delu, občasno so delavci ZPM Maribor tudi svojevrstni

prostovoljci, pomagajo pri prenašanju dosepelega blaga v skladišče. DPM Maribor je ob socialno-humanitarni dejavnosti v letu 2018 za lokalno (mariborsko) področje izvajalo tudi del programa ZPMS – Evropa v šoli. Namenili so se izvesti tudi del nacionalnega projekta Zeleni nahrbtnik, pa pravega uspeha ni bilo.

ZPM Maribor je s prijavo na razpis MO Maribor pridobila 1.500 eur za izvajanje humanitarnih programov v DPM na podočju Maribora, v celoti je bil transfer teh sredstev izveden na DPM Maribor. DPM Maribor, ki ima status humanitarne organizacije je dvakrat priskočila na pomoč, da so se preko njihovega transakcijskega računa zbirala oz. transferirala namenska sredstva donatorjev. ZPM Maribor je enkrat poskrbela, da je usmerila sredstva enega donatoja direktno v podporo trem aktivnim društvom.

DPM Miklavž in DPM občine Starše sta v začetku 2019 poročali, da sta na lokalnih občinskih ravneh organizirali prireditve in dobrodelne dogodke.

Posebno aktivni so bili v DPM Starše, kjer jim je uspelo pridobiti relativno veliko individualnih članov, ki pomagajo s prostovoljskim delom in tudi članarino. Aktivni so bili preko celega leta, poskušali so priskočiti na pomoč v vseh krajih, zaselkih občine, kjer so zaznali probleme.

DPM Miklavž ima novo vodstvo, ki poskuša biti aktivno vsaj tako, kot so bili aktivni ob vodenju prejšnje predsednice. Svoje aktivnosti usmerjajo tako v šolo kot vrtec, pripravljajo pa priložnostne prireditve. Aktivni so predvsem v Miklavžu, v odstalih krajih občine manj. Nekako opozarjajo, da gre za svojevrstno funkcioniranje posameznih delov občine Miklavž. Nekateri zaselki v občini so povsem neodzivni.

Novega povezovanja v društveno delo ni bilo, predsednik Mikić je napovedoval oživitev DPM Pernica oz. ustanovitev DPM Pesnica. Žal realizacije ni bilo, v drugi polovici leta 2018 so bili občinski naporji usmerjeni predvsem v volitve.

Predstavniki ZPM pa smo imeli stike na temo morebitnega organiziranja v društva nekaj razgovorov s predstavniki občin, ki aktivno sodelujejo v projektu VGC Štajerska (Šentilj, Lovrenc in Kungota). Ponudili smo, da pomagamo pri organiziranju, če se le najdejo v lokalnem okolju ljudje, ki so pripravljeni poprijeti za delo.

Stiki so bili ohranjeni s predstavniki občin Slovenska Bistrica, Hoče-Slivnica in Duplek. Na prošnjo ZPM Slovenije pomagamo k pričetku delovanja DPM v Slovenski Bistrici.

Predsednik in sekretar ZPM Maribor sta imela tudi v letu 2018 nekaj prilik sestati se z ravnateljki osnovnih šol področja Zavoda RS za šolstvo, OE Maribor.

65 LET ZPM MARIBOR in 65 LET ZPM SLOVENIJE

Seveda smo praznovanje 65 letnice ZPM Maribor pri tem poročanju dali na prvo mesto, čeprav je ZPM Slovenije svoj enak jubilej praznovala nekoliko prej.

Leto 2018 je bilo pri ZPM Maribor spet leto jubilejev. Ob svoji 65. obletnici smo obeleževali 70 let dedka Mraza, 45 let Doma Miloša Zidanška, 35 let Mladi za napredek Maribora, 30 let Vzgojno izobraževalnega rekreacijskega centra (VIRC) Poreč in 20 let Letečega avtobusa. Že v programu dela za leto 2018 smo zapisali, da bo šlo za leto, ko se bomo ozirali tudi v preteklost, hkrati pa tudi temeljito razmislili o prihodnosti.

ZPM Maribor se je kot del Zveze prijateljev mladine Slovenije v vseh teh letih aktivno zavzemala za nemalo družbenih sprememb. Prizadevanja za dvig kakovosti življenja otrok in družin, ter zastopanje njihovih interesov so bili v lansko leto prepoznani tudi s strani javnosti. ZPMS se lahko, glede na raziskavo Trusted Brand, ki jo je izvedel Inštitut za raziskovanje trga in medijev Mediana leta 2017, pohvali z nazivom najbolj zaupanja vredne humanitarne organizacije.

Ne poznamo raziskave, ki bi za Maribor in Podravje izbirala najbolj zaupanja vredne humanitarne organizacije, ne dvomimo pa, da bi bila tudi ZPM Maribor v primeru takšnega preverjanja javnega mnenja, uvrščena pri vrhu ali v sam vrh.

Prav javno menje, ki ga ujamemo med pogostimi članki in drugimi javnimi objavami v medijih, mnenja staršev in drugih uporabnikov naših programov, povabila partnerjev k sodelovanju, nas navajajo na mišljenje, da smo zaupanja vredni in kredibilni. Tudi zato, da z javnostmi delimo naše uspehe, smo se odločili del energije in sredstev usmeriti v praznovanja, obeležitve.

70 let dedka Mraza je bilo obeleženih z nacionalno akcijo razstavo, ki je svojo pot začela meseca decembra prav v Mariboru. Nosillec razstave je bil Muzej Narodne osvoboditve Maribor, avtorica pa Majda Struc, dolgoletna predsednica ZPM Maribor, dolgoletna podpredsednica in sekretarka ZPM Slovenije. Razstava je imela nacionalni značaj, podprla ga je ZPM Slovenije, ZPM Maribor je prispevala številne eksponate, fotografije in del programa. Javnost je bila zadovoljna, tradicija obstaja in ostaja.

Komisija za priznanja in nagrade ter predsedstvo ZPM Maribor sta popravila vse potrebno, da je bilo 17 mariborskih prostovoljcev, aktivnih članov ZPM Maribor oz. aktivnih članov DPM, ki so člani zveze, nominiranih in izbranih med prejemnike posebnih priznanj ob 65-letnic ZPM Slovenije. Jožica Mikić Horvat je bila

predlagana za častno članico ZPM Slovenije in na skupščini ZPMS, meseca marca 2018 tudi imenovana, skupaj še s štirimi kolegi, ki so jih predlagali iz drugih članic ZPMS. Sredi septembra smo vse dobitnike nacionalnih priznanj z avtobusom odpeljali v Savudrijo, kjer je ZPMS v otroškem domu ZLRO Ljubljana pripravila proslavo in družabno srečanje.

Srečanje in druženje smo z mariborsko skupino nadaljevali tudi v centru VIRC, s čimer je bila tudi s to skupino obeležena 30 letnica izgradnje VIRC-a. Veliko spominov, mnogo idej kaj še moramo napraviti in opraviti, da bo VIRC ostal najuspešnejše in najlepše letovišče zaslovenske otroke. To oceno so podali mnogi obiskovalci VIRC-a in prav vsi od naših slavljencev, prejemnikov nagrad ob 65-letnici ZPMS.

Kot zapisano, smo s to skupino obeležili tudi 30 obletnico centra VIRC. Pričetek praznovanja 30-letnice je bil nekaj prej. V dogovoru z Mestno občino Maribor in Gradom Poreč, sta vodilna moža obeh mest, mariborski župan dr. Fištravec in poreški gradonačelnik Peršurič v začetku meseca julija, v času II. letujoče poreške izmene otrok, svečano odprla novo pridobitev centra VIRC. O pridobitvi smo že pisali v poglavju Otroška igrišča, na tem mestu pa le še navedemo, da so program, proslavo pripravili letujoči otroci in to samo v štirih dneh od začetka izmene. Bili so igrivi, hudomušni, prav počitniški. Novega igrala oz. novih igral in obnovljenih igrišč so se izjemno razveselili in takoj pokazali mnoge veščine uporabe igral. Njihovi vrstniki, ki so letovali v III. Izmeni, pa so bili deležni prvih uric pod večnamenskem šotoru, učilnici v naravi, katerega smo prav tako postavili ob jubileju. Odločili smo se namreč, da ne delamo proslav za veliko drugih gostov, ampak naj praznujejo najljubši gostje, otroci. Predvsem njim so namenjene vse te nove pridobitve, površine.

Da pa ne bi povsem pozabili na odrasle, ki so tako zelo zaslužni za letovanja otrok, smo nadaljnja praznovanja 30-letnice VIRC-a povezali s konkretnimi sodelavci, za vsako skupino pripravili še strokovni učni program. Programi so bili takšni, kot jih posamezniki potrebujejo pri svojem delu, za otroke in z njimi, hkrati ko opravljajo to svoje delo, pa skrbijo tudi za programe ZPM Maribor.

Prvi jesenski vikend so VIRC Poreč, v počastitev 30.letnice in kot tradicionalno srečanje prostovoljcev, obiskali združeni prostovoljci poletnih aktivnosti ZPM Maribor. Povabili smo tiste, ki so z otroci letovali v Poreču, na Pohorju ali Marburgu in tiste najzaslužnejše, ki so za otroke skrbeli v programih počitniških aktivnosti v DUM-u. Zanje smo s pomočjo zunanjih strokovnih izvajalcev pripravili programe team-buildinga, v namenu, da podobne aktivnosti, pri graditvi počitniških skupin otrok, nato izvajajo naši prostovoljci sami.

25. in 26.septembra smo se v Poreču, spet ob 30.letnici VIRC, družili s svetovalnimi delavkami osnovnih šol našega področja in predstavniki financerjev. Tudi njim smo pokazali nove pridobitve za otroke, način dela v poletnih počitnicah in jih nato seminarsko izobraževali še z dejavnostmi, katere izvajamo na TOM telefonu.

4. in 5. oktober sta bila dneva, ko smo VIRC obiskali skupaj z 31 ravnateljki osnovnih šol in drugih izobraževalnih zavodov in predstavniki Zavoda za šolstvo, enota Maribor. Tudi oni so pohvalili VIRC, njegove zadnje pridobitve, predvsem pa prednosti, katere s pridom koristijo njihovi učenci, ki prihajajo v šole v naravi. Prav ravnateljki in ravnateljice, med katerimi so mnogi tudi že pravi poznavalci postaranih šolskih objektov in problematike vzdrževanja le-teh, se niso mogli načuditi, da takšen objekt vzdržuje v tako dobri kondiciji, sama ZPM Maribor, brez vsakršne pomoči s strani javenga sektorja.

6.oktober smo namenili seznanjanju zdravnikov in zdravstvenikom zdravstvenih služb letovanj in predstavnikom zdravstvenih domov, od koder napotujejo otroke na letovanja z našimi modeli, izkušnjami na letovanjih. Predstavili smo jim model, enega od možnih izletov kamor potujejo otroci, letujoči na Pohorju, kako spoznati nekatere lepote v bližini Sl. Konjic, Zreč in bližnje Rogle. Predvsem pa smo zdravstvenim delavcem prisluhnili. Želeli smo slišati, kaj oni pričakujejo od nas, kakšna naj bodo letovanja in kakšne priprave. Ta prilika se je navezala na praznovanje 45-letnice Doma Miloša Zidanška Pohorje. Svojevrstna proslava 45-letnice Doma Miloša Zidanška, pa je bila nato še teden kasneje, 13.oktobra, tradicionalna Pohorska sobota, katera je privabila več kot 500 zadovoljnih udeležencev.

Slavnostno praznovanje 65-obletnice ZPM Maribor pa je bilo 20.novembra. Svečano smo razglasili imenovanje Majde Struc, dolgoletne predsednice ZPM Maribor, častne članice ZPM Slovenije, tudi dolgoletne podpredsednice in generalne sekretarke ZPM S, za prvo častno članico ZPM Maribor.

Prvič smo podelili posebno priznanje za življensko delo na področju dela z mladimi, prejel ga je dr.Kurt Kancler, znani mariborski pediater, dolegoletni predsednik RK Maribor in častni občan Maribora.

20 naših prostovoljcev je prejelo bronasti znak ZPM Maribor, 12 jih je prejelo srebrnega in 13 zlati znak ZPM Maribor.

Prav tako prvič je bilo podeljeno posebno priznanje za mladega prostovoljca ZPM Maribor, prejela ga je Tadeja Kokol.

Ob predsedniku Mikiću, je bil častni govornik na prireditvi tudi mariborski župan, dr.Andrej Fištravec. Izjemno lep program je bil izveden ob sodelovanju mentorjev in učencev OŠ Gustava Šiliha (predstava Dekle, ki je ljubilo zvezdo) in dijakov II.gimnazije Maribor.

Verjamemo, da smo svoje jubileje primerno obeležili. V center dogajanj so bili postavljeni otroci in tisti, ki zanje skrbijo. Vse skupaj sicer ni bilo razkošno, temveč dokaj skromno, pa vendar je kljub prispevkom donatorjev v storitvah ali materilu (dvorana, prevozi, oblikovanje...), zahtevalo kar nekaj naših finančnih sredstev.

ZAKLJUČNI DEL

ORGANIZACIJA DELA STROKOVNE SLUŽBE – DELOVNE SKUPNOSTI

Kot uvodoma poročamo je bilo v letu 2018 je bilo v strokovni službi ZPM Maribor sočasno zaposlenih 14 delavcev, od teh en delavec s krajšim delovnim časom od polnega in ena sezonska delavka v referatu za letovanja pa za določen čas. Ena delavka je zaposlena projektno (prerazporejena za obdobje pet let), nova delavka, ki jo je nadomeščala začasno, je ob koncu leta 2018 podala odpoved. V letu 2018 sta se upokojila dva delavca.

Delovno skupnost-strokovno službo vodi sekretar zveze, ki ocenjuje:

-da je večina delavcev kompetentnih in svoje naloge dobro opravljajo. V strokovni službi smo v letu 2018 imeli eno začetnico, novo vodjo računovodstva, ki se je tri mesece uvajala v delo ob pdolgoletni računovodkinji ZPM Maribor.

-delavci-vodje služb, centrov ali referatov vodijo svoje sodelavce na primeren način. Pohvalo namenja vsem vodjem služb in vsem koordinatoricam dejavnosti. Strokovno in suvereno opravljajo svoje delo.

-sodelavci strokovne službe opravljajo ob osnovnih zadolžitvah še projektne naloge. Takšna orientacija je praktično nujna in je posledica večletnih krčitev sredstev, ki smo jih prejeli iz javnega sektorja in odločitve, da ZPM funkcionira tudi projektno.

-tajnici zveze, ki hkrati opravlja še večino knjigovodskega dela na zvezi in referentki za letovanja, ki ob svojem delu v referatu zmore opraviti še finančni del poslovanja DPM Maribor veljajo prav tako pohvale. Knjigovodska opravila pri ZPM Maribor ostajajo tudi po prihodu nove računovodkinje razdeljena med računovodkinjo in tajnico. Nova računovodkinja se je dobro uvedla v delo, je zanesljiva in postaja suverena.

-tehnični del zaposlenih delavcev sestavljajo delavci DUM, VIRC in DUM. Dva od teh delavcev sta hkrati vodji. Vodja centra VIRC je bil zaposlen v VIRC d.o.o., na ZPM Maribor je delno skrbel tudi za naloge iz področja varstva pri delu in je bil zaposlen pri ZPM Maribor 10 ur /mesečno. Z 31.12.2018 se je upokojil. Oskrbnik DMZ Pohorje je zaposlen na ZPM Maribor za nedoločen čas, upokojitev je napovedal za konec leta 2019. Obema vodjema počitniških centrov gostje namenjajo pohvale. Tehnično skrb za stavbo DUM imata hišnik-kurir in čistilka-tehnična delavka. Kuhar DMZ Pohorje je delal občasno na podlagi pogodbe o delu, na Pohorju so kot detaširane delavke priskočile na Pomoč tudi kuharice iz VIRC.

Podpore programom ZPM Maribor dajejo ob strokovni službi tudi delavci v javnih delih in prostovoljci, o katerih poročamo posebej.

POSLOVANJE IN FINANČNO POSLOVANJE

V začetku tega poslovnega poročila smo v splošnem delu strnjeno opisali, kako ZPM Maribor posluje, opredelili smo tudi način izvajanja osnovnih programov in ciljev delovanja ZPM Maribor in opisali načine, kako je izvajana pridobitna dejavnost.

Pričujoče letno poročilo skupaj s pojasnili k računovodskim izkazom, ki je v nadaljevanju sestavni del celotnega poročila, ima priloženo bilanco stanja in izkaz poslovnega uspeha. Po izvedeni reviziji bodo dodana še pojasnila k računovodskim izkazom in revizorjevo poročilo.

V Pojasnilih k računovodskim izkazom za leto 2018 so opisane in podrobno razložene posamezne pomembne finančne postavke in razčlenjeni prihodki in odhodki.

ZPM Maribor je v letu 2018 beležila **negativen rezultat iz poslovanja, 33.820,21 EUR odhodkov več kot prihodkov.**

Kot že zabeleženo, smo se investicij spet izogibali, opravili le nujne nabave in vzdrževalna dela v vseh centrih. K slabemu rezultatu pripomore predvsem negativno poslovanje centra DMZ, tudi center DUM posluje proti negativno.

Konkretni podatki so navedeni ob koncu Pojasnil k računovskim izkazom 2018.

Stroški povezani s obeleževanjem 65-obltnice ZPM Maribor in ZPM Slovenije so bili potrebni, morda ne povsem nujni. ZPM Maribor je kot organizacija ponosna na svojo zgodovino in mora na neki način počastiti tudi aktivne in zaslužne izvajalce programov. Za dogodke in aktivnosti, ki smo jih izvedli ob 65.obltnici nismo imeli posebnih rezerviranih sredstev in tudi ne posebnih prihodkov (npr. donacije in sponzorstva smo raje usmerili v konkretne neposredne pomoči programo za otroke).

Stroški dela redno zaposlenih, katerim je predsedstvo ZPM Maribor konec leta 2017 **odobrilo povišanje** osnovnih koeficientov za plače, so velik strošek, katerega se ni mogoče izogniti. Rast plač v javnem sektorju je bila v letu 2018 višja, kot je bilo povišanje za delavce ZPM. Če pa primerjamo rast plač z gospodarstvom, pa so primerjave še slabše. **Osnovni koeficienti se niso spreminjali od leta 2007, uskladitev oz. minimalna rast je bila nujna.** Sicer tvegamo odhode delavcev, poamnjkanje znanja, katerega nosilci so prav delavci strokovne službe. Fluktuacija delavcev do leta 2018 ni bila velika, nekaj je bilo le na račun sezonskega dela in projektov.

V letu 2018 je imela ZPM povišane stroške zaradi **odpravnin ob odhodu v pokoj, odpravnin delvk z določen čas in sočasne zaposlitve** dveh delavk računovodstva in tudi s povišanjem povračil stroškom prostovoljcev (tako zaradi števila prostovoljcev, kot zaradi povišanja samih stroškov prevoza in prehrane). V kolikor teh stroškov ne bi pokrivali, ne bi imeli izvajalcev programov, zato je bilo povišanje nujno.

Na prihodkovni strani je bil beležen izpad sredstev ZZS (zdravstvena letovanja - na razpolago 235 prostih mest manj kot leta 2017). Na prihodke vpliva tudi dejstvo, da nismo upali ustrežneje povišati cen letovanj in drugih storitev, čeprav **ekonomski pokazatelji kažejo na večja nujna povišanja.** S povišanji tvegamo manjšo udeležbo uporabnikom, rezultat je lahko zaradi tega negativen.

Usoda delovanja v neprofitnem sektorju je pač takšna, da zmeraj posluješ v iskanju ravnotežja, poslovati s pozitivno ničlo.

Finančni tok, likvidnost in pokrivanje tekočih obveznosti ima ZPM Maribor **dober, ustrezen. Prihodkov je v poslovnem letu dejansko več, kot tekočih odhodkov. Tako je bilo tudi v letu 2018.**

Amortizacija, ki jo seveda obračunavamo skladno z zakonom in standardi pa potem ob zaključnem računu doprinese k temu, da se izkazuje negativen rezultat.

O uspešnosti ZPM Maribor pri **prijavah na razpise in sklenjenih pogodbah za javna sredstva** smo pisali že v Splošnem delu tega poročila. Množico pogodb smo sklenili z različnimi skupinami, ki so koristile kapacitete vseh naših centrov, kar nekaj pa je bilo tudi namenskih in sponzorskih pogodb. Prav tako so bile pogodbe sklenjene z individualnimi podpisniki (letovanja, najem prostorov in podobno).

Ugotovimo lahko, da **večjih dolžnikov med pravnimi osebami nimamo**; v letu 2018 smo izterjali eno večjo staro terjatev. Smo tudi upnik nekaj manjših dolžnikov (zaradi slabih socialnih situaciji družin in posameznikov in težav nekaterih klubov). Dolžnike opominjamo, navadno dolgove poravnajo pred naslednjo poletno sezono. Upamo, da tudi v bodoče ne bo potrebno izvajati drugih postopkov izterjatve.

ZPM Maribor nima **odprtih sporov** na sodišču, v mediaciji in tudi sicer ne. ZPM Maribor tudi ni upnik z zapadlimi obveznostmi v kakršnemkoli gospodarskem ali drugem poslu, vsaj vede ne. To pomeni, da so naši dolgovi sprti poravnani.

Ključni pogodbi, ki jo posebej izpostavimo tudi za 2018 sta bili podpisani med ZPM Maribor in MO Maribor. Ena pogodba sistemsko določa sofinanciranje programov za prosti čas mladih, v katerih je vključeno sofinanciranje ogrevanja stavbe DUM, deležev materialnih stroškov ter deleži plač in nekaterih stroškov delavcev ZPM, ki so izvajalci sofinanciranih programov in so vezani na domicilni center ZPM – Dom ustvarjalnosti mladih. Druga pogodba, ki jo izpostavimo, je za program Mladi za napredek Maribora, podpisana za 3 leta (2018 - 2021). Obe opisani pogodbi pomenita stabilnost za izvajanje večine programov ZPM Maribor.

V vseh svojih dejavnostih smo imeli pred seboj cilj delovati v dobro otrok in mladine, želeli pa smo doseči tudi uravnotežen rezultat poslovanja, ne izgube, na katero smo bili opozarjani. Osnovna dejavnost ZPM Maribor kot tudi pridobitna dejavnost sta bili izvajani zelo racionalno.

Za leto 2018 smo v svojem **Programu dela za leto 2018** (v Pregledu plana prihodkov za izvedbo dejavnosti ZPM Maribor sprejetim na skupščini in drugimi podrobnejšimi dokumenti) **planirali 1.348.090 EUR prihodkov. Planirane prihodke smo presegli.** V realizaciji so bili prihodki leta 2018 1.377.450.16 EUR. Za 2,2 % so bili višji kot planiranih in 1,1 % višji, kot leta 2017.

Odhodki leta 2018 so bili planirani v natančno istem znesku kot prihodki, to je **1.348.090 EUR.** Realizirani so bili v višini 1.411.270,37 EUR in so za 4,2 % višji kot planirani in za 3,5 % višji kot leta 2017.

Predsedstvo ZPM Maribor in nadzorni odbor ZPM Maribor bosta obravnavala še natančnejše analize prihodkov in stroškov 2018 ter vsebinska poročila za posamezne stroškovne centre DUM, DMZ in VIRC in se opredeljevala tako do poslovnega uspeha kot izvajanih vsebin.

Ob koncu poročila zapišemo :

V predhodnem letu 2017 je ZPM Maribor ustvarila skoromen negativen rezultat. Rezultat tekočega poslovanja v letu 2018 je negativen, odhodki so presegli prihodke.

Rezultat ni presenetljiv, saj je strokovna služba opozarjala na potencialno izgubo. O problematiki poslovanja ZPM Maribor smo na predsedstvu in drugih organih ZPM Maribor, v tem in minulem mandatu, razpravljali večkrat že od leta 2014 naprej. Imeli smo tudi posebne problemske seje.

Dejstvo, ki ostaja je, da negativni rezultat tekočega poslovanja nastaja predvsem na stroškovnem centru Dom Miloša Zidanška pa tudi v DUM Maribor. V obeh primerih je povezava s programi in kadri, ki centra stroškovno bremenijo. Vztrajamo pri usmeritvah, da je po izvedenih tehničnih sanacijah na Domu Miloša Zidanška potrebno na Pohorju poslovati, praktično za vsako ceno.

Stroškovni center DUM (s programi, kjer sta vključena tudi projekta VGC in MC), za leto 2018 spet izkaže večjo izgubo kot predhodno leto, katero je spet posledica nekoliko večjih stroškov za plačilo ene koordinatorice dejavnosti, ki je bila celo leta zaposlena s polnim delovnim časom, posledica odpravnine za eno delavko za določen čas in odprevnine pri odhodu v pokoj.

Program mednarodnega sodelovanja v Marburgu se je v letu 2018 izkazal z rezultatom pozitivnen, čeprav je nekaj časa kazalo, da bi program odpovedali. Delno smo ga ponovno združili s programom enega od taborov za nadarjene iz programa Omogočimo sanje, kar je prineslo ustrezen rezultat.

Positivno je bilo poslovanje stroškovnega centra VIRC Poreč in tudi poslovanje podjetja VIRC d.o.o., o čemer smo predhodno že pisali.

Rezultat ZPM Maribor dosežen ob koncu leta 2018 v opisanih razmerah, odločevalcev in sofinancerjev ZPM Maribor ne sme zadovoljiti, pa tudi ne povsem razočarati. Nekatere okoliščine so bile objektivne in jih v letu 2019 verjetno ne bo.

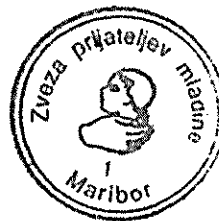
V zadnjih desetih letih je ZPM Maribor beležila negativen rezultat petkrat in bo morala še naprej sprejemati odločitve, katere programe naj še izvaja, v katerih centrih in na kakšen način.

Obseg poslovanja ZPM Maribor (tako prihodkov kot odhodkov) je v letu 2018 presegel 1 milijon EUR. Zato je ZPM Maribor v skladu z Zakonom o družtvih zavezana k **finančni reviziji poslovanja za leto 2018**. Skladno s terminskim planom bo revizija predvidoma izvedena v mesecu maju, skupščina pa predvidoma junija, najkasneje avgusta 2019.

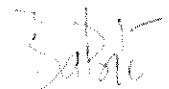
Maribor, 15. maj 2019

Podatke za pripravo osnutka poročila so pripravili sodelavci strokovne službe ZPM Maribor:
Tadeja Dobaj, Kornelija Kaurin,
Marina Škrubej, Urša Žiger in Alenka Tršavec

Sekretar ZPM Maribor:
BOŽIDAR RAUŠL

Predsednica ZPM Maribor
NINA BABIČ

POJASNILA K RAČUNOVODSKIM IZKAZOM 2018

I. UVOD

Zveza prijateljev mladine Maribor (ZPM Maribor) je zveza društev, ustanovljena na osnovi zakona o društvih. Temeljni cilj delovanja ZPM Maribor je kvaliteta življenja otrok, mladih in družine, varovanje in krepitev njihovega zdravja, uveljavljanje njihovih interesov in potreb ter zaščite njihovih pravic.

ZPM Maribor zagotavlja evidentiranje in prikazovanje podatkov o svojem **finančnem in materialnem poslovanju** na način in v obliki, ki je v skladu z **Zakonom o društvih (U.L. 64/11-uradno prečiščeno besedilo), računovodskim standardom za društva SRS 33, s temeljnim aktom ter v skladu z davčno zakonodajo**. V skladu z določili SRS 33.6 obravnava ZPM Maribor sredstva in obveznosti do virov sredstev ter stroške, odhodke in prihodke v skladu s splošnimi računovodskimi standardi (SRS 2016).

Ker so doseženi prihodki oz. odhodki v letu 2018 presegli 1 milijon EUR, mora ZPM Maribor svoje računovodske izkaze revidirati (27. člen Zakona o društvih), kar pomeni, da mora računovodske izkaze pred sprejetjem letnega poročila, poleg notranjega nadzora, revidirati tudi zunanji revizor. Revizija mora biti opravljena v 6 mesecih po koncu poslovnega leta.

Svoje knjigovodske evidence vodi po načelu **dvostavnega knjigovodstva** in od leta 2013 uporablja enotni kontni okvir in priporočeni enotni kontni načrt za družbe, zadruge, samostojni podjetniki, nepridobitne organizacije ter društva in invalidske organizacije, po novem organizacije zasebnega sektorja. Poslovne knjige vodi računalniško.

Pod pogoji, ki jih določa Zakon o društvih, opravlja ZPM Maribor tudi **pridobitno dejavnost**, in sicer kot dopolnilno dejavnost nepridobitni dejavnosti, ki skupaj predstavljata celotno storitev, hkrati pa tako zagotavlja tudi boljšo izkoriščenost svojih osnovnih sredstev. Iz opravljanja pridobitne dejavnosti mora obračunati **davek od dohodkov pravnih oseb**. Davčni obračun sestavi v skladu z Zakonom od davku od dohodka pravnih oseb (ZDDPO-2). Za sestavo obračuna je pomemben Pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti U.L. 109/07, dopolnjen leta 2009 (UL 68/09). Prihodke za potrebe davčne bilance ugotavlja ZPM Maribor kot razliko med vsemi prihodki in prihodki, ki se nanašajo na nepridobitno dejavnost, odhodke pa kot razliko med vsemi odhodki in odhodki, ki se nanašajo na nepridobitno dejavnost.

ZPM Maribor presega mejno vrednost obdavčljivega prometa zato je identificirana za obračunavanje (trimesečni obračun) **davka na dodano vrednost** in ga obračunava v vseh primerih, ki so določeni z Zakonom o davku na dodano vrednost ter vodi predpisane evidence. DDV si odbija le deloma, zato konec leta sestavi dokončni obračun odbitka DDV.

ZPM Maribor je vpisana v **vpisnik prostovoljskih organizacij** in mora sestaviti poročilo o prostovoljstvu na dan 31.12.2018 ter ga oddati na AJPES skupaj s podatki iz letnega poročila za namene državne statistike.

Finančno poslovanje izvaja ZPM Maribor preko transakcijskega računa odprtega pri NKB Maribor številka SI056 0451 5000 0405 095. Blagajniško poslovanje izvaja na sedežu društva.

ZPM Maribor je ob koncu obračunskega obdobja, po stanju na dan 31.12.2018, opravila tudi **popis sredstev in obveznosti do njihovih virov** ter tako zagotovila podatke o dejanskem stanju svojega premoženja. Komisije ob popisu niso ugotovile viškov in mankov. Zaradi dotrajanosti nekaterih osnovnih sredstev in drobnega inventarja, so komisije predlagale, da se odpišejo in izločijo iz uporabe.

Letno poročilo obsega:

- ❖ bilanco stanja
- ❖ izkaz poslovnega izida
- ❖ prilogo k izkazu poslovnega izida
- ❖ pojasnila k računovodskim izkazom
- ❖ poročilo o poslovanju
- ❖ revizorjevo oceno

Za potrebe statistike mora ZPM Maribor predložiti Agenciji za javnopravne evidence in storitve bilanco stanja in izkaz poslovnega izida do 31. marca 2019. Pojasnila k računovodskim izkazom in poročilo o poslovanju z revizorjevo oceno pa najkasneje do 31. avgusta 2019. Obračun davka od dohodkov pravnih oseb mora Zveza predložiti davčnemu organu do konca marca 2019.

II. PODATKI IZ BILANCE STANJA

Bilanca stanja izkazuje stanje sredstev in obveznosti do virov sredstev na dan 31.12. 2018. Postavke v bilanci stanja prikazujejo stanje v poslovnih knjigah in so seštevki vknjižb, ki so izdelane na osnovi knjigovodskih listin. Prikazano je stanje tekočega in predhodnega leta.

SREDSTVA

- 1. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitve** – zajemajo knjigovodsko vrednost računalniških programov. Vrednotijo se po modelu nabavne vrednosti, ki se zmanjšuje za amortizacijski popravek vrednosti. Knjigovodska vrednost je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti in znaša **2,75 EUR**.
- 2. Opredmetena osnovna sredstva** – postavka zajema knjigovodsko vrednost opredmetenih osnovnih sredstev in drobnega inventarja na dan 31.12.2018. Je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti. Osnovna sredstva vrednotimo po nabavni vrednosti, ki je dokumentirana nakupna cena, povečana za dokumentirane neposredne stroške, potrebne za njihovo usposobitev za uporabo. Sem spadajo zemljišča, zgradbe, oprema, drobni inventar in vlaganja v opredmetena osnovna sredstva v tuji lasti. Nabavna vrednost se zmanjšuje z letnimi popravki, ugotovljenimi na podlagi amortizacijskih stopenj, ki ne presegajo stopenj iz Zakona o davku od dohodkov pravnih oseb. Uporabljena je metoda enakomernega časovnega amortiziranja. Zemljišča se ne amortizirajo. Za drobni inventar uporabljamo 100 % odpis.
V letu 2018 je ZPM pridobila za **6.901,95 EUR opredmetenih osnovnih sredstev in drobnega inventarja**, ki se uvršča med opredmetena osnovna sredstva ne glede na vrednost, ker je njegova življenjska doba daljša od enega leta. Viri za nabavo so bila lastna sredstva in donacije.
Tako ugotovljena **knjigovodska vrednost opredmetenih osnovnih sredstev je 418.027,51 EUR**.
- 3. Naložbene nepremičnine** so namenjene dajanju v najem. Izkazujejo knjigovodsko vrednost na dan bilance stanja, ki je razlika med nabavno vrednostjo in popravkom vrednosti in znaša **1.575.849,11 EUR**. Vključuje vrednost zemljišča 663.217,03 EUR in zgradbe VIRC v Poreču 912.632,08 EUR. Vrednotene so po modelu nabavne vrednosti in se amortizirajo (razen zemljišč).
- 4. Dolgoročne finančne naložbe** – so naložbe v lastniški delež firme Virc d.o.o. Poreč, merjene po nabavni vrednosti, kar pomeni, da se v celotnem obdobju pripoznanja v računovodskih izkazih izkazujejo po nabavni vrednosti, ki znaša **2.492,92 EUR**.
- 5. Zaloge** – zajemajo zaloge materiala in trgovskega blaga v znesku **1.284,24 EUR**. Vrednotijo se po nabavnih cenah. Zaloge proizvodov v lastnem skladišču znašajo **2.857,50 EUR** in so vrednotene po pošteni vrednosti. Zmanjševanje količin (poraba, prodaja) zalog je ovrednotena po povprečnih cenah.
- 6. Kratkoročne poslovne terjatve 100.179,84 EUR** – zajemajo vrednost kratkoročnih terjatev do kupcev iz naslova prodaje storitev na podlagi izdanih verodostojnih listin. Kratkoročne terjatve do kupcev v državi znašajo **18.044,36 EUR** in bodo plačane v letu 2019. Oslabili smo terjatve iz l. 2015 v višini **1.483,25 EUR** in odpisali neizterljive terjatve do l. 2014 v višini **720,10 EUR**. Terjatve do kupcev v tujini znašajo **64.810,00 EUR** in zapadejo v plačilo naslednje leto. V tej postavki so zajete še kratkoročne terjatve za javna sredstva, terjatve za odbitni delež davka na dodano vrednost in druge terjatve v vrednosti **18.808,73 EUR**.
- 7. Denarna sredstva** – izkazujejo zneske denarnih sredstev na računu pri banki **1.088.940,50 EUR**, gotovine v blagajni **486,75 EUR** in gotovino v devizni blagajni **20,24 EUR**, skupaj **1.089.447,49 EUR**. Zneski so usklajeni z bančnim izpiskom, blagajniškim dnevnikom in popisnim listom. Prevrednotena so le denarna sredstva v tuji valuti zaradi spremembe valutnega tečaja.
- 8. Kratkoročne aktivne časovne razmejitve**, gre za izdatke, ki še niso stroški obračunskega obdobja. Saldo konec leta je 0.

Seštevek sredstev – aktive znaša 3.190.141,36 EUR.

OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV

- 9. Društveni sklad** – zajema ustanovitveno vlogo **3.110.972,00 EUR**, nepokrit čisti presežek odhodkov preteklih let **34.572,59 EUR** in presežek odhodkov tekočega leta **33.820,21 EUR**. Sklad skupaj znaša **3.042.579,20 EUR**.
- 10. Rezervacije in dolgoročne pasivne časovne razmejitve** - s 1. januarjem 2007 je bil odpravljen sklad osnovnih sredstev, ter za znesek neodpisane nabavne vrednosti teh sredstev izkazane dolgoročne pasivne časovne razmejitve. Porabljajo se skladno z obračunano amortizacijo. Sem se uvršča tudi amortizacija osnovnih sredstev pridobljenih z donacijami (**25.936,16 EUR**).
- 11. Kratkoročne poslovne obveznosti – 68.242,13 EUR** zajemajo obveznosti do dobaviteljev, ki zapadejo v plačilo v naslednjem obračunskem obdobju. Vrednotijo se z zneski, ki jih na podlagi verodostojnih listin

ZPM Maribor dolguje upnikom. Obveznosti so usklajene in so poravnane v roku zapadlosti. Saldo kratkoročnih obveznosti do dobaviteljev na dan 31.12.2018 znaša 25.379,13 EUR in so bile poravnane v mesecu januarju 2019.

Ta postavka vključuje še obveznosti za prejete kratkoročne predujme, obveznosti iz razmerja do zaposlenih, obveznosti do državnih institucij (obračunani DDV, davčni odtegljaj, davek od dohodkov), obveznosti za pogodbeno dela, skupaj 42.863,00 EUR.

12. **Kratkoročne pasivne časovne razmejitev** – zajemajo zneske prenesenih, še ne porabljenih namenskih donacij in prostovoljnih prispevkov fizičnih in pravnih oseb za kritje stroškov letovanja otrok iz socialno ogroženih družin, za projekt Omogočimo sanje za nadarjene otroke. Skupna višina teh sredstev je 52.785,02 EUR.

Seštevek obveznosti do virov sredstev – pasive znaša 3.190.141,36 EUR.

III. PODATKI IZ IZKAZA POSLOVNEGA IZIDA

Izkaz poslovnega izida prikazuje postavke prihodkov in odhodkov ter poslovnih izidov za leti 2018 in 2017.

PRIHODKI

Prihodki se pripoznajo v obračunskem obdobju, na katero se nanašajo oziroma v katerem so prejeti. V letu 2018 znašajo prihodki skupaj 1.377.450,16 EUR, kar je 1,1 % več kot leta 2017 in 2,2 % več kot je bilo planirano za leto 2018.

Pregled prihodkov po virih v letu 2018 v primerjavi s planom 2018 in letom 2017

Zap. št.	N A Z I V	ZNESEK 2017	PLAN 2018	ZNESEK 2018	INDEKS 2018/2017	INDEKS 2018/PLAN
I.	PRIHODKI	1.362.216,68	1.348.090,00	1.377.450,16	101,1	102,2
A.	POSLOVNI PRIHODKI	1.353.398,67	1.345.090,00	1.373.155,91	101,5	102,1
1.	Prihodki od prodaje storitev	445.457,56	455.465,00	480.258,71	107,8	105,4
2.	Dotacije iz proračunskih in drugih javnih sr.	669.890,58	662.065,00	662.595,69	98,9	100,1
	Dotacije mestne občine Maribor	351.659,89	329.065,00	380.712,39	108,3	115,7
	Dotacije drugih občin	90.991,34	93.900,00	103.288,23	113,5	110,0
	Dotacije zavoda za zdravstveno zavarovanje	140.800,00	143.000,00	81.931,50	58,2	57,3
	Dotacije zavoda za zaposlovanje	55.878,82	64.000,00	63.173,13	113,1	98,7
	Dotacije ministrstev in drugih	30.560,53	32.100,00	33.490,44	109,6	104,3
3.	Donacije drugih pravnih in fizičnih oseb	59.528,29	58.960,00	57.945,33	97,3	98,3
4.	Prihodki od prodaje trgovskega blaga	991,03	1.000,00	1.068,24	107,8	106,8
5.	Prihodki od najemnin	167.037,93	167.600,00	169.126,21	101,3	100,9
6.	Drugi prihodki	10.493,28		2.161,73	20,6	
B.	FINANČNI PRIHODKI	6.019,41	2.000,00	1.463,43	24,3	73,2
C.	OSTALI PRIHODKI	2.798,60	1.000,00	2.830,82	101,2	283,1

A. Poslovni prihodki - prihodki od dejavnosti predstavljajo 99,7 % (1.373.157,28 EUR) skupno ustvarjenih prihodkov. V primerjavi z letom 2017 so višji za 1,5 % in višji za 2,1% od planiranih.

Med poslovne prihodke štejemo:

❖ **prihodke od prodaje storitev, trgovskega blaga (480.258,71 EUR)**

V primerjavi z letom 2017 so 7,8 % višji in za 5,4 % višji od planiranih. Ti prihodki so prihodki od prodaje penzijskih storitev šolam v naravi in drugim skupinam na letovanjih ob morju in na Pohorju, prihodki od plačil razlike do polne cene regresiranega ali zdravstvenega letovanja otrok, prihodki od točilnice, prihodki za oglaševalske storitve in drugi prihodki od storitev kot so obiski dedka Mraza, organizacija praznovanja rojstnih dni.

❖ **dotacije iz proračunskih in drugih javnih sredstev (662.595,69 EUR)**

To so sredstva, ki so namensko pridobljena iz proračuna države, lokalne skupnosti in druga javna sredstva za izvajanje dejavnosti ZPM Maribor, za pokrivanje poslovnih odhodkov v obračunskem obdobju.

V primerjavi z letom 2017 so nižji za 1,1 %, za 0,1 % pa presegajo planirana sredstva. Namen porabe teh sredstev je določen v pogodbah o izvajanju programov.

Dotacije od MO Maribor so

- sredstva namenjena izvajanju posameznih programov in projektov s področja sociale, kulture, izobraževanja in varstva okolja;
- sredstva za delež plač udeležencev projektov javnih del
- sredstva za regresirano letovanje otrok iz socialno šibkih družin (VIRC, DMZ)

Dotacije drugih občin so

- sredstva za regresirano letovanje otrok iz socialno šibkih družin v teh občinah
- sredstva za materialne stroške za nekatere programe (Bralna značka, Otroški parlament)

Dotacije od Zavoda za zdravstveno zavarovanje RS so pridobljene na javnem razpisu Zavoda in so namenjene letovanju otrok z zdravstveno indikacijo iz celotne podravske regije. Otroci letujejo v naših domovih na Pohorju in v Poreču.

Dotacije od Zavoda za zaposlovanje RS so sredstva pridobljena na javnem razpisu za izvajanje projektov javnih del, namenjena pa so izplačilu plač in drugih stroškov dela udeležencem javnih del, njihovemu usposabljanju in zdravniškimi pregledom. Višina teh sredstev niha glede na število odobrenih projektov javnih del.

Dotacije od ministrstev in drugih – so nakazila Zveze prijateljev mladine Slovenije (ZPMS) za kritje stroškov letovanja otrok s posebnimi potrebami, ki jih je pridobila od FIHO, največji delež pa so sredstva MDDSZ R Slovenije, za izvajanje projekta VGC Štajerska, katerega prijavitelj je Dom Danice Vogrinec, ZPM Maribor pa partner.

❖ **donacije drugih pravnih in fizičnih oseb (57.945,33 EUR)**

V primerjavi s predhodnim letom je masa teh sredstev nižja za 2,7 % , zajema pa sredstva, ki so jih donirale fizične in pravne osebe. Ta sredstva so namenjena dvigu kvalitete programov, ki so brezplačni. Z njihovo pomočjo je bilo omogočeno letovanje 136 otrokom iz socialno ogroženih družin. V okviru projekta Omogočimo sanje je bilo organiziranih več taborov za nadarjene otroke.

❖ **drugi prihodki od dejavnosti (172.356,18 EUR)**

V tej postavki so izkazani prihodki od najemnin iz naložbenih nepremičnin, prihodki za pokrivanje stroškov uporabe prostorov DUM drugih društev in fizičnih oseb, katerim ZPM odstopa prostore v souporabo.

B. Finančni prihodki – 1.463,43 EUR zajemajo v obračunskem obdobju prejete obresti za sredstva na vpogled, pozitivne tečajne razlike in obresti od depozitov. Ugotavljajo se v skladu s sklenjenimi pogodbami in veljavnimi predpisi.

C. Drugi prihodki (2.830,82 EUR) vključujejo prihodke od odškodnine zavarovanja in razne občasne prihodke.

Prihodki od prodaje storitev in trgovskega blaga, prihodki od najemnin, finančni prihodki in drugi prihodki so prihodki od pridobitne dejavnosti. Skupaj znašajo 656.909,41 EUR in so 3,8 % višji kot leta 2017. Njihov delež v vseh prihodkih je 47,7 %. Razlika so prihodki nepridobitne dejavnosti, ki znašajo 720.541,02 EUR in so v primerjavi z letom 2017 za 1,2 % nižji.

Delež vseh prihodkov po virih financiranja za leto 2014, 2015, 2016, 2017 in 2018

Zap.št.	VIR FINANCIRANJA	2014 %	2015 %	2016 %	2017 %	2018 %
1.	Dotacije mestne občine Maribor	24,3	23,9	24,7	25,8	27,6
2.	Dotacije drugih občin	6,8	7,0	7,6	6,7	7,5
3.	Dotacije zavoda za zdravstveno zavarovanje	6,0	9,9	9,9	10,3	5,9
4.	Dotacije zavoda za zaposlovanje	8,9	5,7	3,6	4,2	4,6
5.	Dotacije ministrstev in drugih	1,6	0,8	0,3	2,2	2,4
6.	Donacije drugih pravnih in fizičnih oseb	3,2	7,1	4,5	4,4	4,3
7.	Prihodki od prodaje storitev, najemnin in trg. blaga	48,8	45,3	49,3	45,8	47,4
8.	Finančni prihodki	0,03	0,3	0,1	0,4	0,1
9.	Drugi prihodki	0,1			0,2	0,2
	Skupaj	100,0	100,0	100,0	100,00	100,00

ODHODKI

Odhodki obračunskega obdobja znašajo **1.411.270,37 EUR**. So 3,5 % višji kot doseženi leta 2017, plan pa presegajo za 4,7 %.

Zap. št.	N A Z I V	ZNESEK 2017	PLAN 2018	ZNESEK 2018	INDEKS 2018/2017	INDEKS 2018/PLAN
II.	ODHODKI	1.362.963,69	1.348.090,00	1.411.270,37	103,5	104,7
A.	STROŠKI MATERIALA	51.740,09	46.200,00	60.312,81	116,6	130,5
	Material in pomožni material	34.942,49	31.850,00	40.593,94	116,2	127,5
	Stroški energije	7.330,27	7.300,00	8.023,22	109,5	109,9
	Nadom.delj OS in odpisi DI	5.666,17	3.300,00	4.740,59	83,7	143,7
	Stroški pisar.materiala in strok.literature	3.801,16	3.750,00	6.955,06	183,0	185,5
B.	STROŠKI STORITEV	829.340,32	808.700,00	818.754,83	98,7	101,2
	Stroški storitev pri opravljanju storitev	609.828,97	598.600,00	589.733,60	96,7	98,5
	Stroški transportnih storitev	43.354,70	44.050,00	44.040,10	101,6	100,0
	Stroški storitev v zvezi z vzdrževanjem	23.681,37	18.500,00	20.037,76	84,6	108,3
	Povračila stroškov zaposlencem	2.098,37	2.000,00	2.789,10	132,9	139,5
	Stroški plačilnega prometa in zavarovalnih premij	21.462,76	21.300,00	22.307,79	103,9	104,7
	Stroški intelektualnih storitev	15.088,31	14.100,00	17.255,33	114,4	122,4
	Stroški reklame in reprezentance	1.415,60	1.500,00	2.172,93	153,5	144,9
	Storitve fizičnih oseb z dajatvami	76.685,27	72.950,00	85.267,77	111,2	116,9
	Stroški drugih storitev	35.724,97	35.700,00	35.150,45	98,4	98,5
C.	AMORTIZACIJA	71.013,47	70.500,00	71.844,09	101,2	101,9
D.	STROŠKI DELA	353.913,98	372.440,00	407.649,82	115,2	109,5
	Bruto plače in nadomestila zaposlencev	210.110,79	217.800,00	235.760,91	112,2	108,2
	Prispevki delodajalca	33.914,69	35.275,00	38.756,73	114,3	109,9
	Drugi stroški dela	42.872,56	42.000,00	56.708,32	132,3	135,0
	Stroški javnih del	67.015,94	77.365,00	76.423,86	114,0	98,8
E.	DRUGI STROŠKI	53.783,24	47.050,00	47.550,17	88,4	101,1
	Dajatve, neodvisne od str.dela	5.034,26	4.750,00	5.239,29	104,1	110,3
	Dotacije drugim pravnim osebam	16.261,00	17.000,00	12.894,65	79,3	75,9
	Ostali stroški	32.487,98	25.300,00	29.416,23	90,5	116,3
F.	POSLOVNI ODHODKI	2.498,77	2.400,00	1.745,83	69,9	72,7
G.	FINANČNI ODHODKI	378,56	500,00	927,59	245,0	185,5
H.	OSTALI ODHODKI	295,26	300,00	2.485,23	841,7	828,4

A. Odhodki iz dejavnosti predstavljajo 99,9 % (1.410.322,66 EUR) doseženih odhodkov. V primerjavi z letom 2017 so za 3,5 % višji.

Odhodke iz dejavnosti sestavljajo:

❖ **stroški materiala (60.312,81 EUR)**

Med stroške materiala spadajo stroški materiala, porabljenega pri ustvarjanju storitev (porabljena živila, gorivo, plin za ogrevanje, čistilna sredstva, zdravstveni material, porabljeno trgovsko blago), stroški energije, stroški nadomestnih delov in materiala za vzdrževanje, stroški drobnega inventarja, stroški pisarniškega materiala in strokovne literature ter raznega materiala za izvedbo delavnic v posameznih programih. V glavnem je to material, ki ob nakupu obremeni neposredno stroške materiala, preko zmanjšanja zalog pa se obremenijo stroški živil in trgovskega blaga.

❖ **stroški storitev (818.958,44 EUR)**

Stroški storitev predstavljajo največji delež skupnih odhodkov. Zajemajo vrednosti storitev, ki so jih v obračunskem letu opravile druge pravne in fizične osebe. Pripoznajo se v obračunskem obdobju, na katerega se nanašajo in se ugotovijo v zneskih, ki jih zaračunajo dobavitelji storitev.

Največji delež stroškov storitev so stroški penzijskih storitev firme VIRC d.o.o., ki je v 100% lasti ZPM Maribor in sodelujeta na osnovi sklenjene alotmanske pogodbe. Sledijo plačila storitev in nadomestila-povračila stroškov za prostovoljsko delo fizičnih oseb skupaj z dajatvami (avtorske in podjemne pogodbe, sejnine, delo študenta, nagrade

in povračila stroškov prostovoljcem v dejavnostih Zveze), transportne storitve (avtobusni prevozi, prevozi opreme), storitve v zvezi z rednim vzdrževanjem (razna popravila, vzdrževanje računalniške opreme in programov) ter druge storitve vezane na izvedbo posameznih programov.

❖ **stroški dela (407.429,76 EUR)**

Znesek stroškov dela ugotavlja ZPM Maribor v skladu z zakonskimi predpisi ter notranjimi akti. Pripoznajo se v obračunskem obdobju, na katero se nanašajo. Zajemajo bruto plače in nadomestila plač, prispevke v breme društva ter druge stroške dela (prejemki za prehrano, prevoz) redno zaposlenih.

V postavki stroški dela javnih del so zajete plače in nadomestila plač, stroški prehrane in prevoza oseb, ki so na osnovi posebne pogodbe vključeni v projekte javnih del. Masa teh stroškov je 15,1 % višja kot leta 2017. Povišanje je v glavnem posledica zaposlitve nove računovodkinje (v času uvajanja od 01.04. do 30.06. sta bile zaposleni obe, stara in nova delavka), odpravnine dveh zaposlenih pri odhodu v pokoj (računovodkinja in delavec-poblaščen oseba za izvajanje varstva pri delu, sicer zaposlen tudi v centru VIRC), odpravnine dveh zaposlenih za določen čas in dviga količnika za določitev osnovnih plač zaposlenih, kateri je bil opravljen decembra leta 2017.

❖ **odpisi vrednosti (73.332,06 EUR)**

Ti stroški zajemajo zneske amortizacije t.j. popravkov vrednosti opredmetenih osnovnih sredstev in neopredmetenih sredstev v obračunskem obdobju ter stroške amortizacije naložbenih nepremičnin. Amortizacija je obračunana posamično, po stopnjah, ki ne presegajo stopenj, določenih v Zakonu o davku od dohodkov pravnih oseb. Amortizacijske stroške ne bremeni tisti del popravkov vrednosti, ki se nanaša na sredstva, za katerih sedanja vrednost je izkazana na kontih dolgoročnih pasivnih časovnih razmejitev (Pojasnilo 1 k SRS 33 2007).

V tej postavki je tudi sedanja vrednost odpisanih osnovnih sredstev, vrednost odpisanega blaga in terjatev, ter vrednost oslabitve poslovnih terjatev.

Ker v letu 2018 ni bilo večjih novih nabav, ali pa so bila sredstva nabavljena konec leta, ostaja višina teh stroškov na nivoju leta 2017.

❖ **drugi poslovni odhodki (50.026,82 EUR)**

V tej skupini so izkazani nekateri odhodki v zvezi z izvedbo programov, ki niso uvrščeni med druge vrste odhodkov, a se nanašajo na dejavnost ZPM Maribor 31.892,88 EUR (malice, pogostitve, majice, vstopnine, nagrade ipd.) , nekatere dajatve, ki niso odvisne od stroškov dela 5.239,29 EUR (upravne, sodne, turistične takse, rezervni sklad, stavbno zemljišče) in dotacije drugim pravnim osebam – dotacije šolam na osnovi pogodb o programskem sodelovanju pri programu Mladi za napredek Maribora (12.894,65 EUR).

B. Finančni odhodki (925,25 EUR) – izkazujejo negativne tečajne razlike.

C. Drugi odhodki (22,46 EUR) občasni stroški in izravnave.

V dodatnih podatkih k izkazu poslovnega izida so ločeno izkazani tudi odhodki iz pridobitne dejavnosti. Njihova višina je ugotovljena na osnovi deleža, ki je izračunan kot razmerje med prihodki, doseženimi z opravljanjem pridobitne dejavnosti, in prihodki, doseženimi z opravljanjem nepridobitne dejavnosti po posameznih centrih delovanja ZPM Maribor. Odhodki iz pridobitne dejavnosti znašajo 658.577,91 EUR in so za 4,9 % višji kot leta 2017. Njihov delež v vseh odhodkih znaša 46,7 %.

Davek od dohodkov pravnih oseb

ZPM Maribor spada med davčne zavezance po 9. členu ZDDPO-2, mora pa obračunati in plačati davek od dohodkov iz opravljanja pridobitne dejavnosti. V skladu s 27. členom ZDDPO-2 so pri določanju davčne osnove izvzeti prihodki in odhodki nepridobitne dejavnosti. Kaj se davčno šteje za pridobitno oziroma nepridobitno dejavnost, določa pravilnik o opredelitvi pridobitne in nepridobitne dejavnosti. Obračun davka od dohodkov pravnih oseb za leto 2018 izkazuje davčno osnovo v višini 2.947,00 EUR. Davčno osnovo zmanjšuje olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje v višini 2.947,00 EUR. Ker je osnova za obračun DDPO 0,00 EUR, ni obveznosti za plačilo davka in je ZPM Maribor upravičena do vračila vplačanih akontacij v višini 1.195,56 EUR.

POSLOVNI IZID

Poslovni izid izraža uspešnost poslovanja v obračunskem obdobju. Ugotovi se kot presežek prihodkov nad odhodki, kadar so prihodki višji od odhodkov ali kot presežek odhodkov nad prihodki, kadar so višji odhodki.

Zveza prijateljev mladine Maribor ustvarja prihodke in odhodke v treh centrih:

1. **Vzgojno izobraževalni center Poreč** je ustvaril 64,0 % vseh prihodkov in 58,2 % vseh odhodkov; ustvarjen presežek prihodkov znaša 60.456,48 EUR.

2. **Dom Miloša Zidanška na Pohorju** je ustvaril 6,7 % vseh prihodkov in 10,8 % vseh odhodkov; ustvarjen presežek odhodkov nad prihodki znaša 59.424,18 EUR.

3. **Dom ustvarjalnosti mladih s programi** je ustvaril 27,9 % vseh prihodkov in 29,7 % vseh odhodkov; presežek odhodkov nad prihodki znaša 35.228,45 EUR.

Mednarodno letovanje v Marburgu – 1,3 % vseh prihodkov in 1,3 % vseh odhodkov. Presežek prihodkov nad odhodki znaša 375,94 EUR.

Zveza prijateljev mladine Maribor je v obračunskem letu 2018 ustvarila presežek odhodkov nad prihodki v višini 33.820,21 EUR.

Povprečno število zaposlencev na podlagi delovnih ur zajema 12,64 redno zaposlenih in 4,96 zaposlenih v projektih javnih del za leto 2018, za leto 2017 pa 11,92 redno zaposlenih in 4,50 zaposlenih v projektih javnih del.

Datum: 15.05.2019

Računovodkinja ZPM Maribor:

Alenka Tršavec

DODATEK

ZAKLJUČNI DEL

Poslovno poročilo ZPM Maribor za leto 2018, ki ga je pripravila strokovna služba ZPM Maribor je bilo v skladu z določili Statuta ZPM Maribor dne 29.5. 2019 obravnavano in potrjeno na 5. redni seji predsedstva ZPM Maribor.

Del poslovnega poročila ZPM Maribor za leto 2018 namenjen statistiki je bil do 31. 3. 2019 predložen Agenciji Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve .

Zakonsko predpisan postopek revizije poslovanja je bil skladno s sklepom predsedstva ZPM Maribor opravljen s strani pooblaščenice revizijske družbe Valuta d.o.o. med 23. in 28. majem 2019 .

Notranji nadzor poslovanja ZPM Maribor za leto 2018 je bil skladno z zakonom in statutom ZPM Maribor izveden dne 12.6. 2019 na sestanku nadzornega odbora ZPM Maribor. Zapisnik seje in sklepi nadzornega odbora so bili posredovani v sprejem skupščini ZPM Maribor.

Poročilo neodvisnega revizorja skupščini in nadzornemu odboru ZPM Maribor je bilo po izvedenem notranjem nadzoru obravnavano na skupščini ZPM Maribor podano 19.6.2019 .

Skupščina ZPM Maribor je Poslovno poročilo ZPM Maribor za leto 2018 obravnavala na svoji redni seji dne 19.6.2019 in ga s sklepom št. 6 sprejela.

Maribor, 27.8.2019

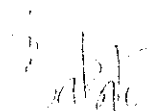
Osebe odgovorne za pripravo letnega poročila:

Alenka Tršavec,
računovodja ZPM Maribor

Božidar Raušl,
sekretar ZPM Maribor

Nina Babič,
predsednica ZPM Maribor

VALUTA družba za revizijo d.o.o., Slovenska ulica 39, Maribor, tel.: (02) 234 24 80, fax: (02) 234 24 81, e-mail: info@valuta.si

POROČILO NEODVISNEGA REVIZORJA

**Skupščini in upravnemu odboru
ZVEZE PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR, Razlagova ulica 16, Maribor**

Mnenje

Revidirali smo računovodske izkaze društva ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR, ki vključujejo bilanco stanja na dan 31. decembra 2018 ter izkaz poslovnega izida za tedaj končano leto ter povzetek bistvenih računovodskih usmeritev in druge pojasnjevalne informacije. Pregledali smo tudi poslovno poročilo.

Po našem mnenju priloženi računovodski izkazi v vseh pomembnih pogledih predstavljajo resničen in pošten prikaz finančnega položaja društva ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR na dan 31. decembra 2018 ter njenega poslovnega izida za tedaj končano leto v skladu z *Zakonom o društvih* in s *Slovenskimi računovodskimi standardi*.

Podlaga za mnenje

Revizijo smo opravili v skladu z Mednarodnimi standardi revidiranja (MSR). Naše odgovornosti na podlagi teh standardov so opisane v tem poročilu v odstavku Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov. V skladu s Kodeksom etike za računovodske strokovnjake, ki ga je izdal Odbor za mednarodne standarde etike za računovodske strokovnjake (Kodeks IESBA) ter etičnimi zahtevami, ki se nanašajo na revizijo računovodskih izkazov v Sloveniji, potrjujemo svojo neodvisnost od društva in, da smo izpolnili vse druge etične zahteve v skladu s temi zahtevami in Kodeksom IESBA.

Verjamemo, da so pridobljeni revizijski dokazi zadostni in ustrezni kot osnova za naše revizijsko mnenje.

Odstavek o drugi zadevi

Poslovno poročilo je skladno z revidiranimi računovodskimi izkazi.

Ocenjujemo, da je društvo v letu 2018 v vseh pomembnih vidikih vodilo poslovne knjige in sestavilo letno poročilo v skladu z računovodskim standardom za društva (SRS 33) in Zakonom o društvih. Društvo je v letu 2018 izkazalo presežek odhodkov nad prihodki.

Druge informacije

Za druge informacije je odgovorno poslovodstvo. Druge informacije obsegajo poslovno poročilo, ki je sestavni del letnega poročila društva ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR, vendar ne vključujejo računovodskih izkazov in našega revizorjevega poročila o njih.

Naše mnenje o računovodskih izkazih se ne nanaša na druge informacije in o njih ne izražamo nobene oblike zagotovila.

V povezavi z opravljeno revizijo računovodskih izkazov je naša odgovornost prebrati druge informacije in pri tem presoditi ali so druge informacije pomembno neskladne z računovodskimi izkazi, zakonskimi zahtevami ali našim poznavanjem, pridobljenim pri revidiranju, ali se kako drugače kažejo kot pomembno napačne. Če na podlagi opravljenega dela zaključimo, da obstaja pomembno napačna navedba drugih informacij, moramo o takih okoliščinah poročati. V zvezi s tem na podlagi opisanih postopkov poročamo, da:

- so druge informacije v vseh pomembnih pogledih usklajene z revidiranimi računovodskimi izkazi;
- so druge informacije pripravljene v skladu z veljavnimi zakoni in predpisi; ter
- na podlagi poznavanja in razumevanja društva in njenega okolja, ki smo ga pridobili med revizijo, v zvezi z drugimi informacijami nismo ugotovil bistveno napačnih navedb.

Odgovornost poslovodstva in pristojnih za upravljanje za računovodske izkaze

Poslovodstvo je odgovorno za pripravo in pošteno predstavitev teh računovodskih izkazov v skladu s Slovenskimi računovodskimi standardi in za tako notranje kontroliranje, kot je v skladu z odločitvijo poslovodstva potrebno, da omogoči pripravo računovodskih izkazov, ki ne vsebujejo pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake.

Poslovodstvo je pri pripravi računovodskih izkazov društva odgovorno za oceno njene sposobnosti, da nadaljuje kot delujoče društvo, razkritje zadev, povezanih z delujočim društvom in uporabo predpostavke delujočega društva kot podlago za računovodenje, razen če namerava poslovodstvo društvo likvidirati ali zaustaviti poslovanje, ali če nima druge možnosti, kot da napravi eno ali drugo.

Pristojni za upravljanje so odgovorni za nadzor nad pripravo računovodskih izkazov in za potrditev revidiranega letnega poročila.

Revizorjeva odgovornost za revizijo računovodskih izkazov

Naši cilji so pridobiti sprejemljivo zagotovilo o tem ali so računovodski izkazi kot celota brez pomembno napačne navedbe zaradi prevare ali napake, in izdati revizorjevo poročilo, ki vključuje naše mnenje. Sprejemljivo zagotovilo je visoka stopnja zagotovila, vendar ni jamstvo, da bo revizija, opravljena v skladu z MSR, vedno odkrila pomembno napačno navedbo, če ta obstaja. Napačne navedbe, lahko izhajajo iz prevare ali napake, ter se smatrajo za pomembne, če je upravičeno pričakovati, da posamič ali skupaj, vplivajo na gospodarske odločitve uporabnikov, sprejete na podlagi teh računovodskih izkazov.

Med izvajanjem revidiranja v skladu z MSR uporabljamo strokovno presojo in ohranjamo poklicno nezaupljivost. Prav tako:

- prepoznamo in ocenimo tveganja pomembno napačne navedbe v računovodskih izkazih, bodisi zaradi napake ali prevare, oblikujemo in izvajamo revizijske postopke kot odzive na ocenjena tveganja ter pridobivamo zadostne in ustrezne revizijske dokaze, ki zagotavljajo podlago za naše mnenje. Tveganje, da ne bomo odkrili napačne navedbe, ki izvira iz prevare, je višje od tistega, povezanega z napako, saj prevara lahko vključuje skrivne dogovore, ponarejanje, namerno opustitev, napačno razlago ali izogibanje notranjih kontrol;
- opravimo postopke preverjanja in razumevanja notranjih kontrol, pomembnih za revizijo z namenom oblikovanja revizijskih postopkov, ki so okoliščinam primerni, vendar ne z namenom izraziti mnenja o učinkovitosti notranjih kontrol društva;
- presodimo ustreznost uporabljenih računovodskih usmeritev in sprejemljivost računovodskih ocen ter z njimi povezanih razkritij posloводства;
- na podlagi pridobljenih revizijskih dokazov o obstoju pomembne negotovosti glede dogodkov ali okoliščin, ki zbuja dvom v sposobnost organizacije, da nadaljuje kot delujoče društvo, sprejmemo sklep o ustreznosti poslovodske uporabe predpostavke delujočega društva, kot podlage računovodenja. Če sprejmemo sklep o obstoju pomembne negotovosti, smo dolžni v revizorjevem poročilu opozoriti na ustrezna razkritja v računovodskih izkazih ali, če so taka razkritja neustrezna, prilagoditi mnenje. Revizorjevi sklepi temeljijo na revizijskih dokazih pridobljenih do datuma izdaje revizorjevega poročila. Vendar kasnejši dogodki ali okoliščine lahko povzročijo prenehanje organizacije kot delujočega društva;
- ovrednotimo splošno predstavitev, strukturo, vsebino računovodskih izkazov vključno z razkritji, in ali računovodski izkazi predstavljajo zadevne posle in dogodke na način, da je dosežena poštena predstavitev;
- pristojne za upravljanje med drugim obveščamo o načrtovanem obsegu in času revidiranja in pomembnih revizijskih ugotovitvah vključno s pomanjkljivostmi notranjih kontrol, ki smo jih zaznali med našo revizijo.

Aleksandra Adorjan
Pooblaščenka revizorka
Direktorica

VALUTA d.o.o.
MARIBOR

V Mariboru, dne 28. 5. 2019

VALUTA, družba za revizijo d.o.o.
Slovenska ulica 39, 2000 Maribor

Ime poslovnega subjekta:
ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR

Sedež poslovnega subjekta:
Razlagova ulica 16, 2000 Maribor

Matična številka:
5429170000

Davčna številka:
91266831

Podatki iz bilance stanja
na dan 31.12.2018

v EUR s centi

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, 07, 08, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 30, 31, 32, 60, 61, 63, 65, 66, 67	SREDSTVA	001	3.190.141,36	3.229.189,07
00, 01, 02, 03, 04, 05, 06, del 07, del 08, del 13	A. DOLGOROČNA SREDSTVA	002	1.996.372,29	2.061.136,95
del 00, del 08, del 13	I. Neopredmetena sredstva in dolgoročne aktivne časovne razmejitev	003	2,75	307,62
del 00, del 08, del 13	1. Neopredmetena sredstva	004	2,75	307,62
del 00	2. Dolgoročne aktivne časovne razmejitev	009	0,00	0,00
del 00, 02, 03, 04, 05, del 08, del 13	II. Opredmetena osnovna sredstva	010	418.027,51	435.018,17
01	III. Naložbene nepremičnine	018	1.575.849,11	1.623.318,24
06, del 07	IV. Dolgoročne finančne naložbe	019	2.492,92	2.492,92
06	1. Dolgoročne finančne naložbe, razen posojil	020	2.492,92	2.492,92
del 07	2. Dolgoročna posojila	024	0,00	0,00
del 08	V. Dolgoročne poslovne terjatve	027	0,00	0,00
del 07, del 08, 10, 11, 12, del 13, 14, 15, 16, 17, 18, 30, 31, 32, 60, 61, 63, 65, 66, 67	B. KRATKOROČNA SREDSTVA	032	1.193.769,07	1.168.008,74
67	I. Sredstva (skupine za odtujitev) za prodajo	033	0,00	0,00
del 13, 30, 31, 32, 60, 61, 63, 65, 66	II. Zaloge	034	4.141,74	4.900,44
del 07, 17, 18	III. Kratkoročne finančne naložbe	040	0,00	0,00
17	1. Kratkoročne finančne naložbe, razen posojil	041	0,00	0,00
del 07, 18	2. Kratkoročna posojila	045	0,00	0,00
del 08, 12, del 13, 14, 15, 16	IV. Kratkoročne poslovne terjatve	048	100.179,84	96.735,86
10, 11	V. Denarna sredstva	052	1.089.447,49	1.066.372,44
19	Č. KRATKOROČNE AKTIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	053	0,00	43,38
del 99	Zunajbilančna sredstva	054	0,00	0,00
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, 29, 90, 92, 93, 94, 95, 96, 97, 98	OBVEZNOSTI DO VIROV SREDSTEV	055	3.190.141,36	3.229.189,07
90, 92, 93, 94, 95	A. SKLAD	056	3.042.579,20	3.076.399,41
90, 92, 93	I. Društveni sklad	056a	3.042.579,20	3.076.399,41
94	II. Revalorizacijske rezerve	067	0,00	0,00
95	III. Rezerve, nastale zaradi vrednotenja po pošteni vrednosti	301	0,00	0,00

**Podatki iz bilance stanja
na dan 31.12.2018**

v EUR s centi

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
96	B. REZERVACIJE IN DOLGOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	072	25.936,16	28.097,89
del 96	1. Rezervacije	073	0,00	0,00
del 96	2. Dolgoročne pasivne časovne razmejitev	074	25.936,16	28.097,89
del 97, del 98	C. DOLGOROČNE OBVEZNOSTI	075	598,85	0,00
del 97	I. Dolgoročne finančne obveznosti	076	0,00	0,00
del 98	II. Dolgoročne poslovne obveznosti	080	598,85	0,00
21, 22, 23, 24, 25, 26, 27, 28, del 97, del 98	Č. KRATKOROČNE OBVEZNOSTI	085	68.242,13	73.523,98
21	I. Obveznosti, vključene v skupine za odtujitev	086	0,00	0,00
27, del 97	II. Kratkoročne finančne obveznosti	087	0,00	0,00
22, 23, 24, 25, 26, 28, del 98	III. Kratkoročne poslovne obveznosti	091	68.242,13	73.523,98
29	D. KRATKOROČNE PASIVNE ČASOVNE RAZMEJITVE	095	52.785,02	51.167,79
del 99	Zunajbilančne obveznosti	096	0,00	0,00

Kraj in datum oddaje

MARIBOR

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

ALENKA TRŠAVEC

Zastopnik društva

SAŠA MIKIĆ

Obrazec je predpisala Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) v sodelovanju s Slovenskim inštitutom za revizijo.

Ime poslovnega subjekta:
ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR

Matična številka:
5429170000

Sedež poslovnega subjekta:
Razlagova ulica 16, 2000 Maribor

Davčna številka:
91266831

Podatki iz izkaza poslovnega izida
v obdobju 01.01.2018 - 31.12.2018

v EUR s centi

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5
del 76	A. ČISTI PRIHODKI OD PRODAJE	110	481.326,95	446.448,59
60, del 61, 63	B. POVEČANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	121	0,00	0,00
60, del 61, 63	C. ZMANJŠANJE VREDNOSTI ZALOG PROIZVODOV IN NEDOKONČANE PROIZVODNJE	122	0,00	0,00
79	Č. USREDSTVENI LASTNI PROIZVODI IN LASTNE STORITVE	123	0,00	0,00
del 76	D. SUBVENCije, DOTACIJE, REGRESI, KOMPENZACIJE IN DRUGI PRIHODKI, KI SO POVEZANI S POSLOVNIMI UČINKI	124	720.541,02	669.890,58
del 76	E. DRUGI POSLOVNI PRIHODKI	125	171.287,94	237.059,50
60, 61, 63, 76, 79	F. KOSMATI DONOS OD POSLOVANJA	126	1.373.155,91	1.353.398,67
40, 41, 43, 44, 47, 48, del 70, 72	G. POSLOVNI ODHODKI	127	1.410.322,66	1.362.289,87
40, 41, del 70	I. Stroški blaga, materiala in storitev	128	879.534,02	881.557,74
del 70	1. Nabavna vrednost prodanega blaga in materiala	129	262,77	477,33
40	2. Stroški porabljenega materiala	130	60.312,81	51.740,09
41	3. Stroški storitev	134	818.958,44	829.340,32
47	II. Stroški dela	139	407.429,76	353.913,98
del 47	1. Stroški plač	140	292.366,14	259.406,77
del 47	2. Stroški pokojninskih zavarovanj	141	26.430,01	22.883,35
del 47	3. Stroški drugih socialnih zavarovanj	142	21.698,96	19.212,77
del 47	4. Drugi stroški dela	143	66.934,65	52.411,09
43, 72	III. Odpisi vrednosti	144	73.332,06	73.034,91
43	1. Amortizacija	145	71.844,09	71.013,47
del 72	2. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri neopredmetenih sredstvih in opredmetenih osnovnih sredstvih	146	1.487,97	2.021,44
del 72	3. Prevrednotovalni poslovni odhodki pri obratnih sredstvih	147	0,00	0,00
44, 48	IV. Drugi poslovni odhodki	148	50.026,82	53.783,24
60, 61, 63, 76, 79, 40, 41, 43, 44, 47, 48, del 70, 72	H. PRESEŽEK POSLOVNIH PRIHODKOV	151	0,00	0,00
60, 61, 63, 76, 79, 40, 41, 43, 44, 47, 48, del 70, 72	I. PRESEŽEK POSLOVNIH ODHODKOV	152	37.166,75	8.891,20
77	J. FINANČNI PRIHODKI	153	1.463,43	6.019,41
del 77	I. Finančni prihodki iz deležev	155	0,00	0,00
del 77	II. Finančni prihodki iz danih posojil	160	1.062,64	1.484,00

**Podatki iz izkaza poslovnega izida
v obdobju 01.01.2018 - 31.12.2018**

v EUR s centi

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta
del 77	III. Finančni prihodki iz poslovnih terjatev	163	400,79	4.535,41
74	K. FINANČNI ODHODKI	166	925,25	378,56
del 74	I. Finančni odhodki iz oslabitve in odpisov finančnih naložb	168	0,00	0,00
del 74	II. Finančni odhodki iz finančnih obveznosti	169	0,00	0,00
del 74	III. Finančni odhodki iz poslovnih obveznosti	174	925,25	378,56
78	L. DRUGI PRIHODKI	178	2.830,82	2.798,60
75	M. DRUGI ODHODKI	181	22,46	295,26
80	N. PRESEŽEK PRIHODKOV	182	0,00	0,00
80	O. PRESEŽEK ODHODKOV	183	33.820,21	747,01
del 81	P. DAVEK OD DOHODKOV	184	0,00	1.195,54
del 81	R. ČISTI PRESEŽEK PRIHODKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	186	0,00	0,00
89	S. ČISTI PRESEŽEK ODHODKOV OBRAČUNSKEGA OBDOBJA	187	33.820,21	1.942,55
del 80	Š. Krijte odhodkov obravnavanega obračunskega obdobja iz presežka prihodkov iz prejšnjih obračunskih obdobj	187a	0,00	0,00
	*POVPREČNO ŠTEVILO ZAPOSLENIH NA PODLAGI DELOVNIH UR V OBRAČUNSKEM OBDOBJU (na dve decimalki)	188	17,60	16,42
	ŠTEVILO MESECEV POSLOVANJA	189	12	12

Opomba:

* Izračun podatka na AOP 188: Število delovnih ur v koledarskem (obračunskem) letu, za katere so zaposleni dobili plačo in nadomestilo plače v breme delodajalca / (deljeno) s številom možnih delovnih ur za koledarsko (obračunsko) leto.

Kraj in datum oddaje

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

Zastopnik društva

MARIBOR

ALENKA TRŠAVEC

SAŠA MIKIČ

Obrazec je predpisala Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) v sodelovanju s Slovenskim inštitutom za revizijo.

Ime poslovnega subjekta:
ZVEZA PRIJATELJEV MLADINE MARIBOR

Matična številka:
5429170000

Sedež poslovnega subjekta:
Razlagova ulica 16, 2000 Maribor

Davčna številka:
91266831

**Dodatni podatki k izkazu poslovnega izida
v obdobju 01.01.2018 - 31.12.2018**

v EUR s centi

Konto	Postavka	Oznaka za AOP	Znesek			
			SKUPAJ		OD TEGA: iz opravljanja pridobitne dejavnosti	
			Tekočega leta	Prejšnjega leta	Tekočega leta	Prejšnjega leta
1	2	3	4	5	6 (del 4)	7 (del 5)
76	1. Prihodki od dejavnosti	400	1.373.155,91	1.353.398,67	652.614,89	623.979,80
del 76	a) dotacije iz Fundacije za financiranje invalidskih in humanitarnih organizacij v Republiki Sloveniji	401	0,00	0,00	0,00	0,00
del 76	b) dotacije iz proračunskih in drugih javnih sredstev	402	629.105,25	639.330,05	0,00	0,00
del 76	c) dotacije iz drugih fundacij, skladov in ustanov	403	33.490,44	30.560,53	0,00	0,00
del 76	č) donacije drugih pravnih in fizičnih oseb	404	57.945,33	59.528,29	0,00	0,00
del 76	d) prispevki uporabnikov posebnih socialnih programov	405	0,00	0,00	0,00	0,00
del 76	e) članarine in prispevki članov	406	0,00	0,00	0,00	0,00
del 76	f) prihodki od prodaje proizvodov in storitev	407	480.258,71	445.457,56	480.258,71	445.457,56
del 76	g) prihodki od prodaje trgovskega blaga in materiala	408	1.068,24	991,03	1.068,24	991,03
del 76	h) ostali prihodki od dejavnosti	409	171.287,94	177.531,21	171.287,94	177.531,21
del 48	2. Dotacije drugim društvom in drugim pravnim osebam	410	12.894,65	16.261,00	1.624,73	2.260,28

Kraj in datum oddaje

MARIBOR

Oseba, odgovorna
za sestavitev bilance

ALENKA TRŠAVEC

Zastopnik društva

SAŠA MIKIĆ

Obrazec je predpisala Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) v sodelovanju s Slovenskim inštitutom za revizijo.

